

**SPRÁVA O ČINNOSTI
A HOSPODÁRENÍ
DIVADELNÉHO
ÚSTAVU ZA ROK 2021**

Organizácia
Rezort
Typ hospodárenia

**Divadelný ústav
Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
štátna príspevková organizácia**

Miesto konania verejného odpočtu

**Divadelný ústav, Jakubovo nám. 12, Bratislava
(Izba manželov Borodáčovcov)**

Termín konania verejného odpočtu

12. 5. 2022 o 13:00 hod.

Správa o činnosti a hospodárení Divadelného ústavu za rok 2021 – plnenie úloh vyplývajúcich z kontraktu na rok 2021 je zverejnená na internetovej stránke organizácie a na adrese Ministerstva kultúry Slovenskej republiky:

<https://www.culture.gov.sk/ministerstvo/organizacie-ministerstva/verejne-odpocty/>

OBSAH

- 1. Identifikácia organizácie**
- 2. Zhodnotenie činnosti organizácie**
- 3. Ciele organizácie v roku 2021 a prehľad ich plnenia**
- 4. Rozpočet organizácie**
- 5. Prostriedky Európskej únie na spolufinancovanie**
- 6. Podnikateľská činnosť**
- 7. Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie**
- 8. Zhodnotenie zamestnanosti**
- 9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie**
- 10. Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi**
- 11. Záver – Prílohy**
 - **Organizačná schéma Divadelného ústavu platná k 31. 12. 2021 (príloha č. 1)**
 - **Výberová bibliografia Divadelného ústavu za rok 2021 (príloha č. 2)**
 - **Štatistické ukazovatele Divadelného ústavu za rok 2021 (príloha č. 3)**
 - **Program Štúdia 12 za rok 2021 (príloha č. 4)**
- 12. Tabuľkové prílohy č. 1a – 12**

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie: **Divadelný ústav**

Sídlo organizácie: **Jakubovo nám. 12, 813 57 Bratislava**
Tel.: +421 2 2048 7102-3, fax: +4210205293 1571
email: du@theatre.sk
www.theatre.sk

Identifikačné číslo organizácie: **00164 691**

Zriaďovateľ: **Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky**

Dátum zriadenia: **1. 1. 1969**

Zriaďovacia listina:

Rozhodnutie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o vydaní zriaďovacej listiny Divadelného ústavu zo dňa 8. 12. 2014 pod číslom MK – 3055/2014–110/20846, platnej s účinnosťou od 1. 1. 2015.

Forma hospodárenia: **štátna príspevková organizácia**

Štatutárny orgán: **doc. Vladislava Fekete, ArtD.**

Členovia vedenia organizácie k 31. 12. 2021:

Mgr. Zuzana Nemcová, vedúca Oddelenia divadelnej dokumentácie, informatiky a digitalizácie (Centrum divadelnej dokumentácie – k 1. 12. 2021),

Mgr. Andrea Dömeová, vedúca Oddelenia edičnej činnosti (Centrum edičnej činnosti – k 1. 12. 2021),

Mgr. Lukáš Kopas, PhD. vedúci Centra výskumu divadla (Centrum výskumu a vzdelávania v divadle – k 1. 12. 2021),

Ing. Zuzana Uličianska, vedúca Oddelenia vonkajších vzťahov do 30. 11. 2021 (Centrum prezentácie a marketingu – k 1. 12. 2021),

PhDr. Diana Selecká, vedúca Oddelenia riaditeľky (Centrum prezentácie a marketingu – k 1. 12. 2021, vedúca),

Bc. Milada Mercová, vedúca Ekonomického oddelenia (Centrum ekonomiky a administratívy – k 1. 12. 2021).

Hlavné činnosti organizácie:

Divadelný ústav, založený v roku 1969 (od roku 1961 detašované pracovisko Divadelného ústavu Praha) je celoslovenskou odbornou inštitúciou v priamom riadení Ministerstva kultúry SR, ktorá sa zaoberá komplexným výskumom, dokumentáciou a poskytovaním informácií vo vzťahu k divadelnej kultúre na Slovensku od vzniku prvej profesionálnej scény v roku 1920. Vo svojej odbornej činnosti systematicky zhromažďuje, vedecky spracováva a sprístupňuje zbierkové, archívne a dokumentačné fondy z histórie a súčasnosti slovenského profesionálneho divadla a zabezpečuje komplexný informačný systém o profesionálnom divadle na Slovensku. Vydáva odbornú pôvodnú a svetovú teatrologickú literatúru a divadelné hry slovenských i zahraničných autorov, spolupracuje s partnerskými inštitúciami na Slovensku aj v zahraničí, najmä s partnermi krajín V4. Vo vzťahu k zahraničiu je Divadelný ústav členom medzinárodných mimovládnych organizácií **ITI, ENICPA, IETM, SIBMAS a ICOM**, prostredníctvom ktorých sa zapája do medzinárodných odborných teatrologických aktivít a projektov a v rámci tejto spolupráce i svojich ďalších pravidelných aktivít napomáha prezentácii slovenského divadla v zahraničí.

Na základe rozhodnutia Sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky listom č. SVS-204-2002/0433 zo dňa 27. 9. 2002 plní Divadelný ústav funkciu **Archívu osobitého významu**. Listom Sekcie verejnej správy MV SR č. SVS-204-2005/01082 zo dňa 15. 7. 2005 bol Archív Divadelného ústavu zaradený medzi **Špecializované verejné archívy** Slovenskej republiky s akreditovaným pracoviskom výskumu a vývoja. Sekcia kultúrneho dedičstva Ministerstva kultúry Slovenskej republiky zaevidovala listom č. MK-1227/2006-400/4464 zo dňa 6. 3. 2006 pod registračným číslom RM 86/2006 **Múzeum Divadelného ústavu**, z čoho vyplýva pre inštitúciu ďalšia odborná činnosť. Rozhodnutím Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. CD-2009-4124948235-1:11 zo dňa 9. 2. 2010 získal Divadelný ústav **Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj**. **Osvedčenie** bolo opätovne potvrdené na obdobie ďalších šiestich rokov Rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 2016-6715/2082:1-15F0 zo dňa 10. 2. 2016.

V roku 2007 rozšíril Divadelný ústav svoje aktivity o činnosť **Centra výskumu divadla**, ktoré vytvára platformu pre vedeckú a výskumnú činnosť v oblasti divadelnej histórie, teórie a kritiky, sústreďuje sa na oblasť dejín slovenského divadla a drámy, vytvára moderné metódy pre ich analytické spracovanie, spresňuje terminológiu divadelných reálií a postihuje pozíciu slovenského divadla a drámy v stredo európskom kontexte. Od marca 2007 vydáva mesačník o divadelnom dianí a umení na Slovensku **kod – konkrétne o divadle**, obsahujúci recenzie aktuálnych divadelných inscenácií slovenských divadiel, rozhovory o divadle, portréty slovenských tvorcov, profily a programy slovenských divadiel, informácie o divadelných festivaloch, knihy o divadle, nové divadelné hry a preklady. Divadelný ústav je zakladateľom projektu **Nová dráma/New Drama** a už niekoľko rokov hlavným organizátorom **Festivalu inscenácií súčasnej drámy Nová dráma/New Drama**, spoluvyhlasovateľom súťaže pôvodnej dramatickej tvorby **DRÁMA a Dramaticky mladí**. V rámci priestoru **Štúdio 12** – štúdia pre novú drámu – prezentuje súčasnú slovenskú a európsku drámu i divadlo, usporadúva semináre, workshopy, scénické čítania; vo svojich ďalších aktivitách zabezpečuje domáce a zahraničné výstavy a ponúka služby knižnice, videotéky, fonotéky, prezentačné štúdium fondov a zbierok, rešeršné služby, reprografické služby, výstrižkovú službu, predaj domácej a zahraničnej divadelnej literatúry v Informačnom centre **PROSPERO**. Za svoju vydavateľskú a výstavnú činnosť získal Divadelný ústav viacero významných ocenení.

2. ZHODNOTENIE ČINNOSTI ORGANIZÁCIE

Divadelný ústav plní niekoľko nezastupiteľných úloh v oblasti mapovania a výskumu profesionálnej divadelnej kultúry na Slovensku.

Základné odborné činnosti sú zamerané najmä na:

Odborné činnosti súvisiace s divadelnou kultúrou na Slovensku a smerom do zahraničia (dokumentačné, archivačné, knižničné, múzejné, vzdelávacie, informačné, edičné, výstavné, prezentačné a pod.)

- odborné zhromažďovanie, spracovanie, uchovávanie a prístupňovanie archívnych, múzejných, dokumentačných, knižničných, audiovizuálnych a scénografických zbierok a fondov viažucich sa k minulosti a súčasnosti divadelnej kultúry na Slovensku (zriadené a nezriadené divadelné a tanečné divadlá a subjekty, festivaly, profesijné inštitúcie a projektová činnosť);
- napĺňanie špecializovaných databáz – predovšetkým Informačného systému Divadelného ústavu THEATRE.SK, ale i ďalších špeciálnych databáz: Bach Inventáre – elektronický katalóg Špecializovaného verejného archívu, CLAVIUS – knižničný program a bibliografia, KOHA – evidencia a katalogizácia bulletinov, CEMUZ – centrálna evidencia múzejných zbierok;
- digitalizácia zbierok a fondov;
- prevádzkovanie Virtuálnej databázy slovenského divadla – etheatre.sk ako jedinečnej platformy, ktorá spája vyše 1 000 000 údajov o profesionálnom divadle a viac než 50 000 digitalizovaných dokumentov (predovšetkým sú to fotografie, bulletiny, digitalizáty múzejných objektov 2D a 3D, recenzie a kritiky);
- činnosť Centra výskumu divadla ako platformy pre vedeckú a výskumnú prácu slovenských i zahraničných divadelných vedcov realizujúcej základný historický a aktuálny výskum v oblasti divadelnej kultúry na Slovensku s presahmi na európske projekty;
- ročné štatistické výkazy pre ŠÚ SR a MK SR;
- vydavateľská činnosť – pôvodné a prekladové teatrologické publikácie, vydávanie periodickej a neperiodickej tlače, distribúcia a prezentácia knižných publikácií;
- vydávanie časopisu *kôd – konkrétne o divadle* (mesačník) a jeho distribúcia;
- prezentácia a distribúcia knižných publikácií;
- prevádzkovanie Informačného centra Prospero;
- výstavná činnosť – výstavy na Slovensku a v zahraničí;
- služby verejnosti – prístupňovanie dokumentačných, múzejných a archívnych fondov, informačná a konzultačná činnosť, knižničné služby, služby videotéky, služby priebežného spracúvania bibliografie, atď.;
- Štúdio 12 – platforma nového divadla a novej drámy;
- realizácia projektu Nová dráma/New Drama, ktorý zahŕňa rovnomenný festival, knižnú edíciu, dielne a workshopy kreatívneho písania;
- realizácia celoslovenského projektu Noc divadiel;
- realizácia celoslovenského projektu Dramaticky mladí s cieľom vytvoriť vzdelávaciu platformu pre najmladších divadelných autorov;
- koordinácia nových foriem práce s publikom;
- spolupráca s divadlami, divadelnými inštitúciami a festivalmi na Slovensku;
- spolupráca s divadlami, divadelnými inštitúciami, festivalmi a mimovládnyimi organizáciami v zahraničí;
- analytická, poradenská, konzultačná a štatistická činnosť pre zriaďovateľa MK SR;
- prevádzkovanie internetovej stránky www.theatre.sk (vrátane ďalších špeciálnych projektových stránok) a pravidelné zverejňovanie informácií o divadelnom dianí na Slovensku a v zahraničí (programy, profily divadiel, festivaly, podporné programy a granty, semináre, periodiká, teatrologická literatúra).

Divadelný ústav je jedinou inštitúciou na Slovensku, ktorá vykonáva uvedené aktivity.

Aj napriek sťaženým podmienkam práce vzhľadom na protipandemické opatrenia v roku 2021, inštitúcia splnila kontrakt so zriaďovateľom a neboli vykonané žiadne jeho doplnky ani zmeny.

Strednodobý výhľad organizácie

- **Strategický plán rozvoja Divadelného ústavu 2021 – 2026**

Inštitúcia predložila v januári 2021 na MK SR interný dokument Strategický plán rozvoja Divadelného ústavu 2021 – 2026, nakoľko k 31. 12. 2020 ukončením Roku slovenského divadla 2020 sa naplnili strategické ciele inštitúcie v oblasti základných a prioritných činností.

Strategický plán rozvoja Divadelného ústavu vznikol ako štúdia, ktorej cieľom je nadviazať na predchádzajúce predložené a schválené stratégie, dokument Návrh na vyhlásenie roka 2020 za Rok slovenského divadla a jeho organizačné a finančné zabezpečenie, Implementačný plán revízie výdavkov na kultúru 2021 – 2025, aktuálnu Stratégiu rozvoja kultúry Slovenskej republiky, Koncepciu udržateľného rozvoja kultúry 2030 hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ciele udržateľného rozvoja SDGs – Sustainable Development Goals, atď. s cieľom vplyvať na:

- A. udržateľnosť odborného zamerania inštitúcie v domácom a zahraničnom kontexte;
- B. zaistiť profesionalitu a transparentnosť inštitúcie ako štátnej príspevkovej organizácie.

Nemenej dôležitým faktorom pri koncipovaní stratégie bolo aj obdobie poznačené pandemiou COVID-19, ktoré poznačilo aktivity inštitúcie v roku 2020 a 2021.

Do strategického plánu sú zaradené tie ciele, ktoré sú vzhľadom na celkovú pandemickú situáciu a následný pokles ekonomiky reálne uskutočniteľné v sledovanom období. Rozvojové stratégie sa budú realizovať na úrovni inštitúcie, projektov a používateľov služieb inštitúcie:

- A. inštitucionálno-organizačné stratégie: reorganizácia oddelení vzhľadom na ukončenie niektorých významných dlhodobých a krátkodobých projektov v roku 2020 a nastavenie nového smerovania; posilnenie tímovej spolupráce; podpora vzdelávania zamestnancov;
- B. stratégia sieťovej spolupráce: s partnerskými inštitúciami (doma a v zahraničí), s novými relevantnými partnermi;
- C. stratégia inštitucionálnej promócie: zväčšenie viditeľnosti inštitúcie a jej projektov v online a offline prostredí; aktívne využívanie nových marketingových nástrojov;
- D. rozvojová finančná stratégia: posilnenia viaczdrojového financovania.

• Vypracovanie novej PR a marketingovej stratégie inštitúcie

V prvom polroku 2021 bola vypracovaná interná rámcová PR a marketingová stratégia inštitúcie zameraná na posilnenie nákupu produktov inštitúcie, ktoré sa pri jednotlivých produktoch líšia a vyžadujú si osobitný prístup:

- ✓ Prospero a edičná činnosť: navýšenie predaja publikácií,
- ✓ časopis *kod – konkrétne o divadle*: viac predaných časopisov a predplatných,
- ✓ Štúdio 12: vyšší predaj vstupeniiek.

Divadelný ústav komunikuje s cieľovými skupinami prostredníctvom nasledujúcich komunikačných kanálov:

- ✓ WEBOVÁ STRÁNKA – theatre.sk a viacero stránok venovaných samostatným projektom inštitúcie (novadrama.sk, nocdivadiel.sk, rokdivadla.sk, studio12.sk) alebo podstránok venovaných vedeckovýskumným online výstupom (Zlatá kolekcia slovenského divadla, Slovník divadelných kritikov a publicistov, Slovak Drama in Translation, Divadelné prechádzky, Tvorcovia súčasného slovenského tanca, Súčasní režiséri Slovenska – aj v anglických jazykových mutáciách);
- ✓ VIRTUÁLNA DATABÁZA SLOVENSKEHO DIVADLA – etheatre.sk;
- ✓ FACEBOOK – Divadelný ústav komunikuje prostredníctvom viacerých Facebook stránok počas celého roka: Divadelný ústav, Prospero, Štúdio 12, *kod – konkrétne o divadle*, v pravidelnej ročnej periodicite: festival Nová dráma/New Drama, Noc divadiel;
- ✓ INSTAGRAM – Divadelný ústav komunikuje prostredníctvom viacerých Instagram stránok počas celého roka: Divadelný ústav, Štúdio 12, *kod – konkrétne o divadle*, v pravidelnej ročnej periodicite: festival Nová dráma/New Drama;
- ✓ YOUTUBE – v roku 2020 začala inštitúcia komunikovať aj prostredníctvom video dokrútok (inscenácie, projekty, rozhovory, konferencie);
- ✓ STREAMING – najčastejšie sa využíva na diskusné panely, konferencie, inscenácie (produkt zavedený v roku 2020 počas bezpečnostných opatrení);
- ✓ NEWSLETTER – pravidelne v prvej polovici mesiaca posiela inštitúcia newsletter na približne 400 adries z divadelného a mediálneho prostredia, v ktorom informuje o svojich aktivitách ako aj o významných divadelných aktivitách na Slovensku a v zahraničí; osobitný newsletter posiela aj v prípade výnimočných podujatí;
- ✓ MEDIA RELATIONS – aktívna komunikácia s médiami, zasielanie recenzných výtlačkov publikácií podľa preferencií médií, prípadne iných potrebných podkladov.

Počas nasledujúcich rokov sa bude pracovať na zlepšení efektivity využívania týchto kanálov (viac financií bude nasmerovaných do online reklamy kvôli účinnosti ich využitia), ako aj na vytváraní kvalitných PR obsahov, či na rozširovaní mailing listu inštitúcie.

Najčastejšie tematické okruhy v súčasnosti:

- ✓ PODUJATIA (festival Nová dráma/New Drama, Noc divadiel, prezentácie kníh, predstavenia a premiéry Štúdia 12, diskusné panely a konferencie, výstavy, vedeckovýskumné projekty, atď.);

- ✓ PUBLIKÁCIE (nové aj staršie publikácie);
- ✓ JUBILEÁ A VÝROČIA (osobností slovenského divadla);
- ✓ SÚŤAŽE (súťaž DRÁMA, Dramaticky mladí, Bienále divadelnej fotografie, atď.);
- ✓ INÉ (oznamy MK SR, divadiel a festivalov, zahraničných partnerov, atď.);
- ✓ CROSS-POSTING (zdieľanie informácií na stránkach inštitúcie).

- **Zásobník investičných zámerov**

Na výzvu zriaďovateľa MK SR vypracovala inštitúcia zoznam a popis investičných zámerov pre nasledujúce obdobie. Zamerala sa na nasledujúce oblasti:

- ✓ Technické zhodnotenie IS THEATRE.SK;
- ✓ Rozšírenie a výmenu zastaralých serverov;
- ✓ Akvizičné nákupy do Múzea DÚ;
- ✓ Nákup nového auta;
- ✓ Vytvorenie platobnej brány pre portál Virtuálna databáza slovenského divadla – etheatre.sk;
- ✓ Nákup nového knižničného systému;
- ✓ Vytvorenie stálej expozície Múzea DÚ;
- ✓ Vytvorenie audiovizuálneho pracoviska;
- ✓ Vytvorenie reštaurátorsko-technického pracoviska;
- ✓ Rekonštrukcia priestoru Štúdia 12.

- **Dobročinné podujatia**

Pod vplyvom protipandemických opatrení a dlhodobého uzatvorenia verejných objektov, sa Divadelný ústav rozhodol prichystať pilotný projekt dobročinných podujatí zameraných na distribúciu svojich produktov – predovšetkým vhodných knižných vydaní pre obyvateľov zariadení sociálnych služieb. Pilotný projekt bol zacielený na bratislavský kraj a po vyhodnotení pozitívneho záujmu zo strany zariadení, sa inštitúcia rozhodla pokračovať v projekte aj mimo bratislavského kraja a po otvorení uvedených centier. Uvedená aktivita vyplýva aj z kontraktu inštitúcie a nového cieľa zameraného na podporu občanov s istou formou zdravotného či iného znevýhodnenia.

- **Virtuálna databáza slovenského divadla – etheatre.sk**

Sprístupnením Virtuálnej databázy slovenského divadla na stránke etheatre.sk sa Divadelný ústav zaradil k inštitúciám s virtuálnym prístupom k uchovávaným dátam a digitalizovaným dokumentom. Uvedená databáza je v oblasti scénických umení európskym unikátom, keďže na jednom mieste zoskupuje a najmä prepája vyše milión dát a viac než 50 tisíc digitálnych dokumentačných materiálov. V nasledujúcej dekáde bude prebiehať jej dopĺňanie digitálnym obsahom a vytvorenie platobnej brány pre portál.

- **Online platformy, ktoré v súčasnosti poskytuje Divadelný ústav**

V poslednom období sú mimoriadne vyhľadávané a populárne aj rôzne podoby virtuálnych platforiem a databáz, ktoré sprístupňuje aj Divadelný ústav. V uvedenom trende bude inštitúcia pokračovať aj naďalej a v tejto chvíli ponúka:

- ✓ **ZLATAKOLEKCIA.THEATRE.SK**

Zlatá kolekcia slovenského profesionálneho divadla – rekonštrukcie kľúčových slovenských inscenácií 20. storočia s kompletným dokumentačným materiálom vo výbere divadelných historikov, kritikov, teatrologov, dramaturgov a režisérov.

- ✓ **DIVADLENEPRECHADZKY.THEATRE.SK**

Webová a mobilná aplikácia, ktorá obsahuje tematické trasy, resp. prepája okruhy medzi divadlami, divadelnými budovami a školami, významnými miestami, kaviarňami a pohostinstvami, umeleckými pamiatkami, pamätnými budovami, sochami a bustami po desiatich slovenských mestách Bratislava, Banská Bystrica, Košice, Liptovský Mikuláš, Martin, Nitra, Prešov, Sobotište, Trnava, Zvolen.

- ✓ **SLOVNÍK DIVADELNÝCH KRITIKOV A PUBLICISTOV**

Výskumno-publikačný projekt prináša prostredníctvom menných encyklopedických hesiel informácie o osobnostiach spätých s existenciou divadelnej kritiky a publicistiky na Slovensku od založenia profesionálnej scény po rok 1989.

- ✓ **PRÍTOMNOSŤ DIVADELNEJ MINULOSTI**

Komparatívna analýza kľúčových slovenských inscenácií *Bačovej ženy*, *Herodes a Horodias* a *Lesá*.

- ✓ **THEATRE.SK/SLOVAKDRAMA/**

Slovak Drama in Translation – databáza prekladov slovenskej drámy do svetových jazykov, ich zverejnenie, spolu s anotáciou diela jednotlivých dramatičiek a dramatikov.

- ✓ **THEATRE-ARCHITECTURE.EU**

Divadelná architektúra v strednej Európe – výstup z rovnomenného európskeho projektu, na ktorom sa zúčastnil Divadelný ústav. Prehľadná databáza popisuje a dokumentuje divadelné budovy na Slovensku a priestory, v ktorých sa koná divadelná činnosť. Okrem toho uvádza aj technické parametre scén a budov, biografie architektov a okrem jej poznávacej a vzdelávacej hodnoty je aj nástrojom kultúrneho manažmentu a podpory mobility umelcov rovnako ako technikov, zvukových a svetelných dizajnérov, špecialistov a architektov.

✓ [THEATRE.SK/PROJEKTY/SUCASNI-REZISERI-SLOVENSKA](https://theatre.sk/projekty/sucasni-reziseri-slovenska)

Súčasní režiséri Slovenska – on-line katalóg režijných osobností, ktoré formujú slovenskú divadelnú scénu. Opisy ich tvorivej poetiky, biografické odkazy, fotografie z vybraných diel a videoukážky kľúčových inscenácií.

✓ [THEATRE.SK/EN/PROJECTS/CONTEMPORARY-SLOVAK-DIRECTORS](https://theatre.sk/en/projects/contemporary-slovak-directors)

Contemporary Slovak Directors – on-line katalóg režisierov v anglickom jazyku.

✓ [THEATRE.SK/VYSTAVY/DIVADELNA-GALERIA](https://theatre.sk/vystavy/divadelna-galeria)

Divadelná galéria – sprístupnenie dokumentačno-vzdelávacích výstav Divadelného ústavu podľa jednotlivých kategórií: Javiskové osudy slovenských klasikov, Piliere slovenského profesionálneho divadla, Tváre slovenského profesionálneho divadla – činohra, Tváre slovenského profesionálneho divadla – opera a balet, Umelecké a historické priestory slovenského profesionálneho divadla, Svet v zrkadle divadla – umenie, spoločnosť, osobnosti.

✓ [ROKDIVADLA.SK/HISTORIA-SLOVENSKEHO-DIVADLA](https://rokdivadla.sk/historia-slovenskeho-divadla)

História slovenského divadla – krátky sprievodca históriou a aktuálnou chvíľou slovenského divadla a tanca v rôznych jazykových mutáciách. Jednotlivé segmenty sú zamerané na divadlo a drámu na území dnešného Slovenska do roku 1920, vznik Slovenského národného divadla, divadelnú sieť, divadelnú architektúru, druhy a žánre divadla, drámu, moderné formy divadla, komunitné a menšinové divadlo, scénografiu a kostýmový dizajn, divadelné školstvo, inštitúcie, kritiku a festivaly.

✓ [CLASSIC.EUROPEANA.EU/PORTAL/SK/](https://classic.europeana.eu/portal/sk/) [ALEBO ETHEATRE.SK/DU-EUPH/](https://alebo.etheatre.sk/du-euph/)

Europeana Photography: From the Origins of Photography to the Europe of Images/Fotografie pre Europeanu: Od počiatkov fotografie k Európe obrazov – kolekcia najstarších divadelných a paradivadelných fotografií z obdobia 1839 – 1939. Kolekcia vznikla ako súčasť európskeho projektu, na ktorom sa zúčastnil Divadelný ústav v rokoch 2012 – 2015. Na projekte spolupracovalo devätnásť zástupcov z trinástich členských štátov Európskej únie. Cieľom bola digitalizácia pol milióna historických fotografií, ktoré vznikli v rozpätí rokov 1839 – 1939 a následné vytvorenie unikátnej kolekcie ako záznamu doby vypovedajúcom o sociálnych, politických a kultúrnych zmenách v Európe v spomenutom období.

• **Google Arts & Culture**

Divadelný ústav nadviazal dlhodobú zmluvnú spoluprácu so spoločnosťou Google. Prvým výstupom bolo zverenie nasnímanej výstavy *Divadelné storočie – stopy a postoje* formou street view. Zároveň spolupráca pokračovala vytvorením profilu Divadelného ústavu na online platforme Google Arts & Culture. Profil inštitúcie obsahuje nasnímanú výstavu *Divadelné storočie – stopy a postoje* s prepojením na vybrané exponáty. Súčasťou profilu je aj priebežne sa rozširujúca zbierka digitalizovaných exponátov zo zbierok a fondov DÚ (predovšetkým múzejného a dokumentačného) a profilové „stories“ – príbehy, ktoré spájajú vybrané exponáty zo zbierok DÚ a ďalších inštitúcií či súkromníkov do pútavého príbehu. K 31. 12. 2021 zverejnila platforma Google Arts & Culture 150 exponátov a 9 príbehov: *Divadelná architektúra na Slovensku; Reč divadelného plagátu/Slovenský divadelný plagát po roku 1989 zo zbierok Divadelného ústavu v Bratislave; Vznik Slovenského národného divadla; Faust v bábkovom divadle na Slovensku; Shakespeare na Slovensku; Scénograf Ladislav Vychodil; Kostýmová výtvarníčka Ludmila Purkyňová; Milan Sládek, svetoznámy slovenský režisér, herec a mím; Pavol Országh Hviezdoslav v slovenskom divadle.*

• **60 rokov inštitúcie v roku 2021**

Divadelný ústav zaznamenal 1. apríla 2021 šesťdesiat rokov nepretržitej činnosti. Vzhľadom na ukončenie dynamickej dekády (2011 – 2020), počas ktorej inštitúcia realizovala zásadné vedecko-výskumné, dokumentačné, edičné, vzdelávacie či prezentačné aktivity, jubileum inštitúcia využila na ich intenzívnejšiu medializáciu. Z toho dôvodu boli naplánované počas celého roka aktivity, ktoré sa modifikovali podľa aktuálnej bezpečnostnej situácie súvisiacej s ochorením COVID-19:

- vydanie publikácie *Žijeme divadlom. Divadelný ústav 11/21*;
- v spolupráci s RTVS príprava koprodukčného dokumentárneho filmu o Divadelnom ústave;
- oficiálne spustenie Virtuálnej databázy slovenského divadla na etheatre.sk;
- diskusné panely o projektoch Divadelného ústavu v jednotlivých divadlách, počas festivalov, na umeleckých školách, spojené s vernisážou dokumentačnej výstavy *theatre.sk* (o slovenskom divadle, jeho histórii a súčasnosti, ktorá vznikla ako jeden z vlajkových projektov v *Roku slovenského divadla 2020*);
- Prezentácia publikácie *Dejiny slovenského divadla II.*

V uvedených činnostiach je Divadelný ústav jedinou organizáciou na Slovensku, ktorá tieto činnosti vykonáva.

Aktivity a činnosti DÚ vychádzajú predovšetkým z nasledovných zákonov:

- Zákon č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky (v znení neskorších zákonov),
- Zákon č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Vyhláška MK SR č. 230/2014 Z. z. o rozsahu vybraných informácií požadovaných od divadiel a hudobných inštitúcií,
- Zákon č. 206/2009 Z. z. Zákon o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška č. 523/2009 Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú niektoré podrobnosti o základných odborných činnostiach v múzeu alebo v galérii a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty,
- Výnos Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK – 2544/2015-110/11648 z 10. augusta 2015, o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a v galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty,
- Zákon č. 395/2002 Z. z. – zákon o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov,
- Vyhláška č. 628/2002 MV SR, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.
- Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 201/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vedenia odbornej evidencie knižničných dokumentov a o revízii a vyradovaní knižničného fondu v knižniciach,
- Zákon č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších zákonov,
- Zákon č. 185/2015 Z. z. – Autorský zákon,
- Zákon č. 207/2009 Z. z. o podmienkach vývozu a dovozu predmetu kultúrnej hodnoty a o doplnení zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Vyhláška č. 78/2020 Z. z. Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu o štandardoch pre informačné technológie verejnej správy
- Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 460/2011 k návrhu opatrení na zvýšenie transparentnosti v súvislosti s nákupom a využívaním informačno-komunikačných technológií vo verejnom sektore,
- Zákon č. 272/2016 Z. z. Zákon o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o dôveryhodných službách)
- Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách (v znení neskorších zákonov),
- Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií),
- Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike (v znení neskorších zákonov),
- Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme (v znení neskorších zákonov),
- Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (v znení neskorších zákonov),
- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon 425/2020 Z.z. o štátnom rozpočte na rok 2021,
- Zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3. CIELE ORGANIZÁCIE A PREHEAD ICH PLNENIA

V súlade so schváleným kontraktom na rok 2021, bolo Divadelnému ústavu na základe Uznesenia vlády Slovenskej republiky a v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách na rok 2021 schválený rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu listom č. MK – 1804/2021-421/895 zo dňa 20. 1. 2021

na bežný transfer vo výške: 1 233 972 €
Program: **08S Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt**
Podprogram: **08S0101 Divadlá a divadelná činnosť**
Funkčná klasifikácia: 0.8.2.0 **1 106 082 €**

na bežný transfer vo výške: 127 890 €
Program: **08S Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt**
Podprogram: **08S0101 Divadlá a divadelná činnosť**
Funkčná klasifikácia: 0.8.5.0

Činnosti zhrnuté v kontrakte vychádzali z úloh inštitúcie, ktoré sú definované v Zriaďovacej listine. Výška finančných prostriedkov vynaložených na jednotlivé činnosti Kontraktu zahŕňa finančné prostriedky vynaložené na realizáciu jednotlivých projektov.

Projekty a v rámci nich prijímateľom realizované činnosti/aktivity budú napĺňať najmä nasledovné ciele:

- a) odborné činnosti súvisiace s divadelnou kultúrou na Slovensku a smerom do zahraničia (dokumentačné, archívne, zbierkotvorné, múzejné, knižničné, informačné, edičné a vydavateľské, divadelné, metodicko-odborné, poradenské, konzultačné, vzdelávacie, expozičné, výstavné a prezentačné, analytické, štatistické a ďalšie),
- b) odborná vedecko-výskumná činnosť,
- c) pri plnení činností a realizácii aktivít prihliadať na špecifické potreby osôb so zdravotným znevýhodnením v rámci technických, finančných a personálnych možností.

Činnosti prijímateľa budú napĺňať najmä nasledovné ciele a ich ukazovatele:

- a) sprístupňovanie a napĺňanie Informačného systému THEATRE.SK pre odbornú a širšiu verejnosť – zabezpečenie nárastu databázy minimálne o 6 % oproti roku 2015, realizácia aktivít vyplývajúca zo štatútu Divadelného ústavu ako Špecializovaného verejného archívu, Múzea Divadelného ústavu a pracoviska s Osvedčením o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj (Centrum výskumu divadla),
- b) publikačná činnosť (realizácia vydania pôvodných a prekladových teatrologických publikácií, resp. multimediálnych nosičov vydávanie periodickej a neperiodickej tlače, distribúcia a prezentácia knižných publikácií v minimálnom počte 6),
- c) divadelná a edukačná činnosť (prevádzka Štúdia 12, tvorba a realizácia vlastných kultúrnych, edukačných a prezentačných aktivít),
- d) výstavná činnosť (domáce a zahraničné výstavy v minimálnom počte 5),
- e) rozvíjanie medzinárodnej spolupráce a medzinárodných vzťahov,
- f) realizácia vlastných aktivít a zabezpečenie realizácie a propagácie podujatí zaznamenávajúcich 60 rokov činnosti Divadelného ústavu (publikačná a prezentačná činnosť),
- g) realizácia nových foriem práce s verejnosťou/publikom.

Dodatkom č. 1 ku Kontraktu č. MK-1906/2020-421/22816 na rok 2021 listom MK č. MK-819/2021 421 /7124 zo dňa 22.3.2021 bol Kontrakt medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Divadelným ústavom v čl. II doplnený o znenie:

- 1) Znenie Článku II – Predmet kontraktu sa mení a dopĺňa nasledovne o:
 - a) Realizácia prioritných projektov podporených poskytovateľom Programová štruktúra 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO o bod 1d – podporený prioritný projekt Divadelného ústavu 60 rokov Divadelného ústavu (festival Nová dráma/New Drama) vo výške 50 000 € za uvedených merateľných ukazovateľov:
 - Počet inscenácií festivalu v hlavnom programe: prezenčná, resp. hybridná forma prezentácie – do 10,
 - Počet návštevníkov všetkých podujatí hlavného programu a sprievodných podujatí – do 1 500,

- Počet výstupov sprievodných programov (diskusie, prezentácie kníh, masterclass, výstava, Trojboj, medzinárodná konferencia: prezenčná, resp. hybridná forma) – do 6,
- Prítomnosť nových cieľových skupín (sledované vo všetkých segmentoch, najmä skupina online návštevníkov jednotlivých programov) – počet online návštevníkov pre všetky druhy podujatí – do 1 000,
- Očakávané vlastné príjmy z festivalových podujatí celkom – 1 500 €,
- Mediálne výstupy – 15,
- Nové spolupráce (slovenské divadlá, jednotlivci, kultúrne inštitúcie, mimovládne organizácie a pod.) – 5.

Merateľné ukazovatele jednotlivých výstupov budú monitorované v priebehu jednotlivých podujatí.

V súvislosti s uvedeným Dodatkom č. 1 bol Rozpočtovým opatrením č. 1 listom MK-1804/2021-421/6615 zo dňa 15. 3. 2021 rozpočet navýšený vo výške 50 000 € na Prvok programovej štruktúry 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO – 60 rokov Divadelného ústavu.

Dodatkom č. 2 – MK-2549/2022 -215/833 ku Kontraktu č. MK-1906/2020-421/22816 na rok bol Kontrakt medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Divadelným ústavom v čl. III upravený o znenie:

1) Znenie Článku III – Platobné podmienky, ods. 2 sa mení nasledovne:

2. Príspevok zo štátneho rozpočtu na plnenie činností (ďalej len „príspevok“) je v rámci bežných výdavkov stanovený v celkovej sume 1 329 926 € (slovom: milión tristošesťdesiatšesť tisíc deväťstošesť eur) a v rámci kapitálových výdavkov v sume 35 300 € (slovom: tridsaťpäťtisíc eur).

2) Realizácia prioritných projektov podporených poskytovateľom Programová štruktúra 08T0105 a 08T0106 na kapitálové výdavky je nasledovná:

a) Akvizičné nákupy zbierkových predmetov (Suchánek, Vécsei, scénografická generácia 90. rokov) – 9 500 € EK 700 program 08T0106.

b) Nákup knižničného systému – 15 500 € EK 700 program 08T0105.

c) Technické zhodnotenie Informačného systému Theatre.sk – 7 500 € EK 700 program 08T0105.

d) SERVERY: Diskové pole – náhrada 8 ročného diskového poľa IBM DS3512 – 2 800 € EK 700 program 08T0105.

V súvislosti s uvedeným Dodatkom č. 2 bol Rozpočtovým opatrením č. 6 listom MK-2686/2021-421/28879 zo dňa 21. 12. 2021 rozpočet navýšený vo výške 9 500 € na Prvok programovej štruktúry 08T 0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov IA 24097 DÚ – Akvizície zbierkových predmetov – Akvizičné nákupy zbierkových predmetov a vo výške 25 800 € na prvok programovej štruktúry 08T0105 – Projekt informatizácie kultúry – IA 19486 DU – Informačné databázy – Nákup knižničného systému, Technické zhodnotenie Informačného systému Theatre.sk, SERVERY: Diskové pole – náhrada 8 ročného diskového poľa IBM SD3512.

Plné znenie Kontraktu je uvedené na internetovej adrese: www.theatre.sk

Vecné plnenie jednotlivých aktivít podľa Kontraktu je uvedené v rámci bodu 3.1. tejto správy.

Výdavky na činnosť v členení podľa rozpočtovej klasifikácie:	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	Celkom		Z dotácie zo ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	*	**	*	**	*	**	*	**
	1	2	3	4	5	6	7	8
A	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	634 910,00	630 211,55	619 910,00	591 986,65	15 000,00	0,00	0,00	38 224,90
v tom:								
611 – Platy	409 036,00	435 364,70	409 036,00	401 364,41				34000,29
612 – Príplatky	210 874,00	169 780,88	210 874,00	165 556,27				4224,61
613 – Náhrady	0,00	0,00						
614 – Odmeny	15 000,00	25 065,97		25 065,97	15 000,00	0,00		
620 - Poistné a príspevok do poistení spolu	234 450,00	249 885,59	227 450,00	231 454,00	7 000,00	18 431,59	0,00	0,00
v tom:								
621 – Poistné do VZP	42 740,00	40 734,11	41 240,00	36 600,11	1 500,00	4 134,00		
623 – Poistné do ostatné zdrav.p.	24 620,00	27 594,77	24 620,00	27 594,77				
625 – Poistné do SP	163 140,00	173 332,87	157 640,00	159 035,28	5 500,00	14 297,59		
627 – Príspevok do dopln.dôchod.p.	3 950,00	8 223,84	3 950,00	8 223,84				
630 - Tovary a služby spolu:	388 522,00	457 089,96	382 622,00	406 741,48	0,00	25 868,36	5 900,00	24 480,12
v tom:								
631 – Cestovné náhrady	7 250,00	1 510,69	7 250,00	757,66				753,03
632 – Energie, voda a komunikácie	46 500,00	47 819,08	46 500,00	44 877,19		2 941,89		
633 – Materiál	29 700,00	24 995,03	29 700,00	24 091,61	0,00	603,42	0,00	300,00
634 – Dopravné	6 320,00	7 105,96	6 320,00	7 085,41		20,55		
635 – Rutinná a štandardná údržba	18 700,00	3 306,86	18 700,00	3 306,86				
636 – Nájomné za nájom	2 500,00	477,39	2 500,00	258,70		218,69		
637 – Služby	277 552,00	371 874,95	271 652,00	326 364,05	0,00	22 083,81	5 900,00	23 427,09
640 - Bežné transfery spolu:	3 990,00	8 866,52	3 990,00	2 866,52	0	6 000,00	0	0,00
v tom:								
642 - Transfery jednotlivcom a nezisk. PO	1 990,00	7 276,52	1 990,00	1 276,52		6 000,00		
649 - Transfery do zahraničia	2 000,00	1 590,00	2 000,00	1 590,00				
600 - Bežné výdavky spolu	1 261 872,00	1 346 053,62	1 233 972,00	1 233 048,65	22 000,00	50 299,95	5 900,00	62 705,02
	0,00							
710 - Obstarávanie kapitálových aktív spolu:	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0,00
v tom:								
711 – Nákup pozemkov a nehm.aktivít	0,00		0	0,00				
713 – Nákup strojov, prístrojov ...								
714 - Nákup dopravných prostriedkov								
718 - Softveru								
719 – Ostatné kapitálové výdavky								
720 - Kapitálové transfery spolu:	0	0	0	0	0	0	0	0,00
v tom:								
700 - Kapitálové výdavky spolu	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0,00
600 + 700 SPOLU	1 261 872,00	1 346 053,62	1 233 972,00	1 233 048,65	22 000,00	50 299,95	5 900,00	62 705,02

3. 1. Vecné plnenie jednotlivých aktivít

Funkcie vyplývajúce z kontraktu Divadelného ústavu a jeho zriaďovateľa plnia jednotlivé oddelenia Divadelného ústavu. Organizačná štruktúra odborných oddelení:

- Oddelenie divadelnej dokumentácie, informatiky a digitalizácie – ODDID (Centrum divadelnej dokumentácie, k 1. 12. 2021),
- Oddelenie edičnej činnosti – OEČ (Centrum edičnej činnosti – k 1. 12. 2021),
- Centrum výskumu divadla – CVD (Centrum výskumu a vzdelávania v divadle – k 1. 12. 2021),
- Oddelenie vonkajších vzťahov – OVV (Centrum prezentácie a marketingu – k 1. 12. 2021).

Vzhľadom na to, že k zmene organizačnej štruktúry a organizačného poriadku došlo až ku koncu roka, od 1. 12. 2021, uvedená výročná správa bude využívať predchádzajúce názvoslovie svojich oddelení.

Oddelenie divadelnej dokumentácie, informatiky a digitalizácie (odborné činnosti dokumentačné, archívne, akvizičné, knižničné, digitalizačno-informačné a zbierkotvorné)
Garant projektu: Mgr. Zuzana Nemcová

Stručná charakteristika projektu

Zhromažďovanie, odborné spracovanie, uchovávanie a sprístupňovanie dokumentačných zbierok a fondov o profesionálnej divadelnej kultúre na Slovensku (divadelná literatúra, divadelné hry, scenáre, režijné knihy, periodická a neperiodická tlač, fotografické a propagačné materiály, scénografiká a zbierkové predmety, audio a audiovizuálne nahrávky divadelných inscenácií, nahrávky dokumentárnych filmov z oblasti divadla a ďalšie materiály viažuce sa k histórii a súčasnosti divadelnej kultúry na Slovensku) podľa Smernice o odbornej správe fondov a zbierok Múzea Divadelného ústavu a Smernice o odbornej správe archívnych fondov, zbierok a dokumentačných zbierok Divadelného ústavu.

Odpočet činnosti k 31. 12. 2021:

- spracovanie akvizícií a nadobúdanie nových (nákupom alebo darom),
- napĺňanie Informačného systému THEATRE.SK,
- napĺňanie elektronického evidenčného systému (evidencie) s väzbou na IS THEATRE.SK,
- evidencia divadelných bulletinov v medziknižničnom výmennom formáte MARC21,
- spolupráca na výskumnom projekte Edičného oddelenia a Centra výskumu divadla *Fond slovenských umelcov pôsobiacich v zahraničí, Slovník divadelných kritikov a publicistov*,
- spolupráca na projektoch Centra výskumu divadla *Prítomnosť divadelnej minulosti, Zlatá kolekcia slovenského profesionálneho divadla, Goole Arts & Culture*,
- spolupráca s Edičným oddelením na knižných projektoch *Malý divadelný kalendár 2022, Dievča z morského dna, Žijeme divadlom. Divadelný ústav 11/21*,
- spolupráca na výstavnej činnosti (výročia divadiel a osobností slovenského divadla a pod.),
- priebežné dopĺňanie všetkých fondov a zbierok Divadelného ústavu materiálmi z aktuálnej sezóny (výstrižky, recenzie, bulletinov, fotografie, audiovizuálne záznamy a pod.),
- retrospektívne dopĺňanie fondov a zbierok podľa výskumných projektov Divadelného ústavu,
- spolupráca na výskumných a publikačných projektoch Divadelného ústavu,
- služby pre verejnosť (poradenská činnosť, spolupráca na odborných publikáciách, vytváranie súpisov a zostáv podľa potreby).

Knižničná činnosť

Špeciálna knižnica Divadelného ústavu zhromažďuje, spracúva, uchováva a sprístupňuje divadelnú i ostatnú príbuznú literatúru. V roku 2010 sa v špeciálnej knižnici DÚ uviedol do prevádzky knižničný informačný systém CLAVIUS, ktorý umožnil výrazne skvalitniť poskytované knižničné služby (evidencia a pohyb knižničných jednotiek, evidencia čitateľov a internetová aplikácia systému) nie iba prezenčným návštevníkom, ale aj prostredníctvom využitia internetového pripojenia. V závere roka 2021 inštitúcia zakúpila moderný KIS – Advanced Rapid Library ARL (Cosmotron Slovakia s. r. o.).

Odpočet činnosti k 31. 12. 2021:

- Odborná knižničná činnosť: získavanie nových i starších divadelných hier z divadiel a umeleckých škôl, nákup novej odbornej literatúry a dopĺňovanie kníh z nákupu v antikvariátoch, permanentná kontrola a opravy záznamov

v katalogizačnom systéme, vyčleňovanie, označovanie vzácných dokumentov, rozširovanie a špecifikovanie predmetových hesiel a taktiež rozšírenie možnosti vyhľadávania divadelných hier v katalógu podľa kombinovaného vyhľadávania,

- komplexné zabezpečenie knižnično-informačných služieb: evidencia čitateľov a priebežná kontrola osobných údajov, prezenčné a absenčné výpožičky, prolongácie zapožičanej a urgencie nevrátenej literatúry,
- odborné konzultácie a odborná poradenská činnosť aj formou tematizovaných teatrologických rešerší nielen z knižnej literatúry, ale aj periodík a komplexne z materiálov divadelnej dokumentácie a videotéky,
- ochrana fondu divadelných textov v jednom exemplári a textov s úpravami,
- tvorba výstupov knižničného fondu pre univerzálne štátne knižnice,
- pokračovanie v budovaní náhradného fondu a vylepšenie jeho usporiadania,
- partnerstvo a spolupráca s inými knižnicami pri výmene fondu,
- technologická príprava na rozširovanie fondu.

Archívna činnosť

V roku 2021 prebiehali v Špecializovanom verejnom Archíve Divadelného ústavu popri spracovávaní archívnych jednotiek a naplňaní databázy BACH aj práce súvisiace s ukončenou odbornou revíziou archívnych fondov a zbierok, a to snahou o naplnenie záverov a odporúčaní výsledkov danej odbornej revízie. V súvislosti so spracovaním archívnych fondov a zbierok stojí pred archívom i naďalej veľká výzva v podobe prípravy a samotnej aplikácie archívno–prezentačného riešenia fulltextového vyhľadávania dokumentov s cieľom prostredníctvom webového rozhrania postupne sprístupňovať a prezentovať významné archívne fondy a zbierky archívu, tzv. archívne vademecum v systéme BACH. Cieľom je nielen naplňovať systém dátami, ale priebežne dopĺňať jednotlivé inventárne záznamy o náhľady daných dokumentov, čím sa poskytne užívateľovi (internému aj externému) kompletná informácia o archívnych dokumentoch DÚ.

Múzejná činnosť

Zbierky galerijnej a múzejnej hodnoty tvoria umelecké diela a predmety mimoriadnej historickej a kultúrnej hodnoty viažuce sa k profesionálnemu divadlu na Slovensku. V roku 2021 bola určujúcou činnosťou múzea prebiehajúca odborná fyzická revízia jeho zbierok a fondov spojená s paralelnou kontrolou a opravou záznamov v elektronických evidenciách zbierkových predmetov.

Odpočet činnosti k 31. 12. 2021:

- vytváranie nových záznamov v Evidenciách a IS ETHEATRE.SK,
- systematizácia a evidencia pomocného fondu,
- prezentácia múzejných zbierok v databáze CEMUZ,
- výstavná činnosť,
- revízia zbierok a fondov MDÚ.

Akvizičná činnosť múzea: Jozef Vécsei – scénické návrhy a voľná tvorba, Juraj Kucharek – makety a scénické návrhy, Jaro a Miro Daubravovci – makety, scénické a kostýmové návrhy, Katarína Holková – kostýmové návrhy, Lenka Kadlečíková – kostýmové návrhy, Anita Szokeová – scénické a kostýmové návrhy, Eva Kleinová – scénické a kostýmové návrhy.

Vyhodnotenie k 31. 12. 2021 podľa jednotlivých fondov a zbierok

Zbierka inscenačných obálok

Základnou jednotkou zbierky je inscenačná obálka, ktorá obsahuje bulletin, propagačné tlačoviny, recenzie, interné hodnotenie a iné publikované články a inscenačné fotografie vzťahujúce sa ku konkrétnej divadelnej inscenácii.

V roku 2021 boli v zbierke vykonané nasledujúce aktivity:

- priebežné evidovanie inscenácií a materiálov archívnych divadelných sezón, novších sezón (2018/2019, 2019/2020, 2020/2021), taktiež priebežné spracovávanie aktuálne prebiehajúcej sezóny 2021/2022 a získavanie dokumentačných materiálov k nej,
- za rok 2021 do zbierky inscenácií nepridali žiadne analógové fotografie, interné hodnotenia, bulletiny,
- v roku 2021 sa v zbierke konala mimoriadna revízia, ktorá bude pokračovať aj v roku 2022.

Zbierka inscenácií k 31. 12. 2021 obsahovala **12 856** evidenčných jednotiek.

Zbierka biografik

Základnou jednotkou fondu je osobná obálka, ktorá obsahuje články o umeleckej osobnosti so vzťahom k divadelnému umeniu, ďalej recenzie, bulletiny, dotazníky, parte, korešpondenciu, súpisy postáv, osobné a portrétné fotografie, iné fotografie, atď.

V roku 2021 boli v Zbierke biografík vykonané nasledovné činnosti:

- mimoriadna revízia zbierky biografík, ktorá začala k dátumu 1. 7. 2020 a ktorá k dátumu 31. 12. 2022 bola ukončená, zaznamenala prírastky v počte 305 ks osobných obálok v porovnaní so záznamami pred revíziou.
- Skutočný stav obálok po revízii je **8 124** jednotiek, čo predstavuje **6 655** jednotiek slovenských a českých osobností a **1469** jednotiek zahraničných osobností. Celkový nárast jednotiek počas revízie v Zbierke biografík predstavuje **122** jednotiek (konkrétne slovenské a české osobnosti – nárast o 210 jednotiek, zahraničné osobnosti – nárast o 95 jednotiek). Ďalšie vykonané zmeny v rámci mimoriadnej revízie sú zaznamenané v revíznej správe.

K 31. 12. 2021 Zbierka biografík obsahovala 8 124 osobných obálok.

Zbierka programových bulletinov

Zbierka programových bulletinov zhromažďuje a systematicky spracúva bulletiny slovenských profesionálnych divadiel a divadelných súborov na Slovensku. Vnútorne sa člení na Zbierku programových bulletinov – konzervačný fond a Zbierku duplicitných bulletinov. Základ zbierky tvoria primárne inscenačné bulletiny získavané priamo z divadiel a sekundárne bulletiny z akvizícií.

V roku 2019 pristúpil Divadelný ústav v spolupráci s firmou microform, s.r.o. k digitalizácii konzervačnej zbierky bulletinov a v priebehu roka 2020 bolo zdigitalizovaných 2296 bulletinov z obdobia 1920 – 1956.

V roku 2021 pokračovala katalogizácia bulletinov zo sezón 1956/57 a 1957/58 pre potreby pripravovaného pokračovania digitalizácie dokumentov z tejto zbierky.

Zbierku bulletinov k 31. 12. 2021 tvorí **3 888** jednotiek v konzervačnom fonde, čo predstavuje nárast v danom roku o **15** prírastkových jednotiek.

Zbierka duplicitných bulletinov k 31. 12. 2021 obsahovala **21 682** bulletinov, čo predstavuje nárast o **54** kusov neviazaných bulletinov.

Zbierka tematických hesiel

Po ukončení odbornej fyzickej revízie v zbierke v decembri 2020, sa v roku 2021 prednostne vykonávali práce spojené so zaraďovaním pripravených materiálov do jednotlivých suboddielov zbierok. Intenzitu týchto činností však negatívne ovplyvnili protipandemické opatrenia (práca z domu v prvom a polroku) a účasť na pokračujúcej odbornej revízii v iných dokumentačných zbierkach. V roku 2021 prišlo v zmysle scelovania fondov v rámci inštitúcie k delimitácii archívnych krabíc Dedinského divadla do Verejného špecializovaného archívu, čo spôsobilo pokles celkového počtu krabíc v zbierkach.

V aktuálnom súpise Zbierok tematických hesiel ku koncu roka 2021 je evidovaných **736** tematických škatúl a **9 078** tematických obálok, čo predstavuje viac ako polovicu zo všetkých zbierkových jednotiek. Zatiaľ nespracovaných, ale označených archívnych škatúl s materiálmi je 94, ďalších 425 obálok je pripravených na založenie a cca 10 bm dokumentačného materiálu čaká na roztriedenie, zaobálkovanie a zaradenie do Zbierok tematických hesiel.

Prírastky za rok 2021 predstavujú **7** tematických škatúl (pričom reálny prírastok predstavoval 15 škatúl, no 8 škatúl zo zbierky profesionálneho divadla bolo delimitovaných do Špecializovaného verejného archívu), a **163** archívnych obálok (reálny prírastok 230 obálok, delimitovaných 67). Všetky zmeny sú zaznamenané v elektronickej prírastkovej knihe k Zbierkam tematických hesiel.

Zbierka textových plagátov

Zbierku tvoria textové plagáty, ktorých hodnota spočíva predovšetkým v informáciách, ktoré zachytávajú a sprostredkujú, či už na úrovni repertoáru a programu divadiel a iných divadelných podujatí alebo na úrovni obsadenia inscenácií či hosťovaní a zájazdov. V roku 2021 bola ukončená odborná fyzická revízia zbierky a jedným zo záverov revíznej komisie bol aj návrh na delimitáciu zbierky do Múzea Divadelného ústavu a jej zjednotenie so Zbierkou divadelných plagátov vedenej v múzeu. Revíziou sa tiež zistilo, že boli zle zrátané plagáty viazané v tvrdých doskách, čo sa odrazilo aj na znížení celkového počtu plagátov v zbierke.

V zbierke je po revízii evidovaných **7 175** jednotiek vrátane viazaných plagátov. V zbierke sa i naďalej realizuje predbežné ukladanie textových plagátov v rámci dočasného úložiska a pripravuje sa na delimitáciu do Múzea Divadelného ústavu. .

Zbierka inscenačných textov

Zbierka obsahuje režijné knihy, inšpicientské knihy, texty hercov účinkujúcich v inscenáciách slovenských profesionálnych divadiel. V roku 2020 sa popri bežných prácach na zbierke konala aj jeho mimoriadna revízia. Počet zaevidovaných inscenačných textov k 31. 12. 2020 bol **2106** kusov, v roku 2021 neboli evidované nové prírastky, a tak kompletný počet inscenačných textov v zbierke ostáva **2 328** (vrátane textov čakajúcich na zapísanie do evidencií).

Na základe kontroly a výsledkov uvedených v revíznej správe sa po realizovaní opatrení, ktoré revízna komisia navrhla, môže v roku 2022 meniť počet evidovaných aj celkových zbierkových predmetov. Opatrenia navrhované komisiou sa nezačali v roku 2021 realizovať vzhľadom na obmedzený pracovný režim súvisiaci s protipandemickými opatreniami.

Zbierka digitálnych dokumentov

Zbierka obsahuje digitálne dokumenty – fotografie z divadelných inscenácií, z divadelných festivalov, z výstav o divadle a tiež skeny dokumentačných materiálov. V roku 2021 bola ukončená odborná fyzická a obsahová revízia zbierky. Pri príležitosti revízie došlo k zmene metodiky spracovávania a evidencie dokumentov, ktoré zbierka obsahuje. Už sa v nej neevidujú samotné nosiče, ale konkrétne záznamy (o podujatí, osobnosti, inštitúcii). Týmto záznamom sa priraduje jedinečné evidenčné číslo. Signatúra nosiča v novej metodike slúži ako lokačná značka, kde dané dokumenty možno nájsť. Elektronické dokumenty sa v súčasnosti nachádzajú prevažne na CD/DVD nosičoch a menšia časť je uložená na externých dátových úložiskách. V roku 2022 sa plánuje prepis elektronických dokumentov z nosičov na dátové úložiská.

Po ukončení revízie a vyradení viacerých nosičov ostalo v zbierke 2 058 záznamov.

Počas revízie sa nové záznamy do zbierky neevidovali. Po ukončení revízie sa v závere roka podarilo časť z nich zaevidovať. Preto aj napriek vyradovaniu zo zbierky bol v roku 2021 zaznamenaný prírastok.

V zbierke sa eviduje k 31. 12. 2021 celkom **2 243** záznamov (evidenčných čísel), čo predstavuje prírastok **185** záznamov za kalendárny rok.

V roku 2021 pokračovalo tiež skenovanie materiálov zo zbierok a fondov Divadelného ústavu pre verejnosť i pre potreby našej inštitúcie. Pandemická situácia a opatrenia s ňou spojené sa podpísali aj na počtoch poskytnutých služieb. Celkovo bolo naskenovaných **1 469** fotografií a dokumentov, z toho pre verejnosť 729 fotografií a pre interné potreby 740 kusov rôznych dokumentov.

Zbierky audiovizuálnych záznamov

Zbierky obsahujú CD, DVD a iné nosiče s divadelnými inscenáciami, rozhlasovými spotmi, dokumentmi a inými audiovizuálnymi dielami.

V roku 2018 pristúpil Divadelný ústav k bezpečnejšiemu ukladaniu digitálnych záznamov na externých úložiskách (diskoch), aby neprichádzalo k duplicitnému evidovaniu jedného záznamu na rôznych typoch nosičov, v štatistike sa už neuvádzajú počty nosičov ale počty digitálnych audiozáznamov zapísaných v evidenčnom systéme. Novonadobudnuté nosiče sa aj naďalej označujú príslušným lokačným číslom, signatúrou. Takže zbierka je uložená na jednej strane na nosičoch typu CD a DVD a na druhej strane na externých diskoch – ED. Priebežne, popri získavaní nových audiozáznamov, prebieha aj zhrávanie starších záznamov z CD a DVD nosičov na nové externé úložiská. V ukladaní digitalizátov na externé úložiská sa pokračovalo aj v roku 2020.

V roku 2020 sa v zbierke začala mimoriadna revízia zameraná na fyzickú aj obsahovú kontrolu audiovizuálnych dokumentov. Fyzická revízia bola ukončená k 30. 11. 2020, obsahová revízia sa skončila v roku 2021. Stav zbierky a jej jednotlivých oddielov sa po revízii v roku 2020 a 2021 výrazne zmenil a dôvody sú podrobne vysvetlené v revíznej správe.

Stav audiovizuálnej zbierky je k 31. 12. 2021 nasledovný – počet audiovizuálnych záznamov zaevidovaných v elektronických evidenciách je **3 071**. V roku 2021 pribudlo **131** záznamov, ktoré čakajú po skončení revízie na zaprírastkovanie. Rovnako tak čakajú na zaprírastkovanie záznamy, ktoré vzišli z revízie ako nezapísané. Časť audiovizuálnych záznamov po revízii bola preradená do pomocných fondov (o. i. sa zo zbierky vyradovali duplicity a záznamy zahraničného divadla bez slovenského kontextu).

V audiotéke s CD sa po fyzickej a obsahovej revízii nachádza **5 74** záznamov.

Stav zbierky VHS kaziet k 31. 12. 2021 nasledovný – počet kusov VHS **2 336** s počtom záznamov **3 476**. Zbierka sa systematicky digitalizuje.

Zbierka gramofónových platní (LP) prešla v roku 2020 mimoriadnou revíziou a nachádza sa v nej **450** záznamov.

Stav zbierky filmových pásov sa k 31. 12. 2021 nezmenil, ich počet je **74** zaevidovaných pásov. Filmové pásy 61 – 74 sa nachádzajú v depozitároch Divadelného ústavu, pásy č. 1 – 60 sú po dohode uložené v depozitároch SFÚ.

Stav zbierky magnetofónových pásov a kaziet sa po revízii v roku 2020 výrazne zmenil. Revízna komisia vytvorila zoznamy, ktoré obsahujú približne **220** evidovaných magnetofónových pásov a **103** evidovaných (prírastkových čísiel) magnetofónových kaziet, čo zodpovedá aj stavu k 31. 12. 2021 (dôvody a vysvetlenie sú uvedené v revíznej správe).

Akvizičná činnosť (Dokumentačné zbierky a VŠA)

Počas roka 2021 sa konali dve zasadnutia Archívnej akvizičnej komisie a zrealizovalo sa deväť akvizícií:

- súbor materiálov o neprofesionálnom divadle detí od Juraja Alnera (kúpa),
- dokumenty o slovenskom bábkovom divadle od Ivicy Ozábalovej (kúpa),

- kroniky ochotníckeho súboru z Liptovského Hrádku (dar),
- dokumenty zachytávajúce zahraničné uvedenia hier Evy Maliti Fraňovej získané od E. Maliti Fraňovej (dar),
- fotografie a bulletin prevažne z inscenácií SND od občianskeho združenie Bratislavské rožky (dar),
- pohľadnice vyobrazujúce Hanu Kvapilovú od Igora Hrušovského (dar),
- ručne písané notové partitúry k inscenáciám z rokov 1954 až 1972 a čiernobiele fotografie z inscenácií Bábkového divadla Žilina od BDŽ (dar),
- dokumenty, doklady a fotografie o činnosti a rodinnom živote operného speváka Imricha Gála od jeho syna Imricha Gála ml. (dar),
- Fotografie zachytávajúce tanečný život na Slovensku počas aktívnej kariéry Jozefa Podluckého od Jozefa Podluckého (kúpa).

Výberová digitalizácia dokumentov a predmetov zo zbierok a fondov ODDID

Projekt digitalizácie dokumentov a zbierkových predmetov prepája všetky pracoviská a zbierky ODDID. V prvej fáze sa výber zameriava na najstaršie a najnamáhanejšie dokumenty a predmety zbierok a fondov Divadelného ústavu. Proces výberu sa riadi presne určenými pravidlami, aby sa jednak dodržala historická kontinuita výberu a súčasne neprichádzalo k digitalizácii duplicitných zbierkových predmetov a dokumentov. Cieľom projektu je zachovanie a ochrana daných predmetov pred predčasným opotrebovaním a súčasne ich sprístupnenie pre študijnú a vedeckú činnosť v reálnom čase. Popri samotnej digitalizácii sa prihliada aj na vytvorenie adekvátnej štruktúry popisných dát ku každej jednotlivine určenej na digitálne spracovanie. Výsledkom oboch procesov je uverejnenie digitálnej prílohy v databáze Divadelného ústavu (etheatre.sk) s príslušnými metadátami daného predmetu. Pri sprístupňovaní digitalizátov sa inštitúcia riadi platnou legislatívou v oblasti ochrany autorských práv a zabezpečuje potrebné licencie.

Odpočet činnosti k 31. 12. 2021:

- Digitálne spracovanie zbierkových predmetov Fondu scénografík v roku 2021 pozostávalo z výberu zbierkových predmetov určených na spracovanie v Digitalizačnom centre Banská Bystrica, ktoré na konci roka 2021 prešlo pod správu Slovenskej národnej galérie. Z daného zoznamu bol následne vytvorený orientačný plán nasledujúcej spolupráce, ktorý pozostával z 848 jednotlivín, z toho 719 bolo v dimenzií 2D a 129 v dimenzií 3D
- Digitálne spracovanie archívnych dokumentov v roku 2021 pozostávalo z výberu časti osobného fondu Jána Jamnického v počte 249 (499 listov) listinných jednotlivín a 310 fotografií. Výberovo sa spracoval aj osobný fond Jána Borodáča v počte 17 (100 listov) listinných jednotlivín.
- Digitálne spracovanie fotodokumentácie, ako súčasť Zbierky inscenácií, spočívalo v roku 2021 v prebraní digitalizovaného materiálu v počte **6 470** ks fotografií tak, aby sa dali prezentovať v rámci sprístupnenia Virtuálnej databázy slovenského divadla. Spolu bolo v rámci prípravy projektu zdigitalizovaných 18 888 kusov fotografií.
- Zo Zbierky inscenácií bolo v prípravnom procese sprístupnenia Virtuálnej databázy slovenského divadla digitalizovaných (spolu i za predošlé roky) **7 536** ks listinných jednotiek.
- V prípravnom procese sprístupnenia Virtuálnej databázy slovenského divadla bolo digitálne a bibliograficky spracovaných (spolu i za predošlé roky) **2 296** ks jednotlivín.
- Digitálne spracovanie Knižničných jednotiek v roku 2021 pozostávalo z výberu periodických kusov časopisu Javisko, 1925 – 1926, ročník 1; číslo 1 – 25, v počte položiek 23.

Monitoring divadiel/Ročenkové údaje k daným sezónam

Ročenka/Projekt *Divadlá na Slovensku*.

Od roku 2018 už publikácia *Divadlá na Slovensku v sezóne...* nevychádza v knižnej podobe nakoľko je on-line platforma Divadelného ústavu na takej úrovni, že všetky požadované informácie o divadlách a sezónach získa záujemca on-line prostredníctvom platformy etheatre.sk. Pokračuje sa na prácach retrográdneho vnášania údajov a ich validovanie formou komunikácie s divadlami. Rovnako ako po minulé roky sa zachytávali zmeny v zložení súborov, získavali sa podrobné informácie k repertoáru, zhromažďovali sa materiály o zázadoch a hosťovaniach. Okrem toho sa pokračovalo v heuristike materiálov pre publikácie a databázu IS ETHEATRE.SK. Zhromažďovanie materiálov prebieha kontinuálne počas celého roka.

Iné činnosti:

- služby pre verejnosť,
- vypracovanie bibliografií a rešerší,
- odborné kurátorské sprievody na výstave *Divadelné storočie – stopy a postoje* na Bratislavskom hrade,
- deinštalácia výstavy *Divadelné storočie – stopy a postoje*,

- účasť na hodnotiteľských seminároch (M. Godovič – Hodnotenie tanečnej sezóny 2021/2022, PlaST; M. Godovič - Divadelné vlny 2020 – 2021 reflexia divadelnej tvorby na Slovensku, AICT a Rádio Devín),
- príprava Malého divadelného kalendára na rok 2022,
- pokračovanie v odborných úpravách dát.

ROZVOJ INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ

- ✓ Prebiehajúca analýza IT prostredia a mapovanie procesov,
- ✓ údržba a postupná konsolidácia IT systémov a prechod na nové verzie daných systémov,
- ✓ operatívne úkony, podpora a údržba na dennej báze,
- ✓ prebiehajúca konsolidácia dokumentácie IT prostredia DÚ,
- ✓ analýza hardvérového vybavenia s plánom na vyradovanie a nový nákup,
- ✓ konsolidácia elektronických úložísk DÚ,
- ✓ výmena PC a migrovanie zamestnancov na nové PC,
- ✓ postupná automatizácia zálohovacích procesov,
- ✓ sprístupnenie projektu Virtuálna databáza slovenského divadla,
- ✓ migrácia webového servera a projektu Virtuálna databáza slovenského divadla do vládneho cloudu
- ✓ analýza vnútorného prostredia evidenčnej aplikácie EVIDENCIE za účelom jej aktualizácie, revitalizácie v nástrojoch používania odbornými zamestnancami a rozšírenie dátových polí zodpovedajúcich aktuálnym požiadavkám,
- ✓ vypracovanie požiadaviek na rozvoj evidenčných modulov v oblasti Múzea Divadelného ústavu,
- ✓ vypracovanie podkladov pre potreby technického rozvoja a adekvátnych aktualizácií vnútorných aplikácií Divadelného ústavu,
- ✓ nákup zodpovedajúceho knižničného systému,
- ✓ zhodnotenie stavu úložiska,
- ✓ príprava na analýzu prostredia BACH inventáre.

ŠPECIÁLNA KNIŽNICA DIVADELNÉHO ÚSTAVU

Fond špeciálnej knižnice Divadelného ústavu tvorí teatrologická literatúra, divadelné hry, zborníky, periodiká, záverečné akademické práce a výberovo divadelná zahraničná literatúra. Knižnica Divadelného ústavu literatúru získava, spracúva, uchováva a ochraňuje a následne sprístupňuje. Špecializuje sa na literatúru a dokumenty z oblasti dramatického, hudobného a tanečného umenia a taktiež na príbuznú umenovednú literatúru.

Prírastky do knižničného fondu sú okrem nákupov a výmenou vo veľkej miere získavané darom. Knižnica odoberá a využíva tuzemské i zahraničné odborné periodiká. V súčasnej dobe knižný fond obsahuje **49 549** knižničných jednotiek.

Počet nadobudnutých knižničných jednotiek v roku 2021:

- V roku 2021 knižnica nadobudla **702** kníh, z toho kúpou 168 kníh, darom 470 kníh a výmenou 64 kníh.
- V roku 2021 knižnica nadobudla celkom **31** titulov periodík, z toho tuzemských 17 titulov a zahraničných 14 titulov.

Počet čitateľov v knižnici v roku 2021:

- počet čitateľov s novým členstvom a s predĺženým členstvom **63** čitateľov,
- čitatelia s jednorazovým členstvom **116** čitateľov,
- počet fyzických návštevníkov knižnice (aj so vstupmi pri práci s údajmi čitateľa) **2 236** návštevníkov.

Počet výpožičiek v roku 2021:

- celkový počet výpožičiek bol **7 596** knižničných jednotiek, z toho prolongácií 5 900 knižničných jednotiek,
- počet absenčných a prezenčných výpožičiek časopisov **520** kusov.

ŠPECIALIZOVANÝ VEREJNÝ ARCHÍV DIVADELNÉHO ÚSTAVU

Práce v archíve DÚ sa sústredili na spracovávanie nasledujúcich fondov: Zbierka fotokópií divadelných plagátov nemeckého a maďarského divadla v Bratislave (13,63 bm/109 archívnych škatúl), Milena Cesnaková (0,88 bm/7 archívnych škatúl), Anton Kret (0,88 bm/7 archívnych škatúl), Zbierka dokumentov ochotníckeho divadla (1,5 bm/12 archívnych škatúl). K uvedeným zbierkam a fondom boli vytvorené archívne pomôcky, inventáre a katalógy. Spracovávaním Zbierky fotokópií divadelných plagátov sa naplnila jedna z úloh vyplývajúcich z odbornej revízie archívu z roku 2020. V tomto roku sa pristúpilo aj k sceleniu fondu Dedinského divadla (delimitáciou dokumentov zo Zbierky tematických hesiel). Fondu bola následne navrhnutá štruktúra a nachádza sa v stave odborného spracovávania. Archív Divadelného ústavu, počas roka 2021 udržiaval neustálu emailovú a telefonickú komunikáciu s bádateľmi a bol súčinný pri vybavovaní bádateľských požiadaviek pre verejnosť.

V roku 2021 bolo do systému BACH vnesených **1 157** záznamov, v rámci ktorých bolo zaevidovaných **11 078** dokumentov.

Celková návštevnosť bádateľne za rok 2021 bola **86** návštevníkov.¹ Z toho služby Špecializovaného verejného Archívu DÚ za rok 2021 využilo **13** bádateľov. Archív spracoval výpožičky v celkovom počte **26** škatúl. Výpožičky zamestnancov Divadelného ústavu: **108** krát a vypožičali si **118** dokumentačných jednotiek.²

Evidencia archívneho dedičstva sa vedie v elektronickej forme v programe WinAFONDY, v ktorom bolo v roku 2021 upravených **20** a vnesených **56** nových záznamov.

V rámci evidencie registratúrnych záznamov v elektronickej systéme Nuntio bolo v roku 2021 zaevidovaných **970** záznamov v **306** spisoch. V tomto roku zároveň MVvSR posúdilo a schválilo nový Registratúrny poriadok a plán Divadelného ústavu s účinnosťou od 1. 1. 2022.

Súčasťou prác v registratúre bolo spracovanie, usporiadanie, evidencie a uloženie 243 spisov Divadelného ústavu z roku 2019, ktoré sa začlenili do registratúrneho strediska. Do registratúrneho strediska sa následne prevzala a zaevidovala aj dokumentácia Ekonomického oddelenia DÚ z rokov 2010 – 2018. Taktiež sa naďalej pokračovalo v elektronickej evidencii dokumentácie ODDID a Múzea DÚ na [\DUSERVER2\Akvizície](#).

MÚZEUM DIVADELNÉHO ÚSTAVU

Múzeum Divadelného ústavu bolo zapísané do registra Múzeí a galérií Slovenskej republiky 6. 3. 2006 pod registračným číslom RM 86/2006. V roku 2009 boli v MDÚ prijaté zmeny v systéme evidencie v zmysle Zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a jeho neskorších znení.

V roku 2021 sa uskutočnili v MDÚ nasledovné aktivity:

- ukončenie revízie v Zbierke divadelných makiet, Zbierke divadelných kostýmov, Zbierke predmetov múzejnej a galerijnej hodnoty a v Zbierke bábkového divadla,
- otvorenie revízie v Zbierke scénických a kostýmových návrhov a v Zbierke divadelných plagátov,
- príprava príbehov v rámci projektu Divadelného ústavu pre Google Arts & Culture (Ladislav Vychodil, Ľudmila Purkyňová, Divadelná architektúra),
- prípravné práce k realizácii projektu Virtuálnej databázy slovenského divadla,
- spracovávanie a organizácia digitálnych objektov z národného projektu Digitálne múzeum,
- dohľad, kurátorská spoluúčasť na sprievodoch a spolupráca pri deinštalácii výstavy *Divadelné storočie – stopy a postoje* na Bratislavskom hrade,
- odborná spolupráca pri príprave výstavy Ponitrianskeho múzea *Divadlo v múzeu, múzeum v divadle*,
- zapožičanie plagátov na výstavu *Nikdy to tak nebude: Slovenské umenie a kultúra okolo roku 1989*,
- výber scénografík do monografie D. Podmakovej o J. Zavarskom,
- publikačná činnosť MDÚ v odborných periodikách, autor M. Daubrava: *Knih ako dielo s trvalou hodnotou. Edičná činnosť Múzea Divadelného ústavu po roku 1989*, Múzeum 2/2021; *Renesančný človek Aleš Votava*, Opera Slovakia; *Príbeh predmetu III. (Martin Brezina)*, Záhorské múzeum v Skalici,
- v rámci plánovanej akvizičnej činnosti prevzalo Múzeum Divadelného ústavu dary (scénické návrhy, makety, plagáty, kostýmy) od V. Suchánka, D. Volfovej, M. Bobulu a RND a kúpilo makety, scénické a kostýmové návrhy od K. Holkovej, L. Kadlečíkovej, A. Szőkeovej, E. Kleinovej, J. Kucháreka, J. Daubravu, M. Daubravu a dedičov J. Vécseia,

DATABÁZY DIVADELNÉHO ÚSTAVU

Zbierky a fondy Divadelného ústavu sa spracúvajú v nasledujúcich databázach:

IS ETHEATRE.SK – elektronický archív inscenačnej tvorby profesionálneho divadelníctva na Slovensku,

Bach Inventáre – elektronický katalóg Špecializovaného verejného archívu,

CLAVIUS – knižničný program a bibliografia,

KIS ARL – knižničný program a bibliografia (koncom roka 2021 sa realizoval nákup, inštalácia sa uskutoční v roku 2022),

KOHA – evidencie a katalogizácia bulletinov.

Informačný systém THEATRE SK

V roku 2021 prebehli úpravy dátového prostredia Informačného systému THEATRE.SK za účelom pripojenia digitálne spracovaných dokumentov a ich metadát, pre ktorých bola upravená oblasť RECENZIE. Zároveň vznikla nová dátová

¹ Bádateľňa Archívu Divadelného ústavu bola v súvislosti so zhoršujúcou sa pandemickou situáciou prístupná pre verejnosť iba v mesiacoch: máj, jún, október, november

² Kombinované údaje z knihy výpožičiek a reverzných protokolov.

oblasť Bulletinu, ktorá je napojená na knižničný systém KOHA – export a import dát. K novo vytvorenej dátovej oblasti bolo rovnako vytvorené pole na umiestnenie digitálnej prílohy.

etheatre.sk

Vedomostná databáza **Virtuálna databáza slovenského divadla** sprístupňuje odbornej i laickej verejnosti informácie, databázy, dokumenty a zbierkové predmety, ktoré Divadelný ústav vyše päť desaťročí systematicky zbiera a odborne spracováva.

etheatre.sk je predstavená cez štyri základné štruktúry – Múzeum Divadelného ústavu, Špecializovaný verejný archív Divadelného ústavu, Špeciálna knižnica Divadelného ústavu a Dokumentácia Divadelného ústavu. Tieto celky sú prístupné samostatne, ale aj v prepojení so všetkými zbierkami, dokumentmi a fondmi Divadelného ústavu vrátane jedinečných informácií o divadelnom dianí na Slovensku od roku 1920.

- **Štruktúra vyhľadávania** je postavená na dvoch základných rovinách. Všeobecné vyhľadávanie cez fulltextový riadok a konkretizované vyhľadávanie s použitím filtrov jednotlivých kategórií. Tieto kategórie sú: INSCENÁCIA, ROLA, OSOBNOSŤ, FOTODOKUMENTÁCIA, SCÉNOGRAFIA, BULLETIN, INSCENAČNÉ TEXTY, RECENZIE, MULTIMÉDIÁ, DIVADLO, SÚBOR, FESTIVAL, ZÁJAZD.
- Kategória **INSCENÁCIA** zachytáva základné údaje o všetkých inscenáciách profesionálnych divadiel pôsobiacich na Slovensku od roku 1920, teda od založenia Slovenského národného divadla. Obsahuje záložky s dátumom premiéry, súpisom tvorcov, obsadením, bulletinom, recenziami, inscenačnými fotografiami a súvisiacimi dokumentmi, ktoré obsahujú všetky prepájacie materiály, ako napríklad scénické a kostýmové návrhy, režijné knihy, záznam z predstavenia či maketu.
- Kategória **ROLA** obsahuje súpis každej jeden uvedenej postavy. S použitím špecifických filtrov je tak možné vygenerovať zoznam napríklad všetkých uvedených Hamletov.
- Kategória **OSOBNOSTI** pozostáva z mien všetkých osobností a divadelných tvorcov, ktorí sa podieľali na zrode, reprízovaní či reflektovaní inscenácií. Osobnosť je identifikovaná základnými údajmi – dátumom a miestom narodenia, prípadne úmrtia, pohlavím, kultúrnou identitou a kvalifikátorom základnej profesie a ďalších umeleckých profesií.
- Kategória **FOTODOKUMENTÁCIA** zahŕňa inscenačné, osobné, skupinové, tematické fotografie a taktiež fotografie architektúry divadelných priestorov. Táto oblasť obsahuje dátovú časť spoločne s digitálnym obrazom.
- Kategória **SCÉNOGRAFIA** obsahuje dátové a obrazové digitálne súbory z fondu Múzea Divadelného ústavu. Po jej výbere bádateľ vyhľadáva v štruktúre zbierok – Zbierka scénických návrhov, Zbierka kostýmových návrhov, Scénografická zbierka bábkového divadla, Zbierka divadelných makiet, Zbierka divadelných kostýmov, Zbierka predmetov galerijnej a múzejnej hodnoty.
- Kategória **BULLETIN** obsahuje zápis bulletinov v štruktúre medziknižničného zápisu MARC21 spoločne s digitálnym obrazom.
- Kategória **INSCENAČNÉ TEXTY** pozostáva zo zápisu všetkých zbierkových predmetov, ktoré obsahujú špecifické poznámky a tvorivý vklad divadelných tvorcov či výkonných umelcov.
- Kategória **RECENZIE** obsahuje bibliografický zápis dostupných reflexií na danú inscenáciu spoločne s ich digitálnym obrazom.
- Kategória **MULTIMÉDIÁ** zahŕňa dátový zápis audiovizuálnych záznamov z predstavenia danej inscenácie.
- Kategória **DIVADLO** zachytáva pôsobnosť profesionálnych slovenských divadiel dnes, ako aj ich predchodcov od roku 1920.
- Súbor **FESTIVAL a ZÁJAZD** informuje o zájazdoch, hosťovaníach a festivaloch divadiel, inscenácií aj jednotlivcov.

Virtuálna databáza slovenského divadla je výsledkom dlhoročného úsilia Divadelného ústavu o prepojenie a kompatibilitu na úrovni faktografických dát a dokumentačných materiálov z oblasti scénických umení od vzniku profesionálneho divadla na území Slovenska po súčasnosť. Databáza prepája bohatú informačnú platformu IS THEATRE.SK s vedeckým, umeleckým a výskumným materiálom Múzea Divadelného ústavu, Špecializovaného verejného archívu Divadelného ústavu, Špeciálnej knižnice Divadelného ústavu a dokumentačných zbierok. Výsledkom tohto spojenia je komplexná vedomostná databáza, ktorá je výbornou pomôckou na výskumné a študijné účely, informuje širšiu verejnosť o slovenskom divadle a zároveň napomáha ochrane uvedených zbierkových predmetov, dokumentačných a archívnych materiálov, ktoré boli dlhoročnou dennou manipuláciou nadpriemerne zaťažované.

Prírastky v databázach

Databáza		Počet záznamov 31. 12. 2020	Počet záznamov 31. 12. 2021	Prírastok
KIS Clavius	Knihy	48 847	49 549*	702
	Články	79 475	79 951	476
Bach – Inventáre		17 721	18 878	1 157
IS ETHEATRE.SK		1 003 634	1 131 897**	128 263
KOHA – bulletíny		2 265	2 438	173

*Uvedené hodnoty zodpovedajú celkovému stavu a akvizíciám knižnice za rok 2021 a do KIS Clavius sa premietli v počte 28 529 zaznamenaných titulov.

**Uvedené hodnoty zodpovedajú sume všetkých vstupov (vkladanie, oprava a mazanie záznamov) do databázy. Databáza k 31. 12. 2021 obsahuje 714 230 unikátnych záznamov.

Cieľ: Zabezpečiť 6 % ročný nárast (rozšírenie a aktualizáciu) informačno-dokumentačnej databázy IS THEATRE.SK oproti roku 2015.

Stav údajov v informačnom systéme IS THEATRE.SK k 31. 12. 2015 – 572 310 záznamov.

Stav údajov v IS THEATRE.SK k 31. 12. 2021 je 1 131 897 záznamov.

Percentuálny nárast oproti roku 2015 v Informačnom systéme THEATRE.SK predstavuje v roku 2021 nárast o 22,41 %.

Uvedený nárast vznikol na základe intenzívnych príprav na spustenie Virtuálnej databázy slovenského divadla. Počas niekoľkých mesiacov tzv. lockdownu sa odborní zamestnanci Centra divadelnej dokumentácie venovali revízii a vnášaniu údajov do IS THEATRE (na základe vzdialeného prístupu k serverom inštitúcie).

Stručná charakteristika projektu:

Centrum výskumu divadla je vedecko-výskumná platforma Divadelného ústavu založená v roku 2007. V decembri 2021 sa po inštitucionálnej reštrukturalizácii pracovisko premenovalo na **Centrum výskumu a vzdelávania v divadle**. Cieľom transformácie je rozšíriť pôsobnosť centra aj jeho orientáciu. Vedľa výskumných projektov a systematickej analýzy divadla na Slovensku (história, teória a kritika, metodológia a terminológia, tendencie a aktuálny stav, podpora mladých vedcov) je zámerom vytvoriť priestor pre realizáciu spektra vzdelávacích aktivít nasmerovaných na širokú cieľovú skupinu (verejnosť, mládež, divadelní teoretici a praktici) v rôznych, historických i aktuálnych témach a okruhoch súvisiacich s divadlom.

Jednou z najdôležitejších aktivít centra ostáva naďalej revitalizácia dokumentácie a archívu Divadelného ústavu a jeho využívanie pre napĺňanie výskumných a projektových cieľov v kooperácii s externými výskumnými pracoviskami na Slovensku a v zahraničí. Centrum zabezpečuje realizáciu svojich aktivít prostredníctvom spolupráce interných zamestnancov Divadelného ústavu a externých odborníkov a vytvára podmienky pre kvalitnú dlhodobú vedeckú prácu a rôzne možnosti vzdelávania divadlom, o divadle a pre divadlo.

Zámerom vedecko-výskumnej koncepcie centra je poskytnúť priestor pre vedecko-výskumnú teatrologickú činnosť s presahmi do iných humanitných vedeckých oblastí. Vedecko-výskumná činnosť má napomôcť rozvoju teatrologie na Slovensku, jej zaradeniu do európskych vedeckých platóriem a jej interdisciplinárnemu rozšíreniu. Takisto má za úlohu byť dôležitou súčasťou výskumu a zachovania kultúrneho dedičstva. V rámci vzdelávacích aktivít si kladie za cieľ sprostredkovanie vlastných vedeckých záverov medzi odbornú a laickú verejnosť, rovnako študentov rôznych stupňov štúdia. Ďalej tiež systematickú prácu na vytváraní možností pre externé vzdelávanie praktických divadelníkov v rôznych aspektoch súčasných divadelných trendov presahujúcich tradičnú dramaturgiu, v komunikačných zručnostiach a v smerovaní k väčšej udržateľnosti.

Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj získal Divadelný ústav rozhodnutím Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. CD-2009-41249/48235-1:11 zo dňa 9. 2. 2010.

Centrum výskumu a vzdelávania v divadle spolupracuje aj s Ministerstvom školstva SR. Všetky výskumné projekty sú registrované na www.cvtisr.sk.

V roku 2021 pracovalo Centrum výskumu divadla na nasledujúcich projektoch:

Zborník z medzinárodného odborného kolokvia *Česká a slovenská vzájomnosť v profesionálnom divadle a tanci od roku 1993 II.*

Medzinárodné kolokvium bolo súčasťou vedeckého projektu *Česká a slovenská vzájomnosť v profesionálnom divadle*, ktorý v sebe zahŕňa výskum týkajúci sa umeleckej tvorby v oblasti divadla od roku 1993 s akcentom na tvorbu českých divadelníkov pôsobiacich na Slovensku a slovenských divadelníkov tvoriacich v Českej republike.

Medzinárodný projekt *Reclaimed Avant-garde*

Medzinárodný projekt *Reclaimed Avant-garde* organizuje a zastrešuje Instytut teatralny Im. Zbigniewa Raszewskiego (Divadelný inštitút Zbigniewa Raszewského) vo Varšave. Do projektu sa okrem Divadelného ústavu zapojili tiež teatrologické a umenovedné inštitúcie z krajín strednej, východnej a južnej Európy (Česká republika, Poľsko, Maďarsko, Ukrajina, Litva, Lotyšsko, Slovinsko, Chorvátsko, Bulharsko).

Cieľom medzinárodného projektu je preskúmať a predstaviť európske avantgardné tendencie v divadelnom umení prvej polovice 20. storočia a zvýšiť tak povedomie teoretikov a divadelníkov o avantgardných umeleckých konceptoch a prúdeniach v našom geokultúrnom priestore v danom období.

Až doposiaľ boli na základe medzinárodnej spolupráce riešiteľov participujúcich teatrologických a umenovedných inštitúcií (vrátane Divadelného ústavu) v rámci projektu vydané dve publikácie – *Awangarda Teatralna w Europie Środkowo-Wschodniej Wybór Tekstów Źródłowych*, ktorá vyšla v druhej polovici roka 2018, a ktorá predstavuje viac než štyristo stranový súbor pramenných textov a štúdií, a zborník *Reclaimed Avant-garde: Spaces and Stages of Avant-garde Theatre in Central-Eastern Europe*, ktorý vyšiel taktiež v druhej polovici roka 2018, a ktorý bol obsahovo zameraný na priestory avantgárd v širšom zmysle slova – od scénických riešení a obratu v chápaní divadelného priestoru, cez utopické architektonické vízie a koncepcie nových divadelných priestorov, až po verejné priestory, v ktorých sa avantgardné výboje odohrávali – kaviarne, sokolovne či školy.

Nasledujúca etapa projektu je zameraná na vytvorenie *Slovníka divadelných avantgárd strednej a východnej Európy*, ktorého vydanie je naplánované na rok 2022.

Súčasný slovenský tanec

Výskum najmladších dejín tanečného umenia na Slovensku je motivovaný najmä úsilím preskúmať a archivovať obdobie formovania súčasnej tanečnej scény.

V spolupráci s Oddelením divadelnej dokumentácie, informatiky a digitalizácie prebieha dopĺňanie zbierkových fondov materiálom, ktorý mapuje novšie dejiny tanca na Slovensku. Ide najmä o videozáznamy, fotografie a tlačové propagačné materiály. Zároveň pokračuje dopĺňanie či korigovanie informácií v existujúcich registroch podľa zjednotenej terminológie, ako aj vytváranie samostatného uceleného registra tvorby tanečných umelcov po roku 1991, najmä tých, ktorí svoje diela prezentovali a vytvorili mimo repertoárových divadiel.

Dopĺňanie údajov do databázy IS THEATRE.SK prebieha v týždňovej periodicite metódou oslovenia konkrétneho tanečného subjektu, čím sú v priamej spolupráci s tanečníkmi aktualizované údaje k jednotlivým produkciám. Paralelne sa uskutočňuje kontrola a dopĺňanie inscenačných obálok. Vďaka účasti na premiérach nových tanečných inscenácií sú obálky operatívne vytvárané a archivované v Divadelnom ústave. Priebežne je tiež dopĺňaný obsah už zaevidovaných inscenačných obálok.

Vďaka spolupráci s platformou PLaST (Platforma pre súčasný tanec) sa Centru výskumu divadla podarilo získať údaje z mapovania stavu, financovania a podmienok pre súčasnú tanečnú tvorbu za obdobie 2010 – 2019.

V druhej polovici roka 2018 bol na webovej stránke Divadelného ústavu zverejnený online katalóg *A Brief Guide to Slovak Contemporary Dance*, prezentovaný na medzinárodnom tanečnom veľtrhu *The internationale tanzmesse nrw 2018* v nemeckom meste Düsseldorf. Uvedený online katalóg sa pravidelne dopĺňa novými menami.

Fond slovenských umelcov pôsobiacich v zahraničí

V rámci projektu *Fond slovenských umelcov pôsobiacich v zahraničí* Divadelný ústav/Centrum výskumu divadla pripravuje a kompletizuje podklady pre profilový výskum tvorby a interpretačného pôsobenia slovenských tanečných umelcov v zahraničí s paralelným reflektovaním ich pôsobenia na Slovensku.

Až doposiaľ boli v rámci projektu vypracované základné profily nasledujúcich predstaviteľov súčasného tanca: Peter Šavel – Brusel; Lívia Balážová – Brusel, Costa Rica; Eva Klimáčková – Paríž, Riga; Jana Tereková – Paríž; Tomáš Danielis – Graz, Brusel, Moskva; Michaela Hulvejová – Linz; Jozef Fruček – Atény; Peter Míka – Palamos; Soňa Ferienčíková – Praha; Lucia Kašiarová – Praha; Zdenka Svitekova – Praha; Anna Caunerová Línová – Praha; Mirka Mechelová – Ostrava; Vilam Dočolomanský – Praha; Andrej Petrovič – Londýn.

V roku 2021 Centrum výskumu doplnilo dokumentačné podklady projektov umelcov pôsobiacich v zahraničí: Natália Horečná: *Romeo a Júlia / tak ako včera...*, Stanislav Dobák: *Jumble*, Martina Hajdyla Lacová: *Assemblage*, Anna Línová Caunerová: *Výročí*, Jana Tereková: *Fettered to the Moment / Priviazaný o kôl okamihu*, Peter Jaško: *Untied Tales*, Martin Talaga: *Faunus*, Anton Lachký: *Cartoon*, Michal Heriban a baletný sólisti Ivan Jakuš, Roman Novitzki, Nina Poláková, Natália Némethová, Eva Klimáčková : *Melting Times*, PURE, Peter Míka: *La setena cara del dau*, In Voluptas Mors, Jozef Fruček: *Stones & Bones*, *Half The Truth*, *When The Dogs Assailed Their Masters*.

Výstava Tanečná kozmopolitka Alice Pastorová

Pri príležitosti výročia nedožitých 90. narodenín tanečnice, dramaturgičky, teoretičky a historičky tanca Alice Pastorovej-Flachovej (11. 2. 1928 Těšín – 24. 2. 2006 Bratislava) pripravil Divadelný ústav/Centrum výskumu divadla v spolupráci so Slovenským národným divadlom v prvej polovici roka 2018 výstavu s názvom Tanečná kozmopolitka Alice Pastorová. Vernisáž výstavy sa uskutočnila 11. 5. 2018 v novej budove Slovenského národného divadla. Výstava sa pravidelne reinstaluje doma a v zahraničí. Najnovšia reinstalácia sa uskutočnila v priestoroch Hudobnej a Tanečnej fakulty VŠMU v Bratislave do 3. 6. 2021. Následne poputovala do Domu umenia v Piešťanoch, kde si ju návštevníci môžu pozrieť do konca augusta 2021.

Výstava Eva Jaczová

Pri príležitosti 20. výročia úmrtia Evy Jaczovej (30. január 1920 Piešťany – 18. jún 1998 Bratislava) pripravil Divadelný ústav/Centrum výskumu divadla v spolupráci so Slovenským národným divadlom v závere prvej polovice roka 2018 výstavu s názvom Eva Jaczová.

Vernisáž výstavy sa uskutočnila 12. 6. 2018 v priestoroch Historickej budovy Slovenského národného divadla. Výstava sa pravidelne reinstaluje a zatiaľ posledná reinstalácia sa uskutočnila v priestoroch Tanečnej fakulty VŠMU v Bratislave od 31. 5. 2021.

Výstava Stanislav Remar

Výstava venovaná choreografickej tvorbe Stanislava Remara, jeho významu pre rozvoj slovenského baletu, špecifikám jeho umeleckého vyjadrenia počas pôsobenia v Slovenskom národnom divadle a aj v Štátnom divadle v Košiciach. Výstava je reinštalovaná v priestoroch Tanečného konzervatória v Topoľčanoch a stala sa súčasťou dlhodobej prezentácie a interaktívnym doplnkom tanečného odborného vzdelávania.

Výstava Viliam Záborský – Majster slova

Pri príležitosti 101. výročia narodenia herca Viliama Záborského pripravil Divadelný ústav spolu so Slovenským národným divadlom výstavu, ktorá bola slávnostne otvorená 2. 6. 2021 v priestoroch SND.

Viliam Záborský sa výrazným spôsobom podieľal na profilovaní prvej slovenskej scény a ako vynikajúci recitátor patril medzi zakladateľov slovenského recitačného umenia. Účinkoval v inscenáciách mnohých významných slovenských režisérov Jána Jamnického, Janka Borodáča, Jozefa Budského, Karola L. Zachara, či Tibora Rakovského. Účinkoval v 125 divadelných inscenáciách, v 25 filmoch, vo vyše 50 televíznych inscenáciách, daboval postavy približne v 50 zahraničných filmoch a nahovoril komentáre k mnohým dokumentárnym filmom, či programom. Výstava bola v priestoroch SND sprístupnená do 30. júna 2021.

Výstava Peter Karvaš

Pri príležitosti 100. výročia narodenia dramatika Petra Karvaša pripravil Divadelný ústav spolu s Divadlom Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene výstavu, ktorá bola spolu s premiérou jeho hry *Polnočná omša* slávnostne otvorená 11. 9. 2020 v priestoroch DJGT vo Zvolene. 18. 11. 2021 bola výstava opäť reinštalovaná a do 27. 12. 2021 sprístupnená v priestoroch Slovenského národného divadla v Bratislave.

Slovenská tanečná platforma. Spolupráca Divadelného ústavu s Platformou súčasného tanca (PlaST)

Divadelný ústav je partnerom Platformy súčasného tanca pri organizovaní Slovenskej tanečnej platformy a má svoje zastúpenie v dramaturgickej rade, ktorá z prihlásených projektov zostavila program plánovaného podujatia. Slovenská tanečná platforma/Slovak Dance Platform je festival showcasového typu, ktorého cieľom je ucelene prezentovať aktuálnu tvorbu domácich tanečných tvorcov, podporiť väčšiu viditeľnosť slovenského tanca doma a v zahraničí, ako aj umožniť hodnotenie kvality sezóny odbornou verejnosťou. Ide o výberovú prehliadku, do ktorej umelci mohli prihlásiť diela zo svojho aktuálneho repertoáru, ktoré mali premiéru počas ostatných dvoch sezón. Z prihlásených projektov odborná dramaturgická rada zložená zo slovenských a zahraničných expertov, v ktorej mal svoje odborné zastúpenie aj Divadelný ústav, zostavila finálny program. Toto podujatie otvára možnosti nadviazania medzinárodných spoluprác pre potreby budúcich rezidencií a koprodukcii.

Štyri organizácie aktívne pôsobiace v oblasti súčasného tanca na Slovensku – Asociácia Bratislava v pohybe, Platforma pre súčasný tanec (PlaST), Nu Dance Fest a Divadelný ústav sa spojili a v termíne 26. – 28. mája 2021 zorganizovali historicky prvú prezentáciu slovenského súčasného tanca – Slovenskú tanečnú platformu. Slovenský tanec si tak mohlo pozrieť viac ako 30 zahraničných prezentérov, kurátorov, producentov, riaditeľov tanečných centier a festivalov a tiež aj dramaturgovia slovenských nezávislých kultúrnych centier.

S ohľadom na pandemickú situáciu sa program Slovenskej tanečnej platformy presunul do virtuálneho priestoru, v ktorom sa streamovalo jedenásť tanečných inscenácií. V otvárací deň sa Divadelný ústav v zastúpení svojich odborných zamestnancov zúčastnil odbornej diskusie na tému *Covid a čo ďalej?/Covid and what's next?(Sharing Practices)*.

Slovník divadelných kritikov

Výskumno-publikačný projekt s pracovným názvom *Slovník divadelných kritikov* prináša prostredníctvom menných encyklopedických hesiel informácie o osobnostiach spätých s existenciou divadelnej kritiky a publicistiky na Slovensku. Konečná encyklopedická publikácia by mala obsiahnuť približne 200 menných hesiel v abecednom poradí, pričom plánovaným počiatočným výstupom projektu je elektronická verzia slovníka, ktorá bola zverejnená na webovej stránke Divadelného ústavu v roku 2020.

V priebehu roka 2021 Divadelný ústav pokračoval vo finalizácii druhej fázy projektu, ktorá obsiahne encyklopedické heslá o divadelných kritikoch a publicistoch aktívne pôsobiacich do roku 1989. V roku 2021 pracovisko koordinovalo vznik ďalších 41 hesiel pre druhú fázu projektu a kontinuálne pracuje na vzniku ďalších. Vďaka širokému záberu a horizontálnemu členeniu by sa mal stať slovník užitočnou pomôckou pre všetkých, ktorí pracujú s divadelnými recenziami a kritikami, ako s dôležitým primárnym zdrojom vo vedeckom bádani.

Divadelné prechádzky

Zámerom projektu bolo vytvoriť webovú a mobilnú aplikáciu, ktoré budú obsahovať niekoľko tematických trás, resp. okruhov (divadlá, divadelné školstvo, významné miesta, kaviarne a pohostinstvá, umelecké pamiatky, pamätné budovy, významné osobnosti mesta) po desiatich slovenských mestách (Bratislava, Sobotište, Trnava, Nitra, Martin, Banská

Bystrica, Zvolen, Liptovský Mikuláš, Košice a Prešov), v ktorých v minulosti prebiehal rušný divadelný život. Používatelia sa tak budú môcť jednoduchým spôsobom dozvedieť hutné informácie o konkrétnych divadelných centrách, miestach spojených s umeleckým životom či s konkrétnou historickou (divadelnou) osobnosťou.

Pri príležitosti Svetového dňa divadla, 27. 3. 2021, došlo k finalizácii projektu zachytávajúceho divadelnú históriu od najstarších čias po vznik Slovenskej republiky v roku 1993 a usilujúceho sa uchovať kultúrnu pamäť obyvateľov Slovenska a šíriť ju prostredníctvom rezponzívnej webovej platformy <https://divadelneprechadzky.theatre.sk/>, ktorej vytvorenie je výsledkom niekoľkoročného bádateľského úsilia početného tímu autorov (divadelných historikov, dramaturgov, režisérov a i.).

Zlatá kolekcia slovenského profesionálneho divadla

Projektom s pracovným názvom *Zlatá kolekcia slovenského profesionálneho divadla* chce Divadelný ústav/Centrum výskumu divadla poukázať na obdivuhodné výsledky slovenských inscenátorov prostredníctvom toho najlepšieho, čo vzniklo v slovenských profesionálnych divadlách. Východiskom je snaha o zachytenie inscenácií, ktoré rezonovali nielen v dobe svojho vzniku, ale zanechali trvalé hodnoty v análoch dramatického umenia. Online stránka bola spustená v Roku slovenského divadla 2020. Projekt je viacročný a v roku 2021 bolo komplexne spracovaných ďalších 29 rekonštrukcií s kompletným bibliografickým súpisom článkov, recenzií a odborných publikácií. Súčasťou rekonštrukcií su aj digitalizované fotografie, archívne dokumenty, recenzie, scénické a kostýmové návrhy, audiovizuálne zosrihy. Projekt bude ukončený v prvej polovici roka 2022.

Tvorcovia súčasného slovenského tanca

Cieľom projektu je prostredníctvom dvojazyčného online katalógu predstaviť reprezentatívnu pôvodnú tanečnú tvorbu formou súhrnných osobnostných profilov jednotlivých umelcov nielen širokému spektru slovenských záujemcov, ale potenciálne aj účastníkom jednotlivých medzinárodných tanečných veľtrhov. Katalóg predstavuje najrenomovanejšie mená slovenského tanca, spolu s odbornou charakteristikou ich práce, CV, a digitálnym materiálom (fotografie, video úryvky z kľúčových diel).

TANZMESSE Düsseldorf 2022

Na jeseň 2021 sa Divadelný ústav dohodol na partnerskej spolupráci s Tancom Praha o.s., na koordinácii prezentácie slovenského a českého súčasného tanca a spoločnom využití spoločného stánku na medzinárodnom tanečnom veľtrhu Die internationale tanzmesse nrw v Düsseldorfe, ktoré sa uskutoční v roku 2022 (31. 8. 2022 – 3. 9. 2022).

V novembri 2021 prebiehalo prihlasovanie umeleckého programu (Piovarči *Charon*, Tereková *Priviazaní na kôl okamihu*, Poláková *Endless Shift*, Divadlo Štúdio Tanca BESI, JUMBLE, Muž bez vlastností, Yuri Korec *Sapiens Territory*, Hodoň *Appendix*, Holinová *Niveau Stable*, Divadlo Pôtoň *Sing Heil*, Divadlo z pasáže *Love schock*.)

Participácia Divadelného ústavu na tanečnom veľtrhu Tanzmesse 2022 si kladie za cieľ maximálne využiť potenciál organizácie podujatia a je nastavená na čo najefektívnejšie spôsoby prezentácie. V kooperácii s občianskymi združeniami, jednotlivými tvorcami, platformou pre súčasný tanec PlaST a Centrom výskumu Hudobnej a tanečnej fakulty VŠMU pripravuje Divadelný ústav propagačný materiál mapujúci pôvodnú slovenskú tvorbu v oblasti súčasného tanca, tanečné festivaly a občianske združenia zastrešujúce súčasný tanec. Účasť na tomto významnom medzinárodnom tanečnom veľtrhu bude druhou prezentáciou slovenského súčasného tanečného umenia v celoeurópskom kontexte.

Teatrologické diskusie v rámci Mesiaca fotografie

Centrum výskumu divadla v spolupráci so Stredoeurópskym domom fotografie pripravil dve teatrologické diskusie, ktoré sa konali v rámci výstavy fotografií fotografa a kameramana Karla Slacha v Pistoriho paláci. Karel Slach vo svojej umeleckej tvorbe dokumentoval aj divadlo. Cieľom týchto diskusií bolo priblížiť a analyzovať v akom vzťahu sú divadlo a fotografia, či iné médiá, ktoré zaznamenávajú divadelné diela. V prvej diskusii s názvom *Od recenzie cez fotografiu až po virtuálnu realitu* diskutovali teatroológovia, odborníci a praktici zo Slovenska a Česka.

Fotograf Karel Slach dokumentoval aj aktivity českého Divadla Husa na provázku. Keďže v divadle pôsobili aj významní slovenskí divadelní tvorcovia, hovorilo sa aj o ich umeleckej tvorbe a vplyve na uvedené divadlo. Diskusie sa konali v dňoch 9. 11. 2021 a 16. 11. 2021 v Pistoriho paláci v Bratislave.

Kniha mesiaca

Video projekt *Kniha mesiaca* propaguje od novembra 2021 mesačne jednu vybranú publikáciu Divadelného ústavu formou videa, ktoré sa uverejňuje na webovej stránke Divadelného ústavu a na jeho sociálnych sieťach. K jednotlivým publikáciám sa vo videu vyjadrujú samotní autori, prekladatelia či teatroológovia. Video slúži nie len ako propagačný materiál ale rovnako aj ako vecný komentár autora či odborníka k vybranej publikácii.

Google Arts & Culture

V druhom polroku 2021 Divadelný ústav finalizoval spoluprácu s online platformou Google Arts & Culture, ktorá spolupracuje s kultúrnym odvetvím na celom svete na sprístupnení historického a kultúrneho obsahu prostredníctvom internetu, čím prispieva k jeho zachovaniu aj pre budúce generácie. Divadelný ústav sa stal jubilejným 20. slovenským partnerom platformy. Profil Divadelného Ústavu v čase svojho októbrového spustenia na platforme obsahoval popri základných informáciách o inštitúcii viac ako 270 sprístupnených exponátov prevažne zo zbierok a fondov inštitúcie. Profil dopĺňa virtuálna prechádzka výstavou Divadelné storočie – stopy a postoje, ktorá je sprístupnená formou Street View a 10 unikátnych online výstav, ktoré približujú históriu a súčasnosť slovenského divadla: *Divadelná architektúra na Slovensku (2 časti)*; *Reč divadelného plagátu/Slovenský divadelný plagát po roku 1989 zo zbierok Divadelného ústavu v Bratislave (2 časti)*; *Vznik Slovenského národného divadla*; *Faust v bábkovom divadle na Slovensku*; *Shakespeare na Slovensku*; *Scénograf Ladislav Vychodil*; *Kostýmová výtvarníčka Ludmila Purkyňová a Milan Sládek, svetoznámy slovenský režisér, herec a mím*. Po úspešnom spustení profilu Divadelného ústavu a pokračuje v dopĺňaní databázy na platforme o ďalšie exponáty a online výstavy. V decembri 2021 bola ako pripomienku 100. výročia úmrtia P. O. Hviezdoslava zverejnená online výstava *Pavol Országh Hviezdoslav v slovenskom divadle*, venovaná slovenskému literárnemu velikánovi. Na sprístupnenie sa pripravilo aj ďalších 30 exponátov zo zbierok DÚ – digitalizovaných artefaktov od popredných slovenských scénických a kostýmových výtvarníkov. V súčasnosti disponuje platforma 302. Exponátmi s popismi.

Dramaticky mladí – Dielne kreatívneho písania

Na jeseň 2021 Divadelný ústav odštartoval nový ročník dlhodobého projektu Dramaticky mladí, zameraného na podporu tvorivého písania detí a mládeže a popularizáciu drámy a divadla v tejto vekovej kategórii. V roku 2022 plánujeme realizovať 4 dielne: v Činohre SND, v Divadle J. Palárika v Trnave, v Mestskom divadle Žilina a v Bábkovom divadle na Rázcestí v Banskej Bystrici. V každom divadle sa pravidelne raz do týždňa stretáva skupina 6 – 10 detí pod vedením skúsených lektorov, dramaturgov alebo lektorov dramaturgie divadiel: Ivety Škripkovej (BDNR), Lucie Mihálovej (DJP), Daniely Brezániovej (MDŽ) a Mária Drgoňu (SND).

V decembri 2021 sme nastavili aj sprievodný vzdelávací program k projektu – workshopy tvorivého písania, prvý z nich budeme realizovať vo februári 2022.

Klasika v grafickom románe

Cieľom medzinárodného projektu Klasika v grafickom románe je prístupnou formou prepracovať niektoré z kľúčových diel dramatického umenia. Okrem toho má však aj jeho priebeh charakter samostatnej vzdelávacej aktivity. V októbri 2021 sa uskutočnila 3-dňová rezidencia v slovinskej Lubláne, ktorú hostil hlavný partner projektu Slovinský divadelný inštitút (SLOGI). Za slovenskú stranu sa ho zúčastnili výtvarník komiksu Juraj Martiška, študentky zo slovenskej fokusovej skupiny, odborná redaktorka publikácie a koordinátorka projektu. Pre študentov – medzinárodnú fokusovú skupinu – bol pripravený tvorivý a poznávací program, ktorý vychádzal z fenoménu grafického románu a skúmal jeho vnímanie a spracovanie cieľovou skupinou. Okrem toho, zástupcovia partnerov projektu (SLOGI, Divadelný ústav a poľský Divadelný inštitút) absolvovali pracovné stretnutia, týkajúce sa obsahového, organizačného a finančného rekapitulovania polčasu projektu a plánovania ďalších projektových krokov v týchto oblastiach. S partnermi sa dohodlo aj konanie ďalšej rezidencie, ktorú pripraví Divadelný ústav v Bratislave, v termíne 19. – 21. mája 2022, v čase konania festivalu Nová dráma/New Drama.

Koncepcia vzdelávacej a prezentačnej časti projektu ráta s realizáciou postupne v priebehu celého roka 2022. Mala by sa naplňať v spolupráci so Školou umeleckého priemyslu J. Vydru, v rámci ktorej skupina študentov pod vedením pedagóga Dávida Marcina vytvorí svoje vlastné podoby komiksu podľa Sofoklovej hry *Antigona*. Divadelný ústav pripraví v marci 2022 pre študentov úvodný divadelný workshop. Výsledné študentské výtvarné práce po dokončení dostanú podobu panelovej výstavy, ktorú v priebehu nasledujúcich rokov vystavíme v partnerských inštitúciách DÚ na Slovensku.

V decembri 2021 došlo k dohode o spolupráci s bilingválnym gymnáziom C. S. Lewisa v Bratislave ako s pilotnou školou. Na spoluprácu na vzdelávacej časti projektu sme oslovili združenie EDUdrama, ktoré bude partnerom workshopov aj výskumu, odborných výstupov a prezentácii tejto časti projektu.

Edičné aktivity sa aj v roku 2021 vykonávali v sťažených podmienkach celosvetovej epidémie. Práce, ktoré zahŕňajú redakčnú a vydavateľskú činnosť sa s istými obmedzeniami mohli vykonávať podľa plánu, distribúcia a predaj publikácií a pravidelný chod Informačného centra Prospero sa uskutočňoval v obmedzenom režime.

V roku 2021 prebiehala príprava viacerých publikácií, ktoré sú prínosom pre slovenskú kultúru a prezentujú dielo odborných kapacít z domáceho (DÚ) i externého prostredia. Medzi najvýznamnejšie patria publikácie *Žijeme divadlom. Divadelný ústav 11/21* od Vladislavy Fekete, preklad Zuzany Vajdičkovej prelomového diela nemeckej profesorky Eriky Fischer-Lichte *Úvod do divadelných a performatívnych štúdií* a vydanie diela Falka Richtera v preklade Adama Bžocha. Kniha *Žijeme divadlom. Divadelný ústav 11/21* vznikla pri príležitosti 60. výročia založenia Divadelného ústavu. So širokým záberom mapuje posledných 10 rokov a vracia sa aj k predchádzajúcim dôležitým kapitolám inštitúcie. Teatrologická publikácia Eriky Fischer-Lichte, jednej z najvýznamnejších svetových odborníčok, obohacuje súčasnú slovenskú ponuku v oblasti divadelnej teórie. Divadelné hry a eseje angažovaného divadelníka Falka Richtera sa môžu stať podnetom pre kritické vyjadrovanie prostredníctvom umeleckej tvorby.

Aj ďalšie publikácie vydané v roku 2021 predstavujú v rámci svojich zameraní možné východisko pre ďalšie skúmanie – teatrologických odborov a inscenovanie – v slovenských divadlách.

Zároveň v roku 2021 prebiehala príprava mnohých publikácií, ktorých vydanie je naplánované na najbližšie roky. K ťažiskovým bude patriť príprava monografie o významnom a v mnohom výnimočnom režisérovi Jozefovi Bednárikovi pod vedením profesora Vladimíra Štefka. Kolektív teatrologičiek a slovenských kapacít humanitných odborov prinesie sériu esejí a dokumentov o divadle počas pandémie. Dôležitý krokom sa stala literárna príprava publikácie autora Juraja Šebestu *Divadlo hrou*, ktorej cieľom je pútavým spôsobom priblížiť mladým ľuďom (druhý stupeň základných škôl a stredné školy) vývoj slovenského divadla Na generáciu mladých ľudí v tínedžerskom veku sa zameriavajú aj plánované tri publikácie v edícii Klasika v grafickom románe ako súčasť medzinárodného projektu. V rámci neho pripravuje DÚ v spolupráci so slovinskými a poľskými kolegami vydanie troch divadelných hier (Sofokles: *Antigona*, W. Shakespeare: *Romeo a Júlia*, A. Jarry: *Kráľ Ubu*) upravených do podoby komiksu. Snahou projektu je podnietiť záujem o hodnotné európske drámy u mladých ľudí v uvedených troch krajinách. Prvýkrát v 60 ročnej histórii plánuje Divadelný ústav vydanie knihy o divadle pre žiakov prvého stupňa základných škôl.

Aj tento rok získal Divadelný ústav ocenenie za svoju vydavateľskú činnosť.

Za vysokú odbornú úroveň získali dve publikácie Divadelného ústavu ocenenie Literárneho fondu. Monografia Ľubice Krénovej *Martin Huba* (spoluvydavateľ SLOVART) a monografia *Dejiny slovenskej dramatiky bábkového divadla* od autorského kolektívu pod vedením Vladimíra Predmerského.

Cenu Najkrajšia kniha Slovenska v kategórii vedecká a odborná literatúra získala kniha kolektívu autorov *DRÁMA nie je súťaž*, ktorá predstavuje dvadsať ročníkov jedinečnej súťaže dramatických textov Divadelného ústavu – DRÁMA.

Predaj a vystavenie knižných diel Divadelného ústavu je súčasťou činnosti IC Prospero, ktoré zabezpečuje šírenie kníh Divadelného ústavu na domacom knižnom trhu, organizuje účasť publikácií Divadelného ústavu na medzinárodných knižných veľtrhoch v európskych krajinách, rovnako ako na divadelných podujatiach rôzneho druhu. Popri distribučnej činnosti sprístupňuje návštevníkom informácie o zbierkach a fondoch Divadelného ústavu. Tieto aktivity sa v roku 2021 vykonávali v obmedzenom režime podľa bezpečnostných pokynov a vládnych nariadení. Väčšina svetových knižných veľtrhov bola zrušená alebo prebiehala v nových podmienkach verejného prístupu.

Charakteristika činnosti

I. PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

Oddelenie edičnej činnosti, dnes Centrum edičnej činnosti, sa venuje plánovaniu, príprave a vydávaniu publikácií v oblasti divadelného umenia. Vďaka tejto edičnej práci s dlhoročnou tradíciou patrí Divadelnému ústavu prvenstvo na domacom knižnom trhu v rámci divadelnej literatúry, rovnako v porovnaní s umenovednými publikáciami vydávanými v kultúrnych inštitúciách.

Pri svojej práci spolupracuje s vedeckými kapacitami Divadelného ústavu. Odborníci Centra dokumentácie divadla a Centra výskumu divadla sú súčasťou tvorivého tímu publikácií Divadlá na Slovensku, Malý divadelný kalendár, rovnako ako súborných dramatických diel popredných slovenských divadelných osobností i ďalších knižných projektov.

Pri príprave verejných prezentácií nových publikácií a pri koncipovaní mediálnych výstupov je činnosť OEČ prepojená s prácou OVV. Jednotlivé oddelenia Divadelného ústavu využívajú odborné služby OEČ vo forme jazykových korektúr a redakcií pri organizovaní výstav, redigovaní letákov, katalógov.

Plánovanie vydavateľských aktivít sa uskutočňuje v spolupráci s renomovanými odborníkmi z oblasti divadelnej teórie i praxe. Na koncepcii edičnej činnosti DÚ i na schválení titulov z vonkajšieho prostredia sa podieľa aj poradný orgán, Edičná rada, zostavená z uznávaných osobností slovenského divadla a teatrológie (prof. PhDr. Soňa Šimková, CSc., PhD., prof. PhDr. Vladimír Štefko, prof. PhDr. Jana Wild, PhD., doc. PhDr. Nadežda Lindovská, PhD., Mgr. Ján Šimko, doc. Mgr. Petr Christov, Ph.D). Edičná rada sa zvyčajne stretáva dvakrát do roka. Na základe Výzvy Divadelného ústavu na predkladanie edičných návrhov, prišlo do Divadelného ústavu viacero zaujímavých návrhov na nové publikácie, ktoré sa aj realizovali..

Výstupom edičnej činnosti sú knižné publikácie, ktoré vychádzajú v edíciách Základné publikácie, Slovenské divadlo, Slovenská dráma, Osobnosti, Teória v pohybe, Rozhovory, Svetové divadlo, Svetová dráma – antológie, Nová dráma/New Drama, Vreckovky. Vznikajúca edícia *Theatrum vitae* obohatí edičnú ponuku publikáciami, ktorých autori, divadelní umelci, predstavia svoj divadelný život, svoje „divadlo života“. Dočasnou edíciou je *Klasika* v grafickom románe ako súčasť rovnomenného medzinárodného projektu.

V edícii *Golden Collection* a *Slovenská dráma v preklade/Slovak Drama in Translation* sa snažíme predstaviť zahraničnej verejnosti vzácne osobnosti slovenského divadla a drámy.

Paralelne popri vydaných publikáciách príslušného roku pracujú zamestnanci Oddelenia edičnej činnosti na ďalších publikáciách, ktoré by sa mali dostať na pulty knižkupectiev v najbližších dvoch – troch rokoch.

ZÁKLADNÉ PUBLIKÁCIE

Základné publikácie sú jediným uceleným, komplexným výstupom, ktorý slúži na podporu výskumu slovenského divadla. K základným publikáciám patria divadelná ročenka *Divadlá na Slovensku* a *Malý divadelný kalendár*, ktorý vychádzajú každoročne. Súčasťou tejto edície sú „sprievodcovia“, teda publikácie, ktoré predstavujú cenné materiály fondov a zbierok DÚ, ako aj zásadné publikácie, ktoré mapujú činnosť Divadelného ústavu ako zbierkotvornej a pamäťovej inštitúcie.

a) vydané publikácie

Vladislava Fekete: *Žijeme divadlom. Divadelný ústav 11/21*

Z hľadiska činnosti inštitúcie ide o najdôležitejšiu publikáciu roku 2021. Roku, keď si pripomíname 60. výročie vzniku Divadelného ústavu. Obsahovo a výtvarne atraktívne premyslená kniha mapuje bohatú činnosť Divadelného ústavu a poskytuje prehľad najvýznamnejších prác, projektov a udalostí, na ktorých sa inštitúcia podieľala za posledných 10 rokov, s ohľadnutím sa za dovedajšími 50-ročnými aktivitami. Detailne prezentuje a prehľadne sumarizuje všetky významné ukončené i prebiehajúce národné a medzinárodné projekty a ich výsledky. Súčasťou publikácie sú prehľadné a podrobné prílohy dokumentujúce činnosť v rokoch 2011 – 2020 v číslach: zoznam zamestnancov a spolupracovníkov Divadelného ústavu v rokoch, prehľad ocenení za aktivity, diela a projekty inštitúcie, kompletný zoznam vydaných neperiodických a periodických publikácií titulov, kompletný zoznam realizovaných výstav na Slovensku a v zahraničí. Nechýba rozsiahla výberová bibliografia článkov, recenzií, či rozhovorov uverejnených v slovenských a zahraničných médiách. Grafický dizajn spolu s precízne vystavanou obrazovou prílohou prinášajú popri čitateľskom aj vizuálny zážitok z obsahovo i výtvarne nápaditej publikácie.

Malý divadelný kalendár 2022

Interný materiál Divadelného ústavu prináša každý rok jubileá divadelných umelcov, výročia slovenských divadiel, dôležité medzníky divadelných udalostí, spätých so slovenským divadlom, významné zájazdy do zahraničia. Výtvarne sa tento rok orientoval na prezentáciu širokého spektra online databáz Divadelného ústavu.

Malý divadelný kalendár je výsledkom spolupráce ODDID a OEČ a pre rok 2022 aj CVD.

PŮVODNÉ A PREKLADOVÉ PUBLIKÁCIE DÚ PODĽA EDÍCIÍ

Umenovedné diela, slovenské i prekladové, vychádzajú v edíciách *Slovenské divadlo*, *Svetové divadlo*, *Osobnosti*, *Rozhovory*, *Teória v pohybe*, *Theatrum vitae*.

Divadelné hry slovenských dramatikov a preklady zahraničných divadelných hier publikuje Divadelný ústav v edíciách *Slovenská dráma*, *Slovenská dráma v preklade*, *Svetová dráma – antológie*, *Nová dráma/New Drama* a *Vreckovky*.

Slovenské divadlo a dráma v prekladoch do iných jazykov vychádzajú v edícii Golden Collection a Slovenská dráma v preklade/Slovak Drama in Translation

Edícia Slovenské divadlo

Teatrologické publikácie o slovenskom divadle patria k základným umenovedným prácam v oblasti slovenského divadla. Diela popredných teatroológov, ale i tvorivých umelcov mapujú slovenskú divadelnú históriu aj súčasnosť.

a) rozpracované a plánované publikácie

Vladimír Štefko: *Slovenské činoherné divadlo 1938 – 1945*

Doplnené vydanie knihy slovenského teatrológa Vladimíra Štefka vzniklo pri príležitosti životného jubilea popredného a dá sa povedať, najvýznamnejšieho súčasného slovenského historika a kritika divadla.

Knihy vyšla pôvodne v roku 1993 po mnohých odmietnutiach vyplývajúcich z ideologických zásahov totalitnej spoločnosti pred rokom 1898. Prináša hĺbkovú analýzu problematiky slovenského činoherného divadla v období vojnovej Slovenskej republiky a druhej svetovej vojny. V desiatich kapitolách autor skúma tvorbu rôznych režisierov (napr. Borodáč, Hoffmann, Jamnický, Budský a i.) a rôznych divadiel (Slovenské ľudové divadlo, Slovenské komorné divadlo v Martine, Slovenské divadlo v Prešove a i.), problematiku ochotníckeho divadla či divadelníctva v Slovenskom národnom povstaní. Kniha je doplnená o informácie a časti na základe nových výskumov dejín slovenského divadla a je uceleným pohľadom na problematiku tohto komplikovaného obdobia.

Knihy je v štádiu redakčných prác.

Ladislav Čavojský: *Verdi a Wagner na slovenských javiskách*

Celoživotnou láskou teatrológa a kritika Ladislava Čavojského (1932 – 2014) bol skladateľ Giuseppe Verdi, ale úctu mal aj k tvorbe Richarda Wagnera. Z jeho vzťahu k týmto dvom veľikánom sa zrodila kniha o ich tak odlišnom opuse, a zároveň aj kniha o ich operách na slovenských javiskách. Autor v nej porovnáva život i dielo talianskeho a nemeckého skladateľa a vychádzajúc z cudzích i vlastných kritik inšcenácií ich diel načrtáva obraz vývoja operného umenia na Slovensku v uplynulom storočí. Ladislav Čavojský vždy vedel zaujať neopakovateľným jazykom, humorom aj schopnosťou získať si čitateľa svojím nadšením pre scénické umenie. Tieto vlastnosti charakterizujú aj jeho poslednú knihu, ktorú však už nestihol dokončiť. Urobil to jeho kolega Vladimír Blaho, na vydanie ju pripravila Čavojského dcéra Katarína Ducárová. V roku 2020 dopísal teatroológ Vladimír Blaho časti týkajúce sa najnovších divadelných inšcenácií opier Giuseppe Verdiho a Richarda Wagnera.

Knihy je v štádiu ukončovania redakčných prác a výberu dokumentačného materiálu z Archívu a Múzea Divadelného ústavu.

Ach, gubernia neobmedzených možností! Martin Porubjak o divadle a spoločnosti

Pripravovaná kniha sa sústreďuje na autorove texty o divadelných témach. Aj keď klasických recenzií napísal autor pomerne málo, často sa vyjadroval o mieste divadelného umenia v spoločnosti, či širšie o domácej kultúrnej politike. Ako význačný dramaturg a v posledných desaťročiach aj režisér písal state o dramatikoch, ktoré sú dnes, vzhľadom na ich roztratenosť po divadelných bulletinoch, bežnému čitateľovi takmer nedostupné. Významný podiel v jeho teatrologických textoch tvorili aj články o divadle v zahraničí, ktorými často zasádzoval domáce divadelné dianie do medzinárodného kontextu. Jeho texty na akúkoľvek tému vynikajú brilantnou štylistikou, schopnosťou intelektuálnych point a nadhľadom európsky rozhladeného intelektuála.

Publikácia je v konečnej fáze výberu a prepisu článkov Martina Porubjaka. Doterajší rozsah je takmer 700 normostrán vybraných a prepísaných textov a viac ako 50 normostrán súpisov, položiek bibliografie.

Stanislav Vrbka: *Súborné dielo III.*

Tretím zväzkom súborného diela jedného z najvýznamnejších slovenských divadelných kritikov druhej polovice dvadsiateho storočia uzatvárame prehľad autorovej tvorby v období rokov 1955 – 1969. Zväzok je rozdelený do štyroch tematických celkov: recenzie (najmä) teatrologických publikácií, jubilejné a spomienkové medailóny venované osobnostiam divadelného života, recenzie rozhlasovej dramatickej tvorby a články o filmovej a televíznej produkcii.

Publikácia je v štádiu redakčných prác.

Edícia Slovenská dráma

V edícii Slovenská dráma vydáva DÚ pôvodné slovenské divadelné hry v troch základných líniách:

1. Súborné diela prinášajú kompletnú tvorbu slovenských klasikov divadelnej literatúry v oblasti drámy, doplnené o odbornú štúdiu, faktografické a bibliografické údaje.
2. Renomovaných súčasných autorov, ktorých diela možno vidieť na slovenských javiskách predstavujeme formou výberových zbierok divadelných hier.
3. Zborníky súčasných slovenských hier DRÁMA sú výstupom rovnomennej súťaže slovenských divadelných hier.

a) vydané publikácie

Jana Bodnárova: *Dievča z morského dna. Hry*

Na Slovensku i v zahraničí uznávaná poetka, dramatička, prozaička a videoperformerka Jana Bodnárová (1950) je autorkou troch desiatok prozaických i básnických kníh pre dospelých i pre deti a mládež. Medzeru v jej doterajšej bibliografii – knihu dramatických textov – vyplnil Divadelný ústav súborom siedmich Bodnárovej hier. Okrem titulnej hry *Dievča z morského dna* (2008) sú to texty *Spiace mesto* (1987), *Kozoroh* (1988), *Nohy* (1988), *Lampiónový sprievod* (2002), *Snežný vrchol* (2012, druhá cena v súťaži DRÁMA) a *Kolísky* (2012).

Súčasťou publikácie je rozhovor spisovateľky a filozofky Etely Farkašovej s autorkou a štúdia o Jane Bodnárovej ako dramatickej autorke z pera literárnej vedkyne a pedagogičky Dagmar Kročanovej. Oba príspevky svojím špecifickým jazykom približujú čitateľovi autorkin svet – „svet na hranici, v medzipriestore, ženské teritórium i náš subjektívny, vnútorný čas“ (E. Farkašová) a jej neopakovateľnú minimalistickú poetiku náznakov, symbolov, zvuku, ticha a obrazu.

Dráma 2019 – 2020 (elektronická kniha)

Zborník finálových hier rovnomennej súťaže, ktorú každoročne organizuje Divadelný ústav. Publikácia DRÁMA 2019 – 2020 bude knižným vydaním víťazných hier dvoch ročníkov súťaže pôvodných dramatických textov, ktoré v roku 2020 a 2021 vybrala a ocenila odborná porota. Zborník obsahuje hry Pavol Weiss: *Bolo nás jedenásť (My sme tu doma!)*; Jana Micenková: *Rekonštrukcia prípadu Janko Rybárik*; Tereza Trusinová: *Right to Die*; Ján Mikuš: *Otočte kone!*; Marcel Hanáček: *Domov!*; Martina Havierová: *Laura a jej (náš) svet*.

b) rozpracované a plánované publikácie

Viliam Klimáček: *Deväť hier o slobode*

Zborník divadelných hier (*Horúce leto 68, Dubček v metre, Dr. Gustáv Husák, Komunizmus, Vodka a chróm, Mečiar, Divná doba, divná láska, divné životy, Zjavenie, Aupairky a konkubíny*) popredného dramatika prevažne autorského divadla je tematicky určený. Obsahuje hry Viliama Klimáčka, ktoré sa dotýkajú dôležitých zlomových momentov slovenskej histórie. Knihu tvorí veľmi zaujímavá úvodná esej dramatika o vlastnom vnímaní politického a spoločenského kontextu v súvislosti s dramatickou tvorbou a krátke explikácie o vzniku jednotlivých divadelných hier.

Kniha je vo fáze grafickej úpravy a zalomenia.

Laco Kerata: *Dobro*

Člen legendárneho divadla Stoka Blaha Uhlára sa v deväťdesiatych rokoch etabloval aj ako autor divadelných a rozhlasových hier. Jednu z prvých inscenoval v DAB v Nitre J. A. Pitínský, osobitý český divadelník. Od tých čias napísal Laco Kerata množstvo dramatických textov, ktorých výber prinesie zborník Divadelného ústavu.

Kniha je vo fáze grafickej úpravy a zalomenia.

Edícia Slovenská dráma v preklade

Prostredníctvom titulov edície Slovenská dáma v preklade Divadelný ústav významne zabezpečuje šírenie súčasnej slovenskej drámy v zahraničí.

a) vydané publikácie

GREEN DRÁMA – online vydanie

Zborník divadelných hier rovnomenného projektu Divadelného ústavu v Bratislave v anglickom jazyku

(Pavol Weiss, Adriana Krúpová, Dušan Vicen, Uršula Kovalyk, Miklós Forgács, Dodo Gombár, Peter Janků, Gabriela Alexová, Kamil Žiška, Marek Godovič, Slavka Cívánová, Jana Micenková, Dušan Poliščák, Tomáš Procházka, Samuel Chovanec)

GREEN DRAMA je prekladom časti rovnomennej publikácie v slovenskom jazyku, ktorá vznikla ako výstup projektu Divadelného ústavu pre profesionálne dramatičky a dramatikov (2018). Texty s danou spoločnou témou spája aktuálnosť a jedinečnosť v spôsobe sprostredkovania pohľadu na ničenie, resp. ochranu planéty a ľudí na nej. Pre závažnosť danej problematiky, ktorá je v rámci tematizovania súčasných hier jedinečná, pristúpil Divadelný ústav k prekladu divadelných hier a medailónov autorov do univerzálneho anglického jazyka, aby hry sprostredkoval aj pre zahraničných divadelníkov a následne, čo je cieľom, pre zahraničné publikum.

b) rozpracované a plánované publikácie

Slovenská dráma v španielskom jazyku

Slovenská dráma v maďarskom jazyku

Edícia Osobnosti

Edícia predstavuje formou monografií významných slovenských umelcov všetkých divadelných odborov.

a) rozpracované a plánované publikácie

Kol. autorov: Ján Boor. *Návraty k istotám*.

Publikácia Ján Boor. *Návraty k istotám* je ďalšou z kníh v edícii *Osobnosti*, ktorá vzdáva hold významným slovenským divadelníkom a divadelným umenovedcom. Je rozdelená na tri časti – v prvej časti je publikovaný výber z príspevkov slovenských teatrologov z konferencie, ktorú zorganizoval Divadelný ústav. V ďalšej časti knihy je uverejnený prierez najvýznamnejšími teatrologickými textami J. Boora. Treťou časťou je kompletná bibliografia.

Publikácie je vo fáze redakčných prác.

Kol. autorov: Jozef Bednárík. *Režisér*

Monografia o režisérскеj osobnosti vzniká ako kolektívne dielo pod vedením profesora Vladimíra Štefka sa začala realizovať v roku 2021, jej prípravná ťažisková časť, vznik odborných štúdií, prebehne v roku 2022.

Edícia Teória v pohybe

Edícia prináša teoretické práce renomovaných aktívnych umelcov a teoretikov, ktoré prispievajú k poznaniu súčasného divadla, jeho najaktuálnejších trendov, nových tém i foriem, prognóz vývinu.

a) vydané publikácie

Česká a slovenská vzájomnosť v profesionálnom divadle a tanci od roku 1993

(Zborník príspevkov z kolokvia, ktoré sa konalo z iniciatívy Divadelného ústavu)

Publikácia je rozčlenená do troch okruhov: Tanec a alternatívne divadlo, Činohra – slovenské divadlo a Činohra – české divadlo. Autori štúdií sú Katarína Kövesdi Cvečková, Monika Čertezni, Eva Gajdošová, Dagmar Inšitorisová, Jan Kerbr, Iva Mikulová, Karol Mišovic, Nora Nagyová, Tereza Zálešáková. Odborný garant kolokvia a zostavovateľ zborníka je Karol Mišovic. Tematicky sa príspevky viažu na spoluprácu umelcov po definitívnom rozdelení Československej republiky, opisujú spôsob, akým sa udržiavajú vzájomné väzby a do akej miery nachádzajú dnes umelci uplatnenie v krajine, ktorá bola kedysi ich spoločnou vlasťou.

Edícia Theatrum vitae

Nová edícia v rámci publikačnej činnosti vychádza z aktuálnych potrieb pri koncipovaní publikácii, ktoré nie sú položené na čisto teoretickom alebo historickom základe, ako väčšina publikácii o slovenskom divadle. Reflektuje texty (spomienky, memoáre, opisy vlastnej umeleckej činnosti) umelcov, ktorí rôznou formou rekapitulujú svoj profesionálny život a v prvom rade umeleckú tvorbu.

a) rozpracované a plánované publikácie

Iveta Škripková: *Feministické divadlo a jeho slovenská cesta*

Autorka je uznávaná slovenská dramatička a divadelná režisérka, riaditeľka divadla. Úvodné kapitoly knihy s názvom (Moje) Inšpirácie sa venujú východiskám feminizmov, teóriám z inonárodnej, predovšetkým anglo-americkéj praxe (s krátkym zastavením sa pri francúzskej forme feminizmov a performancii), ktoré autorku ovplyvnili pri tvorbe. Druhá časť pod názvom Slovenská cesta aplikuje dané skúsenosti s feminizmami v slovenskom kontexte. Tretiu časť tvorí príloha, divadelná hra, ktorá dokumentuje a charakterizuje umelecké postupy Ivety Škripkovej v dráme i divadle.

V roku 2021 prebehla značná časť práce s textom a kniha je z redakčného hľadiska pripravená na grafické stvárnenie.

Eudmila Podobová-Brozmanová

Pomocou orálnej histórie a zachytených spomienok pôjde o portrét prvej slovenskej kostýmovej výtvarníčky. Snahou je priblížiť aj pomocou bohatej obrazovej prílohy a historických prameňov scénografickú tvorbu výtvarníčky s bohatým domácim kultúrnym zázemím a významnej spolupracovníčky režiséra Jána Jamnického a Jána Borodáča.

Publikácia je v štádiu príprav.

Eva Farkašová. *Kilometre divadla*

Základom publikácie bude výber skíc, výtvarných návrhov scén, kostýmov a bábok, ale i bulletinov a plagátov. Výber pripraví Eva Farkašová zo svojho bohatého osobného pracovného archívu, pôjde teda o väčšinou ešte nezverejnené práce. Výber doplnia inscenačné fotografie a opis vlastnej tvorby s prihliadnutím na výnimočnosť a exotiku európskych divadiel, v ktorých pracovala.

Publikácia je v štádiu príprav.

Edícia Svetové divadlo

V rámci teatrologickej literatúry vychádza tvorba svetových divadelných odborníkov v interpretácii najlepších slovenských prekladateľov. Ide o teoretické a historické práce renomovaných svetových teoretikov divadla, ktoré budú patriť k základným teatrologickým publikáciami na Slovensku, pre niekoľko nasledujúcich generácií divadelných teoretikov i tvorcov. Jednotlivé tituly sa dotýkajú viacerých sfér divadelného života. Publikácie v tejto edícii sú doplnené

rozsiahlymi bibliografickými údajmi o použitej literatúre, menným i vecným registrom a celkovo patria k uznávaným publikáciám na našom knižnom trhu, o ktoré je veľký záujem zo strany študentov umeleckých a humanitných odborov i teoretikov divadla, ako aj iných umeleckých odborov.

a) vydané publikácie

Erika Fischer-Lichte: *Úvod do divadelných a performatívnych štúdií*

Erika Fischer-Lichte je medzinárodne uznávanou osobnosťou nemeckej, resp. svetovej teatrologie. Vedkyňa s mimoriadne širokým odborným záberom vydala množstvo publikácií z oblasti estetiky, teórie literatúry a divadla, ktoré sa zameriavajú najmä na semiotiku divadelného diela, teóriu performativity, divadelnú históriu a súčasné divadelné dianie. Skúsená vysokoškolská pedagogička v troch oddieloch knihy postupuje od definícií základných pojmov odboru cez stručnú históriu odboru k nástrojom analýzy inscenácie; v tretej časti knihy sa napokon venuje prelínaniu kultúr v predstaveniach či vzťahom divadla a iných umení. Vďaka tomu, že prehľady a definície autorka dopĺňa aj pútavými príkladmi z divadelnej praxe a vlastnými úvahami o aspektoch skúmania divadelného predstavenia, dá sa kniha čítať aj ako umelecká esej, vhodná pre širší okruh záujemcov o kultúrne dianie.

b) rozpracované a plánované publikácie

Anne Ubersfeld: *Lire le théâtre*

Pod odborným vedením profesorky Sone Šimkovej vzniká výber esejí z pôvodne trojzväzkového diela poprednej francúzskej teatrologičky. Jej dielo, až na časopisecky vydané výňatky, ešte nikdy v slovenskom jazyku nevyšlo. Pre prvé slovenské vydanie prekladajú renomované odborničky na francúzsku literatúru, Mária Krásnohorská a Soňa Šimková. Publikácia je v štádiu prekladových prác.

Edícia Nová dráma/New Drama

Edícia už niekoľko rokov systematicky prináša súčasné divadelné hry uznávaných zahraničných dramatikov. Vďaka tejto edícii sa za viac ako pätnásť rokov do slovenského povedomia dostali autori ako Roland Schimmelpfennig, Dea Loher, Ivan Vrypajev, Marius von Mayenburg, Patrick Marber, Biljana Srbljanović, Maja Pelević, Dušan Jovanović, Simona Semenič, Vasilij Sigarev, Olja Muchina, Valér Novarina a mnohí ďalší. Plánovanie publikácii v tejto edícii sleduje ideu festivalu Nová dráma/New Drama, osobitne časť Focus a výber patróna festivalu.

a) vydané publikácie

Rakúska dráma

Divadelný ústav vydal prvé vydanie súčasných hier našich najbližších západných susedov. Rakúska kultúra je nám blízka vo viacerých ohľadoch a publikácia je toho svedectvom. Divadelné hry Ewalda Palmethofera už slovenskí diváci mali možnosť spoznať, rodičia Miroslavy Svolicovej pochádzajú zo Slovenska, divadelná hra Ferdinanda Schmalza vychádza z predlohy, ktorú dobre poznáme aj v našom kultúrnom kontexte. Témy divadelných hier dokumentujú istú spriaznenosť našich krajín. „Hrami Ewalda Palmethofera, Ferdinanda Schmalza a Miroslavy Svolicovej sa začala nová éra v postmodernom, resp. postdramatickom divadle. Ich texty sú starostlivo vypracované umelecké artefakty, ktoré estetickým spôsobom narušujú normatívnosť a nevyhýbajú sa ani prekvapujúcim metaforám a slovným hram.“ Citácia ako aj odborný úvod je z pera profesorky z Viedne, Hilde Haider-Pregler. Divadelné hry a úvod z nemeckého jazyka preložili Martina Vannayová a Andrej Zmeček, Adam Bžoch, Ladislav Šimon.

Politické divadlo Falka Richtera. Tri hry a dve prednášky

Divadelný ústav približuje dramatické i teoretické dielo popredného nemeckého režiséra a dramatika Falka Richtera, ktorý sa etabloval na divadelnej scéne nielen v rodnom Nemecku, ale aj v iných krajinách. Popri umeleckých kvalitách jeho prác je vysoko vyzdvihovaný občiansky a politicko-spoločenský postoj k súčasným témam v Európe i vo svete. Zborník obsahuje divadelné hry Fear, Pod ľadom (Unter Eis) a Safe Places a prednášky Into the Void a Choreografické divadlo medzi činohrou a tancom (Choreografisches Theater zwischen Schauspiel und Tanz). Úvod napísal vedúci dramaturg viedenského divadla Schauspielhaus Wien, Tobias Schuster. Divadelné hry, prednášky a úvod z nemeckého originálu preložil Adam Bžoch.

Edícia Vreckovky

a) vydané publikácie

Andrej Kurejčík: *Urazení. Bielo(rusko)*

Divadelná hra súčasného bieloruského dramatika Andreja Kurejčika *Urazení. Bielo(rusko)* hovorí o bieloruskej revolúcii, ktorá vypukla po 26 rokoch diktatúry, po zmanipulovaných voľbách v lete 2020. Hru doteraz preložili do takmer 20 jazykov a Divadelný ústav ju priniesol pre slovenských divákov v krátkom čase po jej vzniku.

b) rozpracované publikácie

Katherine Soper: *Wish List*

Najlepší text medzi stovkami autorov najväčšej britskej dramatickej súťaže Brentwoodova cena 2015 od autorky Katherine Soper z Veľkej Británie je príbeh o novodobom boji jednotlivca proti *Systému*.

V roku 2021 sa ukončili grafické práce a kniha bola pripravená pre tlačové spracovanie.

Edícia Klasika v grafickom románe

Edícia vznikla ako súčasť medzinárodného projektu financovaného v rámci EÚ schémy Kreatívna Európa – Podpora projektov európskej spolupráce. V rámci projektu pripravuje Divadelný ústav v spolupráci so slovinskými a poľskými kolegami vydanie troch divadelných hier (Sofokles: *Antigona*, William Shakespeare: *Romeo a Júlia*, Alfred Jarry: *Kráľ Ubu*) upravených do podoby komiksu. Každá krajina vydá všetky tri divadelné hry vo svojom jazyku a grafickej úprave slovenského, slovinského a poľského grafického dizajnéra. Ide o jedinečné spracovanie klasickej látky s cieľom prebudiť u mladých ľudí záujem o hodnotné európske drámy a predstaviť im tri významné diela svetových dramatikov.

a) rozpracované a plánované publikácie

Romeo a Júlia (v slovenskom jazyku)

V roku 2021 grafik Juraj Martiška v rámci zadania medzinárodného grantu rozkresľoval texty do komiksových bublín a v slovinskej partnerskej inštitúcii SLOGI kolegovia graficky spracovali sprievodné texty. Vydanie je plánované na rok 2022 spolu s ďalšími dvomi grafickými románmi *Kráľ Ubu* a *Antigona*.

KATALÓGY, BROŽÚRY

Edícia zahŕňa katalógy k podujatiam DÚ a informačné brožúry rôzneho druhu.

Divadelný ústav

Informačná brožúra o činnosti Divadelného ústavu ponúka prehľadný systém oddelení a aktivít v modernom grafickom spracovaní Martina Mistríka.

a) Vydané publikácie

Katalóg Nová dráma/New Drama 2021

Sprievodný katalóg k divadelnému festivalu, ktorý organizuje Divadelný ústav.

II. OCENENIA

Kol. autorov: *Dráma nie je súťaž*

Publikácia získala ocenenie Najkrajšia kniha Slovenska 2020 v kategórii Vedecká a odborná literatúra.

Grafický dizajn Mária Rojko, ilustrácie Miloš Kopták.

Eubica Krénová: *Martin Huba*

Publikácia získala Prémium Literárneho fondu v kategórii literatúra faktu. (Vznikla v spolupráci s vydavateľstvom SLOVART.)

Vladimír Predmerský a kol.: *Dejiny slovenskej dramatiky bábkového divadla*.

Publikácia získala Prémium Literárneho fondu v kategórii literárna veda.

Vladimír Predmerský získal Cenu ministerky kultúry Slovenskej republiky za celoživotnú prácu v oblasti bábkového divadla s odkazom na prelomové knihy *Dejiny slovenského divadla II* a *Dejiny slovenskej dramatiky bábkového divadla*.

III. SLÁVNOSTNÉ PREZENTÁCIE

Andrej Kurejčík: *Urazení. Bielo(Rusko)*

18. 6. 2021, Štúdio A2 – nové župné divadlo, Mickiewiczova 2, Bratislava

Slávnostná prezentácia publikácie, scénické čítanie divadelnej hry *Urazení. Bielo(Rusko)* a rozhovor prekladateľky Romany Štorkovej Maliti s dramatikom Andrejom Kurejčíkom sa uskutočnili v spolupráci s Divadlom ASTORKA Korzo '90. V scénickom čítaní účinkovali: Matej Landl, Peter Ondrejčka, Rebeka Poláková, Mária Schumerová, Róbert Jakab, Pavol Šimun, Anna Šišková. Réžia: Ondrej Spišák

11. 7. 2021, festival Pohoda on the Ground, letisko Trenčín

V Cafe Europa sa odohrala diskusia dramatika, Andreja Kurejčika v programe Bieloruske ostrovy slobody o divadelnom umení v totalitnom systéme a následne sa uskutočnilo inscenované čítanie divadelnej hry *Urazení. Bielo(Rusko)* s úvodným slovom dramatika. Na obidvoch podujatiach sa prezentovala publikácia Divadelného ústavu.

Ľubica Krénová: *Martin Huba*

28. 6. 2021, Štúdio 12, Jakubovo námestie 12, Bratislava

Slávnostná prezentácia publikácie sa uskutočnila s účasťou autorky monografie Ľubice Krénovej a Martina Hubu.

Knihu predstavili kultúrna historička PhDr. Vlasta Jaksicsová, PhD. a recenzent publikácie prof. PhDr. Vladimír Štefko, CSc. Hostia programu boli aj členka Činohry SND Petra Vajdová (pozdravný prejav) a člen Divadla ASTORKA Korzo '90 Lukáš Latinák. Programom sprevádzala Lucia Hurajová.

Vladimír Predmerský a kol.: *Dejiny slovenskej dramatiky bábkového divadla*

8. 7. 2021, záhrada Bratislavského bábkového divadla, Škultétyho 5 Bratislava

Slávnostná prezentácia sa uskutočnila v rámci III. ročníka Letodivov s účasťou Vladimíra Predmerského a tvorcov publikácie Lenky Dzadíkovej, Idy Hledíkovej-Polívkovej, Vladimíra Štefka, Dominiky Zaťkovej, Eleny Knopovej. Súčasťou programu bolo hudobné vystúpenie Mariany Bódyovej, bábkoherečky a hudobníčky.

Ľubica Krénová: *Martin Huba*/Vladimír Predmerský a kol.: *Dejiny slovenskej dramatiky bábkového divadla*/Kol. autorov: *Dejiny slovenského divadla I. a II.* Slávnostná prezentácia troch publikácií Divadelného ústavu

29. 9. 2021, Institut umění – Divadelní ústav, Nekázanka 887/16 a 18, 110 00 Praha 1

V spolupráci so Slovenským inštitútom v Prahe predstavil Divadelný ústav v nových priestoroch IU – DÚ tri publikácie, ktoré vznikli v rámci Roku slovenského divadla a sú považované za zásadné z hľadiska vývinu slovenskej divadelnej historiografie i ďalšieho vedeckého skúmania dejín a súčasnosti slovenského divadla.

O publikáciách hovorili viaceré osobnosti slovenského divadla a predstavili genézu vzniku diel, ich význam pre slovenské divadlo a prijatie v Slovenskej republike. Monografiu Martin Huba predstavila jej autorka, teatrologička Ľubica Krénová v rozhovore s Martinom Hubom. Ako hosť prijal pozvanie herec Jiří Langmajer, ktorý rozprával o spolupráci s Martinom Hubom. Dejiny slovenskej dramatiky bábkového divadla predstavila jedna z autoriek publikácie Lenka Dzadíková, ktorá vystúpila s českou teatrologičkou Ninou Malíkovou, recenzentkou knihy.

O histórii slovenského divadla hovoril garant a zostavovateľom obidvoch častí Dejín slovenského divadla teatrolog Vladimír Štefko. Pred slávnostnou prezentáciou sa uskutočnilo stretnutie s predstaviteľmi českých médií.

IV. DISTRIBÚCIA A PREDAJ KNÍH ZA ROK 2020

Slovenská republika

Distribučná činnosť Divadelného ústavu predstavuje rozširovanie publikačných výstupov DÚ prostredníctvom knižných sietí či priamych dohôd s predajňami kníh.

Divadelný ústav prezentuje svoje knižné tituly tiež na slovenských divadelných festivaloch, medzinárodných knižných veľtrhoch a pri všetkých slávnostných prezentáciách vlastných publikácií.

Slávnostné prezentácie sa uskutočňujú pravidelne, po vydaní novej knihy, s účasťou autorských kolektívov a vzácných hostí z odborného prostredia.

O vydaných publikáciách informuje DÚ verejnosť a inštitúcie prostredníctvom ponukových listov (jednotlivci – odborní a umeleckí pracovníci, odborné inštitúcie, umelecké školy, univerzity, knižnice v SR a ČR), rovnako ako prostredníctvom TS, formou webovej stránky Divadelného ústavu a cez sociálne médiá.

Pravidelný online výstup Kniha mesiaca, ktorý je rôznymi formami šírený v internetovom priestore, informuje o knižných novinkách, prípadne sú ním prezentované knihy vybrané na základe iných kritérií (slávnostné prezentácie, výročia autorov a podobne).

Od decembra 2020 do mája 2021 boli plánované knižné podujatia pre protipandemické opatrenia zrušené alebo presunuté.

Ako gesto sociálnej a ľudskej pomoci obyvateľkám a obyvateľom zariadení sociálnych služieb, na ktorých mali z hľadiska izolovanosti opatrenia proti šíreniu nákazy najväčší dopad, ponúkol Divadelný ústav mnohým zariadeniam sociálnych služieb možnosť vybrať si z piatich balíčkov publikácií zameraných na slovenské a zahraničné divadlo, svetovú drámu či slovenskú klasiku.

Divadelná literatúra sa vďaka iniciatíve Divadelného ústavu za posledné mesiace dostala do takmer dvadsiatich zariadení sociálnej starostlivosti v Bratislavskom, Nitrianskom a Trnavskom kraji. Výber sa orientoval na knihy o osobnostiach divadelného umenia a publikácie so širším čitateľským určením.

Publikácie Divadelného ústavu boli po dočasnom uzavretí inštitúcií pre verejnosť opäť prístupné v priestoroch Bratislavského hradu na výstave Divadelného ústavu Divadelné storočie – stopy a postoje.

Počas letných a jesenných mesiacov prebiehal predaj kníh na Bratislavskom kníhfešte BRaK, na festivale KIOSK v Žiline, na Urban Markete, na festivale Dotyky a spojenia v Martine, ako aj na Medzinárodnom festivale Divadelná Nitra, na festivale Nová Dráma/New Drama 2021. Publikácia Andrej Kurejčík: *Urazení. Bielo(Rusko)* sa predávala aj špeciálne na festivale Pohoda počas programu s dramatikom a počas inscenovaného čítania hry v Literárnom stane, takisto v stane Martinus.

Najdôležitejšími odberateľmi knižnej produkcie Divadelného ústavu sú naďalej: Panta Rhei, Martinus, UniKnihy.sk zabezpečujúce internetový predaj, Artforum, Dibuk pre e-knihy. Predaj publikácií sa aj naďalej realizuje v kníhkupectvách: Knihomol Academia, Veda – v Bratislave, Duma Banská Bystrica, Ex Libris v priestoroch SNG, Artforum Banská Bystrica, Artforum Prešov, Diera do sveta v Liptovskom Mikuláši, v Art Point v Prievidzi a v prezentačných priestoroch Literárno informačného centra. Publikácie Divadelného ústavu sa dajú zakúpiť aj prostredníctvom Gorila.sk a Artforum Žilina a vo viacerých kníhkupectvách v SR a ČR prostredníctvom distribútora Partner Technic s. r. o.

Časopis *kød – konkrétne o divadle* si môžu záujemcovia zakúpiť priamo aj na VŠMU, v galérii DOT Contemporary Art Galery, vo fotogalérii Trafáčka a vo vybraných divadlách v SR, cez internetovú stránku www.theatre.sk a cez ponukový katalóg Slovenskej pošty pre slovenských aj zahraničných odberateľov. Novinkou je opäť predaj predplatného časopisu *kød – konkrétne o divadle* cez internetový portál Zľavomat.

Zahraníče

Distribúcia publikácií sa realizuje predovšetkým v Českej republike prostredníctvom kníhkupectva Ženíšek Brno, v rakúskom divadle Theater Brett a systematicky spolupracujeme s partnerskou inštitúciou Institut umění – Divadelní ústav Praha pri odbere a predaji kníh a časopisov.

V ostatných krajinách využívame možnosť umiestnenia publikácií na zastupiteľských úradoch Slovenskej republiky a v kultúrnych inštitútoch Slovenskej republiky.

Ako každý rok sme využili ponuku Nakladatelství AMU vystavovať vybrané knihy na knižnej výstave odbornej literatúry BOOK ME v Prahe a na Dňoch Astorky v Prahe.

Veľký význam má šírenie publikácií Divadelného ústavu v zahraničí prostredníctvom medzinárodných knižných veľtrhov v rôznych krajinách Európy.

Publikácie od januára do júna 2021 neboli vystavované prostredníctvom Literárneho informačného centra v knižných stánkoch Slovenskej republiky, na medzinárodných knižných veľtrhoch, pre protipandemické obmedzenia vo svete.

Až v druhom polroku roku 2021 sa zrealizovala účasť formou národného stánku na Svět knihy Praha (23. – 26. 9.), na Frankfurter Buchmesse (20. – 24. 10.) a na Buch Wien (10. – 14. 11).

Informačné centrum PROSPERO

V roku 2021 ponúkal Divadelný ústav pre odbornú a širšiu verejnosť svoje služby aj v rámci Informačného centra PROSPERO. Cieľom Informačného centra je zlepšiť poskytovanie služieb verejnosti, efektívnejšie prezentovať činnosť Divadelného ústavu a informovať o divadelnom dianí v širšom zábere ako doposiaľ. Informačné centrum umožnilo zviditeľnenie inštitúcie a prepojenie ďalších služieb Divadelného ústavu v príjemnom pracovnom a štúdiom prostredí priamo pri vstupe do priestorov Divadelného ústavu. Čitatelia a návštevníci majú možnosť okrem nákupu širokého spektra umenovednej literatúry nahliadnuť do on-line fondov Divadelného ústavu a získať informácie o kultúrnych podujatiach v Bratislave aj na celom Slovensku.

V rámci Informačného centra PROSPERO Divadelný ústav poskytuje nasledovné služby:

- ✓ informačné služby (sprístupnenie systémov etheatre.sk a CLAVIUS s možnosťou vyhľadávania v databáze slovenských profesionálnych divadiel a inscenácií a v katalógoch kníh a článkov),
- ✓ internet (prístup na internetovú stránku www.theatre.sk, poskytovanie zoznamu webstránok divadiel a divadelných inštitúcií na Slovensku a v zahraničí),
- ✓ predaj kníh (predaj odbornej literatúry, publikácií, divadelných hier, divadelných a kultúrnych časopisov, publikácií o umení, CD a DVD o divadle a umení z produkcie Divadelného ústavu Bratislava),
- ✓ predaj kníh a časopisov slovenských a zahraničných partnerských inštitúcií (Hudobné centrum, Slovenský filmový ústav, Ústav divadelnej a filmovej vedy SAV, Institut umění – Divadelný ústav Praha, Maďarské divadelné múzeum a inštitút),
- ✓ predaj publikácií slovenských a českých malých a nezávislých vydavateľov,

- ✓ mesačné programy, informačné materiály, vybrané tlačene informačné materiály o dianí v divadle na Slovensku a vo svete (informácie o workshopoch, festivaloch, inscenáciách).

Náplňou IC Prospero je aj zasielanie povinných výtlačkov nových publikácií štátnym a krajským knižniciam.

V. PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ 2021 – prehľad

P.č.	Jazyk vydania	Názov	Počet
1.	SJ	Jana Bodnárová: <i>Dievča z morského dna</i>	500
2.	SJ	<i>Rakúska dráma</i>	500
3.	SJ	<i>Česká a slovenská vzájomnosť v profesionálnom divadle a tanci od roku 1993</i>	400
4.	SJ	Andrej Kurejčík: <i>Urazení. Bielo(rusko)</i>	400
5.	SJ	Vladislava Fekete: <i>Žijeme divadlom. Divadelný ústav 11/21</i>	500
6.	SJ	<i>Politické divadlo Falka Richtera. Tri hry a dve prednášky</i>	500
7.	AJ	<i>GREEN DRAMA</i> – online vydanie v anglickom jazyku	/
8.	SJ	Erika Fischer-Lichte: <i>Úvod do divadelných a performatívnych štúdií</i>	500
9.	SJ/AJ	katalóg <i>Nová Dráma/New Drama 2021</i>	400
10.	SJ	<i>Malý divadelný kalendár 2022</i>	400
11.	SJ	<i>Dráma 2019 – 2020, e-kniha</i>	/

SPOLUPRÁCA S DIVADLAMI, DIVADELNÝMI INŠTITÚCIAMI A FESTIVALMI NA SLOVENSKU A V ZAHRANIČÍ

Divadelný ústav spolupracuje s divadelnými organizáciami na Slovensku a s mimovládnyimi združeniami v oblasti divadla. Spolupráca s divadlami na Slovensku vychádza zo znenia § 5,6,7 Zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Konkrétne napĺňanie obsahu ustanovenia je zakotvené v bilaterálnych zmluvách medzi DÚ a jednotlivými profesionálnymi divadlami na Slovensku. Odborní pracovníci organizácie systematicky sledujú prácu divadiel, zúčastňujú sa na premiérach inscenácií, odborných a hodnotiacich seminároch, festivaloch a interných prehliadkach divadiel na Slovensku. Divadelný ústav vykonáva od roku 1999 správu Slovenského centra Medzinárodného divadelného inštitútu ITI. Divadelný ústav je priamo členom viacerých medzinárodných združení a sietí ako napríklad SIBMAS – Medzinárodná asociácia knižníc a múzeí divadelného umenia, Medzinárodná sieť pre súčasné dramatické umenie – IETM, ENICPA – Európska sieť informačných centier dramatického umenia, ICOM – Medzinárodná rada múzeí. S krajinami V4 spolupracuje na dlhoročnom projekte PACE – Performing Arts in Central Europe. Spolupráca s partnerskými divadelnými ústavmi a múzeami v krajinách V4 patrí k prioritným zahraničným aktivitám DÚ. Intenzívna a systematická spolupráca sa uskutočňuje najmä s Inštitutom umění – Divadelným ústavem Praha, Maďarským divadelným múzeom a inštitútom Budapešť (OSZMI), Inštitútom Adama Mickiewicza Varšava, Divadelným inštitútom Zbigniewa Raszewského Varšava, Rakúskym divadelným múzeom Viedeň. Ďalšia oblasť spolupráce sa týka odborných divadelných periodík – Divadelný ústav sprostredkúva informácie časopisom v regióne V4: Svět a divadlo (spolupráca na rubrike Kaleidoskop); Taneční zóna, Divadelní revue, Dialog, Didaskalia a Színház.

Vyhodnotenie k 31. 12. 2021 podľa typov činnosti:

I. ODBORNÉ ČINNOSTI PROJEKTOVÉ

Festival Nová dráma/New Drama 2021

Stručná charakteristika projektu:

Festival Nová dráma/New Drama sa počas svojej existencie zaradil k najdôležitejším kultúrnym podujatiam divadelného Slovenska. Je zároveň jediným festivalom svojho druhu na tomto území. Jeho hlavným cieľom je prezentácia, podpora a propagácia pôvodnej divadelnej tvorby, jej tvorcov a jej uvádzanie na Slovensku. Festival ponúka divadelným odborníkom, širšej divadelnej obci a verejnosti so záujmom o kultúru a divadelné umenie jedinečnú možnosť zoznámiť sa s najnovšou tvorbou najvýznamnejších inscenácií bratislavských a mimobratislavských divadiel a navzájom ich porovnať. Pre divadelných fanúšikov a divadelných profesionálov prezentuje ďalšie sprievodné festivalové podujatia – konferencie, semináre, tvorivé dielne, výstavy, diskusie, nezvyčajné prezentácie nových hier európskej i svetovej drámy formou scénických čítaní; pre moderných mladých ľudí koncerty či alternatívny program nočného klubu, ktoré dotvárajú festivalovú atmosféru. Uceleným blokom sprievodného programu je sekcia Focus, v ktorej festival predstavuje súčasnú drámu a divadlo vždy inej krajiny (od roku 2007: Rumunsko, Rusko, Srbsko, Fínsko, Slovinsko, Poľsko, Česko, Maďarsko, Nemecko, Bosna a Hercegovina, Izrael, Chorvátsko, Grécko). Sekciu tvorí odborná prednáška o divadle danej krajiny, prezentácia dramatických textov, divadelné predstavenie/a a ďalší príležitostný program (výstava, workshop a pod.). Sekcia Focus sa vzhľadom na pandemickú situáciu neuskutočnila. Dôležitým a teatrologicky významným sprievodným podujatím bola v roku 2021 odborné poudjatie *Recyklácia v performatívnych umeniach: od kreativity ku komercializácii*, ktoré sa konalo v spolupráci so Slovenským centrom AICT a v partnerstve s LITA.

Plnenie projektu k 31. 12. 2021

V roku 2021 Divadelný ústav pripravoval a zrealizoval 17. ročník festivalu súčasnej drámy Nová dráma/New Drama. Patronát nad festivalom prevzal bieloruský dramatik Andrej Kurejčik. Hlavným spoluorganizátorom festivalu bolo Divadlo P. O. Hviezdoslava a Bratislavské kultúrne a informačné stredisko. Na príprave festivalu Divadelný ústav spolupracoval aj s ďalšími bratislavskými divadlami, kultúrno-spoločenskými priestormi a inštitúciami: Ministerstvom kultúry SR, Činohrou SND, s A4 – priestorom pre súčasnú kultúru, s Divadelnou fakultou VŠMU (Divadlo LAB), Štúdiom 12 a Magistrátom hl. mesta SR Bratislavy. Na dofinancovanie festivalu a podujatí, ktoré sa konali počas neho, sa nám podarilo získať grant od Bratislavského samosprávneho kraja.

Festival sa uskutočnil v dňoch 11. – 16. 10. 2021 v Bratislave a v hlavnom, súťažnom programe sa predstavilo 10 súťažných inscenácií profesionálnych divadiel zo Slovenska. Festival ako každý rok doplnil bohatý odborný sprievodný program.

Divadelné inscenácie sa predstavili na scénach ôsmich bratislavských divadiel, inštitúcií a priestorov: v Činohre Slovenského národného divadla, Divadle P. O. Hviezdoslava, A4 – priestore súčasnej kultúry, Štúdiu 12 a v Divadle LAB. Prevažnú časť sprievodného programu Divadelný ústav realizoval vo svojom priestore: Štúdiu 12 – štúdiu pre novú drámu, ďalšie podujatie sa uskutočnilo v Modrom salóne Činohry SND (Trojboj).

Inscenácie do hlavného programu vyberala dramaturgická rada festivalu v zložení Elena Knopová (riaditeľka Ústavu divadelnej a filmovej vedy Centra vied o umení SAV a teatrologička), Zuzana Poliščák Šnircová (divadelná kritička) a Marek Godovič (teatrológ a dramaturg) vybrala zo 146 inscenácií počas dvoch výberových období desať súťažných.

Inscenácie hlavného programu sa uchádzali o tri festivalové ceny. O hlavnej cene za najlepšiu inscenáciu festivalu **Grand Prix Nová dráma a Zvláštnej cene poroty** rozhodla porota v zložení: Zuzana Psočková (predsedníčka poroty, performerka, kultúrna aktivistka a manažérka), Andrej Kurejčík (patrón festivalu, bieloruský dramatik a scenárista) a Barbora Jombíková (kurátorka a produkčná divadelného programu kultúrnych centier Stanica, Nová Synagóga a festivalu Kiosk). Študentská porota, ktorej členmi boli účastníci Seminára mladej kritiky pod vedením slovenského teatrológa Mila Jurániho rozhodla o Cene študentskej poroty. Treťou festivalovou cenou, o ktorej svojim hlasovaním po predstaveniach rozhodujú festivaloví diváci, bola Cena bratislavského diváka.

10 súťažných inscenácií

- Miklós Forgács: *Bezzubata*
(réžia: Eduard Kudláč)
[Mestské divadlo Žilina](#)
- Katarína Kucbelová – Peter Palik: *Čepiec*
(réžia: Peter Palik)
[Divadlo Jozefa Gregora Tajovského](#)
- Lukáš Brutovský: *D1 (pracovný názov)*
(réžia: Lukáš Brutovský)
[Slovenské komorné divadlo Martin](#)
- Jiří Havelka a kol.: *Dnes večer nehráme*
(réžia: Jiří Havelka a kol.)
[Slovenské národné divadlo](#)
- Avery Corman – Júlia Rázusová: *Kramerová vs. Kramer (21. storočia) – Amor fati*
(réžia a adaptácia: Júlia Rázusová)
[Prešovské národné divadlo](#)
- Stefan Zweig: *Netrpezlivosť srdca*
(réžia: Júlia Rázusová)
[Štátne divadlo Košice](#)
- Michał Walczak: *Pieskovisko*
(réžia: Braňo Mazúch)
[Divadlo Alexandra Duchnoviča](#)
- Michal Ditte – Iveta Ditte Jurčová: *Swing Heil!*
(réžia: Iveta Ditte Jurčová)
[Divadlo Pôtoň](#)
- Andrej Kalinka: *Temperamenty*
(réžia: Andrej Kalinka)
[Divadlo Jána Palárika v Trnave](#)
- Elfriede Jelinek – Franz Schubert: *Winterreise / Zimná cesta*
(réžia a koncept: Peter Mazalán)

Ceny festivalu Nová dráma/New Drama 2021

GRAND PRIX NOVÁ DRÁMA/NEW DRAMA

Lukáš Brutovský: *D1 (pracovný názov)*

(réžia: Lukáš Brutovský)

Slovenské komorné divadlo Martin

ZVLÁŠTNA CENA POROTY

Za invenčné inscenačné spracovanie textu, vytvorenie podmanivej atmosféry organicky komunikujúcej s divákmi.

Michal Walczak: Pieskovisko

(réžia: Braňo Mazúch)

Divadlo Alexandra Duchnoviča

ZVLÁŠTNA CENA POROTY

Za autorské, tematicky rozvrstvené a divácky podnetné spracovanie historických osudov žien.

Michal Ditte – Iveta Ditte Jurčová: Swing Heil!

(réžia: Iveta Ditte Jurčová)

Divadlo Pôtoň, Horácké divadlo Jihlava

CENA BRATISLAVSKÉHO DIVÁKA

Lukáš Brutovský: DI (pracovný názov)

(réžia: Lukáš Brutovský)

Slovenské komorné divadlo Martin

CENA ŠTUDENTSKEJ POROTY

Elfriede Jelinek – Franz Schubert: Winterreise/Zimná cesta

(réžia a koncept: Peter Mazalán)

CENY SÚŤAŽE DRÁMA 2020

1. miesto: Tereza Trusinová: *Right to Die*

2. miesto: Ján Mikuš: *Otočte kone!*

3. miesto: Marcel Hanáček: *Domov!*

Cena Rádia Devín: Martina Havierová: *Laura a jej (náš) svet*

Cena Činohry Slovenského národného divadla: Tereza Trusinová: *Right to Die*

Cena Divadla Jána Palárika v Trnave: Martin Toul: *Šílenství*

Cena Štúdia 12: Martina Havierová: *Laura a jej (náš) svet*

Cena Činohry Štátneho divadla Košice: Ján Mikuš: *Otočte kone!*

Sprievodné podujatia festivalu

Masterclass s patrónom 17. ročníka festivalu, ktorým bol bieloruský dramatik Andrej Kurejčik. Práve Andrej Kurejčik napísal dramatický text s názvom *Urazení. Bielo(rusko)* – text hovoril o prvom mesiaci bieloruskej revolúcie, ktorá v krajine začala v roku 2020. Medzičasom bol inscenovaný v desiatkach krajín, preložený bol aj do slovenského jazyka a Divadelný ústav ho vydal v edícii Vreckovky.

Odborné podujatie s názvom Recyklácia v performatívnych umeniach: od kreativity ku komercializácii, ktoré konalo v spolupráci so Slovenským centrom AICT a v partnerstve s LITA.

Diskusia s názvom *Koronakríza: čo divadlu dala a čo vzala?* – o mimoriadne súčasnej téme diskutovali členovia dramaturgickej rady – Marek Godovič, Elena Knopová, Zuzana Poliščák Šnircová.

Trojboj – podujatie, ktoré je pevnou súčasťou festivalu Nová dráma/New Drama a prinieslo inscenované čítania finálových textov súťaže autorských dramatických textov DRÁMA 2020.

Online platforma

Pre zahraničných divadelných expertov bola určená online platforma, ktorej cieľom bolo priblížiť partnerom mimo Slovenska súčasné slovenské divadlo. Platforma obsahovala niektoré zo súťažných inscenácií tohto ročníka, ako aj staršie, mimoriadne kvalitné divadelné inscenácie a zároveň aj vybraný sprievodný program festivalu, ktorý bol vďaka kvalitným nahrávkam prenieseny aj do online priestoru. Na platforme sa zúčastnilo 44 hostí z 25 krajín. Vybrané inscenácie boli prístupné pre zahraničných kritikov aj týždeň po festivale.

Návštevnosť

Festivalový program navštevovalo a aktívne sa doň zapájalo viac ako 50 slovenských divadelných profesionálov.

Návštevnosť festivalu bola 1 220 divákov, z toho festivalové inscenácie videlo 1 070 divákov a sprievodné podujatia festivalu navštívilo 150 divákov. Čísla návštevnosti odzrkadľujú bezpečnostné opatrenia, ktorá vzhľadom na režim festivalu OTP znamenali polovičné kapacity divadelných sál.

ZAHRANIČNÉ AKTIVITY

Spolupráca s mimovládnyimi inštitúciami ITI, IETM, ENICPA, SIBMAS, ICOM a AICT

Od roku 1999 vykonáva DÚ obnovenú správu Medzinárodného divadelného inštitútu ITI na Slovensku, je aktívnym členom mimovládnych organizácií a sietí akými sú IETM (Medzinárodná sieť pre súčasné dramatické umenie), ENICPA (Európska sieť informačných centier performatívneho umenia), SIBMAS (Medzinárodná asociácia knižníc a múzeí divadelného umenia), ICOM (Medzinárodná rada múzeí) a spolupracuje aj s ďalšími mimovládnyimi organizáciami akými sú ASSITEJ – Medzinárodná asociácia divadiel pre deti a mládež; OISTAT – Medzinárodná organizácia scénografov, divadelných architektov a technických pracovníkov divadla (OZ PRO SCENA – slovenská scénografická spoločnosť) či Slovenské centrum AICT – Medzinárodná asociácia divadelných kritikov.

Spolupráca s inštitútmi krajín V4

S krajinami V4 spolupracuje na dlhoročnom projekte PACE – Performing Arts in Central Europe. V roku 2021 pokračoval medzinárodný cyklus prednášok s názvom: The Show Must Go ON/OFF-line, organizovaných Divadelným ústavom Praha v rámci aktivít spojených s rozvojom spolupráce medzi partnermi projektu PACE.V4 (Performing Arts Central Europe – Visegrad Countries Focus). Online priestor umožnil účasť medzinárodných divadelných odborníkov, pričom prednášky boli orientované na virtuálny priestor a online aktivity v umeleckej sfére. Bola to priama reakcia na opätovne zhoršenú pandemickú situáciu v roku 2021, vďaka ktorej bola prevažná časť divadelných aktivít zrušená. Za Divadelný ústav sa online aktivít v rámci platformy PACE 4 pravidelne zúčastňovali Mária Karol'ová, Dušan Poliščák a Zuzana Uličianska, ktorá tiež moderovala jednu z tém diskusie „*Dráma v karanténe*“.

V roku 2021 Divadelný ústav pravidelne prispieval aj aktuálnymi článkami o novinkách v oblasti karantény a kultúrnych aktivít na Slovensku na domovský portál projektu PACE.V4. Či už v rámci opatrení vlády na podporu umelcov v čase pandémie Koronavírusu alebo prezentácie významných slovenských umelcov a projektov Divadelného ústavu na medzinárodnej úrovni.

Európsky projekt „Classics in The Graphic Novel“ – Klasika v grafickom románe

V roku 2021 pokračoval tvorivý proces miestnej produkcie grafického románu ako jedného z výstupov projektu *Klasika v grafickom románe* podporeného Európskou Úniou v rámci programu Kreativna Európa – Podpora projektov európskej spolupráce 2019. Tri európske kultúrne inštitúcie – *Divadelný ústav (Slovensko)*, *Slovinský divadelný inštitút (Slovinsko)* a *Divadelný inštitút Zbigniewa Raszewskiego (Poľsko)* sa stali spolupracovníkmi pri tvorbe pilotného modelu kultúrneho vzdelávania na stredných školách prostredníctvom grafického románu – komixu. Jeho hlavným cieľom je podnietiť vzťah cieľovej skupiny – študentov stredných škôl – k divadlu prostredníctvom grafických románov. Tie by sa mohli stať vhodným prostriedkom na oslovenie potenciálnych mladých divadelných divákov a oboznámiť ich s klasickými dramatickými textami vizuálne pútavou a zrozumiteľnou formou.

Ilustrátor Juraj Martiška a dramaturg Daniel Majling pracovali na finálnej verzii textu komixu a dramatickej výstavbe príbehu Wiliama Shakespeara *Romeo a Júlia*. Hlavné postavy a charakter vizuálu grafického románu boli v prípravnej fáze predstavené vybranej tvorivej skupine zloženej zo študentov ŠUP J. Vydru v Bratislave. Fokusová skupina naďalej s tvorcami komunikovala o výstavbe deja, detailoch kresby, či technike ilustrovania, ktorá podľa potreby púta pozornosť čitateľa.

Pravidelné stretnutia projektových tímov všetkých partnerov boli realizované prostredníctvom internetovej platformy Zoom a Skype. V októbri 2021 sa uskutočnila 3-dňová rezidencia v slovinskej Lubl'ane, ktorú hostil hlavný partner projektu Slovinský divadelný inštitút (SLOGI). Za slovenskú stranu sa ho zúčastnili výtvarník komixu Juraj Martiška, študentky zo slovenskej fokusovej skupiny, odborná redaktorka publikácie a koordinátorka projektu Dominika Zaťková. Pre študentov – medzinárodnú fokusovú skupinu – bol pripravený tvorivý a poznávací program, ktorý vychádzal z fenoménu grafického románu a skúmal jeho vnímanie a spracovanie touto cieľovou skupinou. Zástupcovia partnerov projektu absolvovali pracovné stretnutia, týkajúce sa obsahového, organizačného a finančného rekapitulovania polčasu projektu a plánovania ďalších projektových krokov v týchto oblastiach. Dohodnutá bola ďalšia rezidencia, ktorú pripraví Divadelný ústav v Bratislave, v termíne 19. – 21. mája 2022, počas festivalu Nová dráma/New Drama.

V decembri 2021 bola dohodnutá spolupráca s bilingválnym gymnáziom C. S. Lewisa v Bratislave ako s pilotnou školou – v ich triedach sa budú realizovať divadelno-vzdelávacie workshopy s komixom *Romeo a Júlia*. Na spoluprácu na vzdelávacej časti projektu bolo oslovené združenie EDUdrama, ktoré bude spolupracovať na workshopoch, výskume, odborných výstupoch a prezentácii tejto časti projektu.

Práce na príprave podania žiadosti o európsky grant na projekt Theater on Air

Divadelný ústav v prvom polroku 2021 pracoval na príprave podkladov na žiadosť o európsky grant, o ktorý sa chcel uchádzať ako hlavný riešiteľ v programe Kreatívna Európa – Projekty európskej spolupráce, podprogram Kultúra.

Cieľom projektu bolo zriadiť online digitálnu platformu nových divadelných inscenácií z krajín zúčastnených partnerov, pričom základ mali tvoriť inscenácie súčasných dramatických textov národných autorov, ktoré získali pozornosť divadelnej kritiky a ocenenia na divadelných festivaloch. Čiastočne spolpatnená platforma s názvom *Theatre on Air* mala súčasne slúžiť ako podpora konkrétnych divadelných produkcií a divadiel, na pomoc pri vytváraní nových predajných modelov, otváraní nových komunikačných kanálov a odbornej spolupráce, vytváraní nových a posilňovaní existujúcich sietí v digitálnom prostredí v regionálnom, európskom a svetovom kontexte. Postupne vybudovaný rozsiahly archív platformy mal slúžiť aj vzdelávaciemu účelu – poskytnúť záznamy prednášok, konferencií, seminárov uznávaných svetových profesionálov divadelníkov, ktoré študentom aj iným odborníkom poskytnú nové poznatky, skúsenosti a know-how bez akýchkoľvek priestorových, časových alebo finančných obmedzení.

Neoddeliteľnou súčasťou projektu mal byť *CESEP / Central - South - East Europe Performing Arts Market*, veľtrh performatívneho umenia, ktorý sa mal uskutočniť v Bratislave na konci 4-ročného projektového obdobia. CESEP mal prezentovať dosiahnuté výsledky partnerov projektu a vytvoriť priestor pre medzinárodnú výmenu odborných skúseností, nadväzovanie nadnárodných spoluprác a prezentáciu Slovenska na jedinečnom medzinárodnom fóre. Projekt mal vytvoriť nový fungujúci model zachovania a propagácie kultúrneho dedičstva a zároveň podporiť ekonomickú a tvorivú spoluprácu v digitálnom a postpandemickom veku.

K dátumu 30. 6. 2021 však boli mnohí partneri nútení ukončiť práce na tomto projekte z dôvodu problémov v súvislosti s pandemickou situáciou a finančných restriktív vo svojich krajinách. Vzhľadom na štádium rozpracovanosti projektu predpokladáme jeho využitie pri iných možných grantových výzvach.

Iné zahraničné projekty a aktivity

Divadelný ústav ešte v prvom polroku 2020 svojim odporúčaním a vstupnou komunikáciou s organizátorom festivalu podporil hosťovanie produkcie divadla GUnaGU s inscenáciou *Horúce leto roku 1968* v New Yorku, v rámci ďalšieho ročníka festivalu Rehearsal for Truth (Skúška pravdy) v Českej národnej budove (Bohemian National Hall). Akcia sa zo septembra 2020 najskôr presunula na január 2021. Predstavenie *Horúce leto roku 1968* sa nakoniec uskutočnilo 18. apríla 2021 prostredníctvom online platformy Zoom. Festival vznikol z iniciatívy Vaclav Havel Library Foundation. Medzinárodný festival prezentuje stredoeurópsku divadelnú produkciu, ktorá spracováva politicky angažované témy a odráža komplexné spoločensko-politické otázky, ktorými sa zaoberá európska aj americká umelecká tvorba, politická reprezentácia a občianska spoločnosť.

Časopis *kod* – konkrétne o divadle

Odborný časopis o slovenskom profesionálnom divadle *kod – konkrétne o divadle* je dlhodobým jedným z prioritných projektov Divadelného ústavu. Od januára 2022 začal vychádzať jeho šestnásty ročník. Mesačník je stále jediným periodikom orientovaným na reflexiu profesionálneho divadla na Slovensku. Redakcia časopisu *kod – konkrétne o divadle* do decembra 2021 realizovala aktivity v rámci týchto nastavených kategórií:

Periodicita a stabilita:

- časopis vychádza pravidelne na mesačnej báze 12. deň v mesiaci,
- v roku 2021 bol náklad v mesiacoch január a február 400 kusov, od marca do decembra 300 kusov (vzhľadom na reštrikčné finančné opatrenia),
- vydanie 9 bežných čísiel časopisu (v rozsahu 60 strán),
- 1 rozšírené vydanie jún – august (v rozsahu 100 strán),
- napriek pandemickej situácii a dočasných pozastaveniach divadelnej prevádzky nedošlo k výpadku vychádzania časopisu,
- zaznamenali sme zvýšený záujem čitateľov a čitateľiek aj predplatiteľov a predplatiteľiek, v dôsledku čoho pre nadchádzajúce obdobie navyšujeme jeho náklad.

Tematické zameranie:

- časopis je okrem snahy o reflexiu aktuálneho diania zameraný tematicky,
- v roku 2021 jednotlivé vydania okrem všadeprítomnej témy problémov kultúrnej sféry spôsobených pandemiou a problematiky nastavovania protipandemických opatrení v divadle reflektovali tieto tematické okruhy:

- január – nastavovanie kultúrnych politík, kultúrna diplomacia,
- február – zhodnotenie a ohliadnutie za Rokom slovenského divadla 2020,
- marec – reflexia roku s pandemiou,
- apríl – status umelca (na Slovensku),
- máj – divadelné a kultúrne dianie v rámci V4,
- jún – august – letné dvojčíslo spracovávalo tému divadla budúcnosti a zároveň pripomínalo 60. výročie jeho domovskej inštitúcie – Divadelného ústavu,
- september – vzťahy divadla a ekológie, „ekodivadlo“, udržateľnosť v rámci divadelného umenia,
- október – medzigeneračný dialóg, preberanie odkazu predkov, nadväzovanie umeleckých generácií,
- november – kríza prítomnosti, fokus na divadlá na východnom Slovensku,
- december – hudobné divadlo, muzikály.

Forma a obsah:

- časopis je printovým periodikom s moderným dizajnom (layout Martin Mistrík), ktorého náplňou je pravidelné monitorovanie udalostí spojených s divadelnou kultúrou na Slovensku,
- v roku 2021 sme pokračovali v stabilných rubrikách a obsahu,
- podarilo sa nadviazať spolupráce s viacerými ilustrátormi mladej generácie (študenti VŠVU, čerství absolventi umeleckých odborov).

Sumár obsahu od januára do decembra 2021:

- 10 profilových rozhovorov s osobnosťami slovenského a zahraničného divadla a iných druhov umenia a 8 kratších tematicky ladených rozhovorov,
- 1 špeciálny rozhovor so zamestnankyňami Divadelného ústavu zaznamenávajúci históriu inštitúcie, jej významné udalosti a osobnosti – dostupný online,
- 42 dlhších a 20 kratších pôvodných odborných recenzií divadelných inscenácií,
- 10 komentárov rôznych osobností na margo divadla, kultúry, umenia a spoločnosti,
- 12 odborných reflexií divadelných festivalov a prehliadok, ktoré sa konali na Slovensku alebo v zahraničí,
- 8 reflexií divadelného diania v zahraničí,
- 5 teatrologických a medziodborových analýz či teoretických štúdií,
- 10 častí pravidelnej ankety so 4 osobnosťami slovenského divadla a umenia,
- 10 glos o aktuálnom dianí doma i v zahraničí,
- 10 autorských stĺpčekov divadelných umelcov o aktuálnom tvorivom procese,
- 7 knižných ukážok a 3 knižné recenzie,
- 21 článkov v rubrike extra s rôznou tematikou (ankety, informácie o aktivitách a projektoch Divadelného ústavu, o výročiach divadiel, články o plánovaných aktivitách divadiel na Slovensku a v zahraničí, odborné články pri príležitostiach jubilea významných osobností slovenského divadla, spomienky na zosnulé osobnosti slovenskej divadelnej kultúry atď.),
- niekoľko desiatok informačných článkov, upozornení a kultúrnych komentárov,
- viac než 500 fotografií,
- 34 príspevkov mladých divadelníkov a umelcov o ich aktuálnej tvorbe,
- 10 ilustrácií s divadelnou či kultúrno-spoločenskou tematikou,
- časopis je jedinečný rozsahom, v akom pokrýva divadelné dianie na Slovensku, ale aj v zahraničí,
- redakcia vynakladá snahu prinášať vyvážený a rozmanitý obsah, v rámci ktorého sú zastúpené rôzne divadelné druhy a žánre, generačné pohľady, divadelné profesie, štruktúra časopisu prináša rozsiahlejšie, hlbšie a odborne komplexnejšie rozhovory a reflexie, ako aj kratšie, čitateľsky prítťažlivejšie formy,
- vďaka spolupráci s renomovaným grafickým dizajnérom je časopis vizuálne atraktívny a jednoznačne rozpoznatelný medzi inými periodikami.

Propagácia a predaj

Propagácia

- aj v roku 2021 sme propagovali časopis prostredníctvom sociálnych sietí a prostredníctvom mediálneho priestoru mediálnych partnerov,
- aktívne mediálne partnerstvá kontinuálne udržiavame s festivalmi Nová dráma/New Drama (Bratislava), Dotyky a spojenia (Martin), Kiosk (Žilina), Nu Dance Fest (Bratislava), Divadelná Nitra (Nitra), Bratislava v pohybe, Divadelní Flora (Olomouc, ČR) a ďalšími.
- Facebook
 - Fanúšikovia (likes) 2 549 – nárast medziročne o 45 (oproti 2 504 na konci roku 2020)
 - Sledovatelia (followers) 2 720 – nárast medziročne o 129 (oproti 2 591 na konci roku 2020)

- Priemerný dosah príspevkov je 1 102 – nárast medziročne o viac ako 200 (oproti cca 864 na konci roka 2010)
- Maximálny organický dosah (bez reklamy) – 2689
- Maximálny dosah s reklamou – 2 980 (reklama bola zameraná najmä na ľudí, ktorí sledujú naše stránky)
- Instagram – v roku 2021 sme sa začali venovať aktívnej prezentácii prostredníctvom siete Instagram
 - Sledovatelia 830 – nárast o 191 (oproti 639 v decembri 2020)

II. ODBORNÉ ČINNOSTI INFORMAČNÉ A PROPAGAČNÉ

PR aktivity Divadelného ústavu

Divadelný ústav komunikoval s verejnosťou primárne prostredníctvom rozličných online kanálov. Medzi najviac používané patrili sociálne siete (Facebook, Instagram, YouTube), pravidelná e-mailová rozosielka, ako aj zasielanie tlačových správ divadlám a médiám – a následná spolupráca so slovenskými médiami.

Sociálne siete

Divadelný ústav komunikoval s verejnosťou prostredníctvom uvedených sociálnych sietí:

- **Facebook** – verejnosť informoval o aktivitách seba ako inštitúcie (**Divadelný ústav**), avšak komunikoval aj prostredníctvom špecifických Facebook stránok, ako je **Prospero** (predaj publikácií), **Noc divadiel** (stránka venovaná medzinárodnému projektu, ktorý sa koná vždy tretiu novembrovú sobotu), **Nová dráma** (stránka venovaná festivalu súčasnej drámy Nová dráma/New Drama), **kod – konkrétne o divadle** (stránka venovaná mesačníku o profesionálnom divadle) a **Štúdio 12** (stránka, ktorá informuje o dianí na divadelnej platforme Divadelného ústavu).

Na Facebooku Divadelný ústav podával informácie o dianí v inštitúcii, divadlách a partnerských inštitúciách, primárne formou postov a odkazov na svoju webovú stránku theatre.sk. Verejnosť tiež informoval o jubileách a úmrtiach významných osobností slovenského divadla.

- **Instagram** – Divadelný ústav komunikoval s verejnosťou v roku 2021 aj prostredníctvom siete Instagram a to cez viacero kont, ako je **Divadelný ústav** (počas prvého polroka 2021 informoval o dianí v inštitúcii, o projektoch, ktoré Divadelný ústav realizoval), **Nová dráma** (profil bol mierne utlmený, svoju činnosť rozbehol v júli 2021 – nakoľko festival Nová dráma/New Drama sa konal v októbri 2021), **Štúdio 12** (divadelná platforma DÚ informovala verejnosť o svojich online aj prezenčných aktivitách), časopis **kod – konkrétne o divadle** (informoval o aktivitách časopisu a o dianí na scéne slovenského profesionálneho divadla).
- **YouTube** – Divadelný ústav v roku 2021 pripravoval video-aktivitu, pripravenú k 60. výročiu Divadelného ústavu, v ktorej jeho zamestnanci a zamestnankyne prostredníctvom 11 videí predstavili činnosť DÚ. Videá boli prezentované na Facebooku a YouTube Divadelného ústavu v lete 2021.

Newsletter

Divadelný ústav tiež verejnosť informuje prostredníctvom mesačného newslettera, ktorý podáva informácie o aktivitách DÚ, ako aj o jeho partnerských inštitúciách a projektoch. Divadelný ústav vydal v roku 2021 dovedna 15 newsletterov. Odkaz na newsletter je možné nájsť na webovej stránke Divadelného ústavu.

Webová stránka theatre.sk

Gro všetkých informácií Divadelný ústav zhromažďoval na svojej webovej stránke theatre.sk, ktorá je jeho primárnym informačným kanálom. Aktualizoval informácie o pravidelných projektoch, v sekcii Novinky zas informoval o všetkých nových projektoch, nových publikáciách a pozýval aj na svoje podujatia (výstavy, prezentácie kníh).

60 rokov Divadelného ústavu

Divadelný ústav zaznamenal 1. apríla 2021 60 rokov od svojho založenia. Z dôvodu protipandemických opatrení nebolo možné na daný deň pripraviť akciu prezenčne. Práve preto od 1. apríla Divadelný ústav zvolil upravenú vizuálnu komunikáciu, ktorá sa koncepčne odvíja od publikácie *Žijeme divadlom. Divadelný ústav 11/21*, ktorá vznikla pri príležitosti tohto jubilea. V podobnom štýle ladil aj videá svojich zamestnancov, ktoré vznikli ako vedľajšia prezentačná aktivita, určená na leto 2021.

Okrem toho, Divadelný ústav v rámci 60. výročia predstavil viacero významných projektov, ako je napríklad popularizačný vedecký projekt Divadelné prechádzky, Virtuálna databáza slovenského divadla a viaceré odborné publikácie.

Divadelný ústav tiež vytvoril webovú podstránku theatre.sk/60, ktorá obsahuje zásadné informácie o výročí, ako aj infografiku s časovou osou – ktorá zaznamenáva významné udalosti, ktoré zažil DÚ počas svojej existencie.

Tlačové správy

Divadelný ústav v priebehu prvého polroka 2021 poslal médiám 26 tlačových správ rozličného charakteru, od informácie o spustení nových online projektov, cez nové publikácie, až po pozývacie tlačové správy na vernisáže a prezentácie publikácií. Informoval tiež o súťažiach súčasnej drámy (Dramaticky mladí a DRÁMA), či o Svetovom dni divadla a Medzinárodnom dni tanca. Neobišiel ani témy festivalu Nová dráma/New Drama a podujatia Noci divadiel.

Prostredníctvom tlačových správ a reakcie na ne, komunikoval s rôznymi médiami, primárne s Tlačovou agentúrou Slovenskej republiky (TASR), ako aj s Rozhlasom a televíziou Slovenska (RTVS – rádio aj televízia), ale aj s denníkom Pravda a inými špecializovanými a všeobecnými médiami.

Noc múzeí a galérií 2021

Zámerom DÚ v rámci tohto celoslovensky koncipovaného podujatia bolo propagovanie výstavy *Divadelné storočie – stopy a postoje* na Bratislavskom hrade a online platformy *Divadelné prechádzky*. Zástupcovia OVV DÚ sa zúčastňovali na koordinačných stretnutiach vedených hlavným slovenským koordinátorom zo Slovenskej národnej galérie. Podujatie sa nakoniec uskutočnilo čisto v online forme.

Program:

Divadelné prechádzky – virtuálna forma prezentácie desiatich historicky významných slovenských miest, v ktorých v minulosti prebiehal rušný divadelný život (Banská Bystrica, Bratislava, Košice, Liptovský Mikuláš, Martin, Nitra, Prešov, Sobotište, Trnava a Zvolen).

Výstava *Divadelné storočie – stopy a postoje* – rozsiahla reprezentatívna výstava venovaná storočnici profesionálneho divadla na Slovensku. Výstavu pripravil Divadelný ústav v spolupráci so SNM – Historickým múzeom v Roku slovenského divadla 2020 a sprístupnená bola do 5. 9. 2021.

Noc divadiel

V roku 2021 sa konal 12. ročník Noci divadiel, celoslovenského podujatia, ktoré prezentuje divadlo netradičným spôsobom. Vzhľadom na situáciu ohľadom ochorenia COVID-19, niektoré podujatia sa konali aj v online priestore.

Do programu Noci divadiel sa počas tohto roka zapojilo vyše 50 subjektov (divadiel, kultúrnych centier, umeleckých škôl a kultúrnych priestorov) v 24 slovenských mestách pod mottom **Cesta dlhých dní do Noci divadiel**. Online ponuka tohto projektu prepojila divadlá naprieč celým Slovenskom. V rámci podujatia zabezpečilo PR oddelenie Divadelného ústavu mediálnu podporu s dohodnutými partnermi Rádio Devín, BKIS, www.citylife.sk, časopis in.ba, časopis kôd – konkrétne o divadle, zabezpečila dizajn plagátov ako aj ďalších PR materiálov podujatia a koordináciu celého projektu.

III. ODBORNÉ ČINNOSTI EDUKAČNÉ A PREZENTAČNÉ

Oddelenie vonkajších vzťahov zabezpečuje koordináciu a obsahové napĺňanie rôznorodých projektov edukačno-kultúrneho charakteru ako aj prezentáciu aktivít Divadelného ústavu (semináre, konferencie, prezentácie kníh). Pravidelne organizuje divadelné predstavenia, koncerty, vzdelávacie aktivity (workshopy, prednášky a iné odborné podujatia) s účasťou zahraničných a domácich lektorov a hostí. Každoročne usporadúva súťaž pôvodných dramatických textov DRÁMA a s ňou súvisiace scénické čítanie finálových textov Trojboj, súťaž pre autorov do 18 rokov DRAMATICKY MLADÍ a ďalšie projekty. Pod činnosť Oddelenia vonkajších vzťahov spadá aj organizácia a dramaturgia programu Štúdia 12.

Edukačné projekty

1. DIELNE KREATÍVNEHO PÍSANIA

Dielne sú celoročnou aktivitou Divadelného ústavu, ktorej cieľom je vzdelávanie mládeže v oblasti písania dramatických textov, prehĺbenie ich vzťahu k divadlu a podpora neformálneho, kreatívneho vzdelávania. Projekt je určený pre žiakov základných a stredných škôl. V školskom roku 2020/2021 sa dielne realizovali s Bábkovým divadlom na Rázcestí v Banskej Bystrici (lektorka: Iveta Škripková), s Divadlom Jána Palárika v Trnave (lektorka: Lucia Mihálová) a so Štúdiom 12 (lektor: Tomáš Hájek).

2. SÚŤAŽ DRAMATICKY MLADÍ

Divadelný ústav vyhlásil ďalší ročník súťaže dramatických textov pre autorov a autorky do 18 rokov Dramaticky mladí. Súťaž má za cieľ podnietiť v najmladšej generácii záujem o dramatické písanie a divadlo. V roku 2021 bolo do súťaže prihlásených 10 textov od autorov vo veku od 9 do 18 rokov. V porote súťaže pracovala: projektová manažérka a divadelná kritička Dominika Zaťková, teatrologička Lenka Džadíková a divadelná kritička Dária Fojtíková Féherová.

Porota udelila nasledovné ceny:

1. Miesto, Laura Fedorová: *Šušulúška*

1. miesto, Filip Červený: *Hon na Slizmana*

2. miesto, Katarína Zubáková: *Dávajte si pozor na ľavákov! Môžu byť dobrí aj zlí.*

3. miesto, Anna Vatalová: *Kamaráti*

Slávnostné vyhlásenie výsledkov sa uskutočnilo dňa 24. 6. 2021 v Divadle Jána Palárika v Trnave, súčasťou ktorého bolo aj scénické čítanie ukážok víťazných textov hercami a herečkami Divadla Jána Palárika v Trnave.

Na jeseň 2021 bol zahájený ďalší ročník dielni v Činohre SND, v Divadle J. Palárika v Trnave, v Mestskom divadle Žilina a v Bábkovom divadle na Rázcestí v Banskej Bystrici. V každom divadle sa pravidelne raz do týždňa stretáva skupina 6-10 detí pod vedením skúsených lektorov, dramaturgov alebo lektorov dramaturgie divadiel: Ivety Škripkovej (BDNR), Lucie Mihálovej (DJP), Daniely Brezániovej (MDŽ) a Mária Drgoňu (SND).

V decembri 2021 bol nastavený sprievodný vzdelávací program k projektu – workshopy tvorivého písania. Vstupný workshop s auskutoční vo februári 2022 s pedagógmi základných škôl, základných umeleckých škôl a umeleckých krúžkov.

3. SÚŤAŽ DRÁMA 2020

Do 21. ročníka súťaže o najlepší dramatický text v slovenskom alebo českom jazyku DRÁMA bolo prijatých 64 divadelných hier. Porota súťaže v zložení Lucia Mihálová (predsedníčka poroty a dramaturgička Divadla Jána Palárika v Trnave), Vladislava Fekete (riaditeľka Divadelného ústavu), Marián Amsler (režisér a umelecký riaditeľ Divadla DPM), Mário Drgoňa (lektor dramaturgie Činohry Slovenského národného divadla), Anton Korenči (riaditeľ Činohry Štátneho divadla v Košiciach) vybrala texty 4 finalistov súťaže. Finálové texty boli prezentované počas festivalu Nová dráma/New Drama v októbri 2021, kedy sa zároveň vyhlásili aj výsledky.

CENY SÚŤAŽE DRÁMA 2020:

1. miesto: Tereza Trusinová: *Right to die*

2. miesto: Ján Mikuš: *Otočte kone!*

3. miesto: Marcel Hanáček: *Domov!*

Cena Rádia Devín: Martina Havierová: *Laura a jej (náš) svet*

Cena Činohry Slovenského národného divadla: Tereza Trusinová: *Right to die*

Cena Divadla Jána Palárika v Trnave: Martin Toul: *Šílenství*

Cena Štúdia 12: Martina Havierová: *Laura a jej (náš) svet*

Cena Činohry Štátneho divadla Košice: Ján Mikuš: *Otočte kone!*

4. GREEN DRÁMA

Začiatkom októbra 2018 vyhlásil Divadelný ústav projekt určený pre slovenských profesionálnych dramatikov a dramatičky GREEN DRÁMA, ktorého cieľom bolo podporiť vznik dramatických textov týkajúcich sa tém ekológie a environmentalistiky. Vybrané texty boli vydané v rámci publikácie Divadelného ústavu a prezentované o. i. aj v rámci Mesiaca so slovenskou drámou – v marci 2021 cez platformu YouTube.

IV. ŠTÚDIO 12

Štúdio 12 predstavuje základnú platformu pre novú drámu a nové médiá a profiluje sa ako paralelný priestor ku kamenným divadlám v Bratislave. Mesačný repertoár divadla je obohatený o hudobné, performatívne a multimediálne aktivity. Pravidelný mesačný plagát obsahuje 8 – 12 aktivít. Štúdio 12 spolupracuje s občianskymi združeniami, neziskovými združeniami a ponúka priestor pre nastupujúcu generáciu divadelníkov. Zároveň je to priestor na prezentáciu aktivít Divadelného ústavu (sympóziá, prezentácie kníh, a pod.).

Kvôli pandemickej situácii bol program počas roka 2021 vo veľkej miere revidovaný, resp. presúvaný do online prostredia. Súpis aktivít Štúdia 12 počas jednotlivých mesiacov je súčasťou prílohy č. 3.

V roku 2021 sa v priestoroch Štúdia 12 uskutočnili nasledujúce podujatia:

MLIEČNE ZUBY

Projekt laboratória podpory autorskej a pôvodnej tvorby mladých začínajúcich autorov nadväzuje na výsledky projektu z predošlých rokov. Ambíciou organizátorov je najmä produkčne a dramaturgicky podporovať realizovanie a vznik pôvodných autorských projektov budúcich profesionálnych divadelných tvorcov, vytvoriť priestor a primerané podmienky pre prvé inscenačné pokusy mladých tvorcov, ktorí sa snažia aj s pomocou projektu Mliečne zuby zapojiť do

profesionálneho divadelného prostredia. Divadelný ústav pritom poskytuje technické zázemie a minimálne pokrytie výlučne technických výdavkov spojených s realizáciou projektu.

Na úspech inscenácií a pozitívnu odozvu širokej verejnosti potvrdzuje aj fakt, že mnohé inscenácie z projektu Mliečne zuby boli v minulosti pozvané inými slovenskými divadlami na hosťovanie (Stanica – Žilina/Záriečie a Košice – Kulturpark, festival Dotyky a spojenia, KC Záhrada, Open Air festival Hradec Králové, a iné). V roku 2021 sa kvôli pandemickej situácii uskutočnila iba jedna divadelná premiéra.

NOVÁ DRÁMA

Projekt Nová dráma dáva možnosť profesionálnym divadelným umelcom prezentovať svoje inscenácie súčasnej slovenskej a svetovej dramatiky. Kvôli pandemickej situácii sa mnohé reprízy a premiéry nemohli uskutočniť alebo boli prenesené do online prostredia.

Online derniéra: 15. 2. 2021 – *Princípy newspeaku*

Online scénické čítanie: 20. 4. 2021 – *Bolo nás jedenásť*

25. 5. 2021 – *Winterreise/Zimná cesta*

Online inscenované čítanie: 27. 5. 2021 – *Dievča z morského dna*

3.6.2021 – *Bye Bye Barcelona*

WORKSHOPY

bodies of knowledge (subjekty poznania): 15. 6. 2021

TANEC

Suvenír II: Not Titled Yet (Hortus Pomodorum): 12. 6. 2021

RADOSLAV PIOVARČI (Trakt o.z.) – CHARON: 21. 6. 2021

↑&X / A P E N D I X: 24. 6. 2021

Tanečný festival / NuDance Fest – Martina Hajdyla Lacová/Zuzana Sceranková/Klára Hutečková – MOMENTUM: 4. 9. 2021

Tanečný festival / NuDance Fest – Dominika Špalková a kol. – A na noze pevnina: 5. 9. 2021

tanC: poNOIR + Atopic: 29. 9. 2021

Tomáš Danielis: 21&counting: 15. 11. 2021

PREDNÁŠKY, DISKUSIE, PREZENTÁCIE

DRÁMA 2020 – a čo ďalej?: 2. 2. 2021

Z repertoáru Štúdia 12... vol. 1: 2. 3. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Marián Amsler: 10. 3. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Zora Jaurová: 17. 3. 2021

Z repertoáru Štúdia 12... vol. 2: 24. 3. 2021

Veda v divadle VI.: 27. 3. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Zuzana Ferenczová: 15. 4. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Silvia Hroncová: 22. 4. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Romana Štorková Maliti: 27. 4. 2021

Veda v divadle VII.: 29. 4. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Ján Šimko: 6. 5. 2021

Rozhovor s... Martinom Hubom: 12. 5. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Lucia Hurajová: 18. 5. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Lýdia Ondrušová a Veronika Malgot: 1. 6. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Peter Pavlac: 8. 6. 2021

Veda v divadle VIII.: 16. 6. 2021

Slávnostná prezentácia publikácie Martin Huba: 28. 6. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Ľubomír Bukový: 29. 6. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Dáša Krištofovičová: 13. 7. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Jana Juráňová: 30. 7. 2021

Konferencia AICT: Recyklácia v performatívnych umeniach (Festival Nová Dráma/New Drama 2021): 15. 10. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Tomáš Procházka: 20. 10. 2021

Veda v divadle IX.: 27. 10. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Sláva Daubnerová: 4. 11. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Adriana Totiková: 11. 11. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Daniel Fischer: 11. 12. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Mária Drgoňa: 16. 12. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Andrej Kuruc & Róbert Pakan (No Mantinels): 20. 12. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Róbert Roth: 27. 12. 2021

Oslavujeme 20 rokov & hosť Vladislava Fekete: 30. 12. 2021

NOC DIVADIEL

Štúdio 12 ako multimediálny priestor Divadelného ústavu sa pravidelne zapája do podujatia svojou unikátnou dramaturgiou a jedinečným priestorom. Noc divadiel v Štúdiu 12 sa niesla v znamení unikátneho projektu v spolupráci s českou firmou Brejlando – Divadlo vo virtuálnej realite. Vo forme VR si mali možnosť návštevníci pozrieť niekoľko vybraných českých inscenácií. V pokračovaní večera sa uskutočnil projekt AMOR VACUI – Audiovizuálna inštalácia (výtvarné spracovanie a animácie: David Javorský, hudba: Jakub Mudrák, David Javorský, svetelný a zvukový dizajn: Lukáš Kubičina).

Návštevnosť Štúdia 12 v roku 2021

V roku 2021 bolo v programe Štúdia 12 uvedených 33 online podujatí / aktivít, z toho 1 online derniéra inscenácie (G. Orwell: *Princípy newspeaku*) a 27 podujatí prezentovaných naživo v priestore Štúdia 12 v zmysle protiepidemiologických opatrení pri obmedzenej kapacite hľadiska. Celkový dosah/viditeľnosť online aktivít dosiahla k dátumu vypracovania výročnej správy 4 908 videní, v prezenčnej forme sme privítali pri zníženej kapacite hľadiska 600 divákov.

V. ODBORNÁ ČINNOSŤ VÝSTAVNÁ

Výstavná činnosť a jej prezentácia na Slovensku a v zahraničí je jednou z hlavných prezentačných činností Divadelného ústavu. Väčšina vystavených dokumentov a exponátov pochádza zo zbierok a fondov Špecializovaného verejného archívu alebo Múzea Divadelného ústavu. Pri príprave a realizácii výstav Divadelný ústav spolupracuje s významnými múzejnými, galerijnými a divadelnými inštitúciami na Slovensku a v zahraničí. Výstavy prezentujú osobnosti činoherného, hudobného a tanečného divadla, dramatikov, scénických a kostýmových výtvarníkov, jubilujúce divadlá, divadelnú architektúru, divadelnú fotografiu a divadelnú literatúru.

Výstavy realizované na základe plánu výstavnej činnosti na rok 2021

Domáce výstavy – nové:

Viliam Záborský – Majster slova

Divadelný ústav pripravil v spolupráci so Slovenským národným divadlom výstavu venovanú nedožitému 101. výročiu narodenia osobnosti Viliama Záborského. Viliam Záborský sa výrazným spôsobom podieľal na profilovaní prvej slovenskej scény a ako vynikajúci recitátor patril medzi zakladateľov slovenského recitačného umenia. Účinkoval v inscenáciách mnohých významných slovenských režisérov Jána Jamnického, Janka Borodáča, Jozefa Budského, Karola L. Zachara či Tibora Rakovského. Jeho doménou boli postavy, ktoré sa vyjadrovali vo veršoch a kde sa mohlo prejaviť jeho majstrovstvo pri narábaní so slovom, ovládaním rytmu a melódie. Účinkoval v 125 divadelných inscenáciách, v 25 filmoch, vo vyše 50 televíznych inscenáciách, daboval postavy asi v 50 zahraničných filmoch a nahovoril komentáre k mnohým dokumentárnym filmom či programom, a patrí tak medzi nezabudnuteľné legendy zakladateľskej hereckej generácie. Autorka výstavy Martina Daubravová, grafické riešenie Martin Farbák. Výstava mala vernisáž v priestoroch Novej budovy SND, foyer činohry 2. 6. 2021, bola sprístupnená do 2. 7. 2021.

Mária Prechovská – Prvá dáma činohry SND

Divadelný ústav pripravil v spolupráci so Slovenským národným divadlom výstavu venovanú nedožitému 100. výročiu narodenia osobnosti Márie Prechovskej. Osobnosť Márie Prechovskej rezonovala v dejinách slovenského divadla, filmu, televízie a rozhlasu vďaka jej hereckej špecifickosti a tiež vďaka tomu, že bola jednou z mála umelcov, ktorých nevychovala žiadna slovenská divadelná škola ani ochotnícke javisko. Preto, keď v roku 1945 po absolvovaní konkurzu nastúpila do činohry Slovenského národného divadla vzbudil jej herecký štýl nebývalú pozornosť. Kolegov, kritikov i bežných divákov pútala nielen svojim noblesným šarmom, dokonalou rečovou kultúrou a melodickým hlasom, ale najmä prejavom, ktorý nepodliehal rudimentárnym ani sentimentálnym polohám, ale smeroval k emočnej vecnosti. Autor výstavy Karol Mišovic, grafické riešenie Zuzana Hudáková. Výstava mala vernisáž v priestoroch Novej budovy SND, foyer činohry 2. 6. 2021, bola sprístupnená do 2. 7. 2021.

Ivan Bukovčan

Divadelný ústav v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom a Slovenským národným divadlom pripravili výstavu k stému výročiu narodenia významného filmového a divadelného tvorcu Ivana Bukovčana. Ivan Bukovčan do filmu a divadla prispel množstvom vynikajúcich diel. Bol výborným spisovateľom, tvorcom dramatického a tvorivého dialógu. Výstava zachytáva chronologicky jeho divadelnú a filmovú tvorbu. Zároveň sa snaží ukázať prelínanie žánrov v jeho tvorbe na vybraných dielach, ktoré majú svoju podobu aj v divadle aj vo filme. Autorky výstavy Zuzana Poliščák Šnircová, Barbora Gvozdjaková, grafické riešenie Katarína Balážiková zo SND. Výstava mala vernisáž v priestoroch novej budovy Slovenského národného divadla od 19. 10. 2021, bola sprístupnená do 16. 11. 2021.

Pavol Országh Hviezdoslav

Putovnú vzdelávaciu výstavu pripravil Divadelný ústav kvôli 100. výročiu smrti básnika, spisovateľa a dramatika. Výstava zachytáva iba dramatickú tvorbu Pavla Országha Hviezdoslava a jej podoby na slovenských javiskách. Reflektuje podoby hry *Herodes a Herodias* od jej prvého uvedenia, cez rôzne podoby stvárnenia až po poslednú inscenáciu. Autorka výstavy Bohuslava Vaňková, grafické riešenie Martin Farbák. Výstava je sprístupnená v priestoroch Vysoké školy múzických umení na Zochovej ulici na treťom poschodí od 8. 11. 2021.

Pavol Országh Hviezdoslav

Mestská knižnica mesta Piešťany pripravila v spolupráci s Divadelným ústavom výstavu venovanú 100. výročiu smrti básnika, spisovateľa a dramatika založenú na dramatickej tvorbe a jej javiskových podobách. Autorka výstavy Bohuslava Vaňková, grafické riešenie Mestská knižnica mesta Piešťany. Výstava bola dostupná v priestoroch Mestskej knižnice mesta Piešťany od 5. 11. do 31. 1. 2022.

20. rokov Štúdia 12

Výstava vznikla pri príležitosti 20. výročia vzniku multifunkčného divadelného priestoru Štúdia 12. Výstava kontinuálne, dizajnovo aj tematicky, nadväzuje na výstavu k 15. výročiu vzniku. Posledných 5. rokov doplnia novými inscenáciami, ktoré zarezonovali v kultúrnej obci a tiež projektmi, ktoré Štúdio 12 zastrešuje. Avšak výstava bude sprístupnená v priestoroch Štúdia 12 až v roku 2022, z dôvodu striktných pandemických opatrení, ktoré v decembri 2021 znemožnili jej uvedenie.

Pražské Quadriennale 2023

V roku 2021 Divadelný ústav v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR vyhlásil výzvu na predkladanie projektov do slovenskej expozície na Výstave krajín a regiónov v rámci 15. ročníka Pražského Quadriennale scénografie a divadelného priestoru, ktoré sa bude konať 8.- 18. 6. 2023 v Prahe - ČR. Do 1. výberového kola sa prihlásilo 8 projektov, porota vybrala do 2. kola 4 projekty, ktoré boli ohodnotené za tzv. „skicovné“ vo výške 250 €. Víťazným projektom sa nakoniec stal projekt architekta Tomáša Boroša a jeho tímu s pracovným názvom *Byť plnom v čase prázdna*, ktorá najviac zodpovedala požiadavkám PQ a ich téme RARE – vzácne, unikátne, jedinečné. Po výbere sa s víťazmi začala aktívna spolupráca Divadelného ústavu a konzultácie pri príprave projektu na svetovo významné podujatie.

Reinštalácie:

Herecké osudy Ctibora Filčíka

Výstavu pripravil Divadelný ústav v spolupráci so Slovenským národným divadlom pri príležitosti 100. výročia narodenia významnej hereckej osobnosti Ctiborovi Filčíkovi. Autor výstavy Karol Mišovic, grafické riešenie Mária Čorejová. Výstava bola sprístupnená v novej budove SND, vo foyeri činohry do 29. 01. 2021 do 2. 6. 2021.

Divadelné storočie – stopy a postoje

Výstava v organizácii Divadelného ústavu a Slovenského národného múzea – Historického múzea detailne mapovala sto rokov profesionálneho divadla na Slovensku a prepájala ho so súvislosťami, ktoré predchádzali jeho vzniku. Odhalila jeho hlavné smery, udalosti a osobnosti od začiatkov až po súčasnosť a zvýraznila tie kultúrno-spoločenské udalosti, ktoré najviac vplývali na jeho rozvoj. Výstavu pripravil štrnásťčlenný kurátorský tím, ktorý tvorili renomovaní teatrologovia a divadelní historici. Hlavnou kurátorkou výstavy bola Zuzana Nemcová Gulíková. O architektonické spracovanie výstavy sa postaral slovenský scénograf, pôsobiaci v zahraničí Boris Kudlička. Výstava bola sprístupnená na bratislavskom hrade na 2. poschodí od 28. 2. 2020 do slávnostnej finisáže 5. 9. 2021.

Ivan Stodola

Výstava Divadelného ústavu ponúka pohľad na život a dielo významného slovenského dramatika Ivana Stodolu. Ivan Stodola bol povolaním lekár, ale jeho spätosť s divadlom bola silná. Už od detstva hrával v ochotníckom súbore Dobrodej. Už tam začal písať prvé hry a žarty. Výstava zachytáva inscenačnú tradíciu jeho najhranejších hier. Autor výstavy Martin Timko, grafické riešenie Viera Burešová. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Mestskej knižnice v Piešťanoch od 1. 2. do 30. 4. 2021.

Jozef Gregor Tajovský

Výstava Divadelného ústavu zachytáva život a dielo významného slovenského dramatika, prozaika, básnika i politika Jozefa Gregora Tajovského. Plošná panelová výstava sa snaží cez fotografie zachytiť útržky rodinného, spoločenského i vojenského života. Na druhej strane ponúka teatrologický vhlád do jeho tvorby a inscenačnú tradíciu jeho najhranejších hier. Autorka výstavy Frederika Čujová, grafické riešenie Viera Burešová. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Mestskej knižnice v Piešťanoch od 2. 11. 2020 do 15. 01. 2021, v priestoroch Okresnej knižnice Dávida Gutgesela v Bardejove 1.7. 31.7. 2021 a v priestoroch Mestského centra kultúry Malacky od 21. 9. do 18.10. 2021.

Tanečná kozmopolitka Alica Flachová-Pastorová

Výstava je venovaná významnej osobnosti slovenského baletu, tanečnici, dramaturgičke, teoretičke a historičke tanca Alici Flachovej-Pastorovej. Zachytáva jej životnú púť od začiatkov štúdia na baletnej škole Iva Váňu Psotu v Brne, cez tragické obdobie 2. svetovej vojny, návrat na baletné scény, pôsobenie na pozícii dramaturgičky, až po jej pedagogické aktivity. Autorky výstavy Monika Čertezni a Eva Gajdošová. Grafické riešenie Ondrej Gavalda. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Tanečnej fakulty VŠMU na Zochovej ulici od 27. 8. 2020 do 3. 6. 2021, resp. v Dome umenia v Piešťanoch od 4. 6. do 29. 8. 2021.

Priekopníci súčasnej opery – Juraj Martvoň a Anna Martvoňová

Divadelný ústav v spolupráci so Slovenským národným divadlom pripravil výstavu manželom, profilovým členom operného súboru SND, Jurajovi Martvoňovi a Anne Martvoňovej. Autor výstavy Jaroslav Blaho, grafické riešenie Viera Burešová. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Domu umenia v Piešťanoch od 4. 6. 2021 do 29. 8. 2021.

Eva Jaczová

Výstava predstavuje Evu Jaczovú aj ako významnú tanečnú pedagogičku, aj ako predstaviteľku výraznej interpretačnej generácie baletných sólistov, mienkotvornú tanečnú kritičku a publicistku, prvú slovenskú baletnú dramaturgičku, ale najmä ako človeka nesmierne vzdelaného, rozhladeného a láskavého, s iskrivým zmyslom pre humor. Autorka výstavy Monika Čertezni, grafické riešenie Viera Burešová. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Tanečnej fakulty VŠMU od 31. 5. 2021 do 21. 1. 2022.

Vladimír Suchánek – Od maľby k divadlu

Výstavu o Vladimírovi Suchánkovi pripravil Divadelný ústav v spolupráci so Slovenským národným divadlom. Scénograf Vladimír Suchánek od ukončenia štúdia na VŠMU pôsobil najmä v Slovenskom národnom divadle v Bratislave. V činohre spolupracoval s viacerými režisérmi ale najmä s Pavlom Hasprom a Karolom L. Zacharom. Autor výstavy Miroslav Daubrava, grafické riešenie Mária Čorejová. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Divadelného ústavu na 1. poschodí od 20. 5. do 15. 11. 2021.

Generál na javisku

Výstava Generál na javisku, organizovaná v spolupráci Divadelného ústavu a Múzea Slovenských národných rád v Myjave, vznikla pri príležitosti 100. výročia tragickej smrti Milana Rastislava Štefánika. Reflektuje divadelné inscenácie slovenských profesionálnych divadiel, ktoré vychádzajú zo Štefánikovho života a diela. Autor výstavy Marek Godovič, grafické riešenie Ondrej Gavalda. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Mestskej knižnici v Piešťanoch od 11. 5. do 30. 9. 2021.

Kotlár vs. Amsler, 1.0

Výstava fotografií laureáta ocenenia Grand Prix Bienále divadelnej fotografie 2018, Luboša Kotlára, mapuje jeho niekoľkoročnú spoluprácu s divadelným režisérom Mariánom Amslerom. Cieľom kurátorskej selekcie je čiastočne nabúrať zaužívaný stereotyp, v ktorom hrá divadelná fotografia úlohu faktografického zaznamenávania divadelných inscenácií. Kurátorkou výstavy je Jana Hostričová. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Divadelného ústavu, na prízemí od 24. 05. 2021 doteraz.

theatre.sk

Výstava zachytáva rozvoj divadelnej siete a vývoj slovenských divadiel od roku 1920, nezabúda popri tom ani na nezávislú divadelnú scénu. Ponúka komplexný pohľad na slovenské divadlo. Pozerá sa na historické, aj súčasné divadelné budovy a spomína aj významné slovenské divadelné festivaly. V neposlednom rade informuje o slovenských umelcoch, ktorí sa presadili v zahraničí, aj o časopisoch, ktoré sa aktívne venujú divadelným témam. Hlavná kurátorka výstavy Zuzana Nemcová, výtvarné a grafické riešenie Nora Nosterská. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Obchodného domu Galéria v Martine od 30. 8. do 15. 10. 2021 ako sprievodný program divadelného festivalu Dotyky a spojenia.

Andrej Bagar – múzeum Nitra

Výstava *Andrej Bagar (1900 – 1966) včera, dnes a zajtra* je stálou expozíciou zo zbierok Divadelného ústavu, ktorú pracovníci pripravili pre Základnú školu Andreja Bagara v Trenčianskych Tepliciach pri príležitosti 111. výročia jeho narodenia. Výstava bola graficky upravená pre potreby Ponitrianskeho múzea v Nitre. Autorka Výstavy Katarína Kunová, grafický dizajn Zuzana Vilčeková. Výstava bola sprístupnená od 2. 9. do 31. 12. 2021, v priestoroch Ponitrianskeho múzea v Nitre.

Dizajnéri/ky divadelného kostýmu – múzeum Nitra

Výstava je upravenou, zmenšenou verziou pre potreby Ponitrianskeho múzea. Výstava divadelných kostýmov a tvorby kostýmových dizajnérov a dizajnérok vo svojom umelecko-odbornom stvárnení dokumentuje takmer celé dejiny kostýmového výtvarníctva na Slovensku. Autor výstavy Miroslav Daubrava, grafický dizajn Mária Čorejová. Výstava bola sprístupnená od 2. 9. do 31. 12. 2021, v priestoroch Ponitrianskeho múzea v Nitre.

Prierez plagátovou tvorbou

Divadelný plagát je výrazom individuálneho majstrovstva autora schopného prepojiť vo svojom diele informačnú hodnotu a ideový zámer inscenátorov s vlastným osobitým umeleckým stvárnením témy. Je súčasťou vývoja a progresívnych premien výtvarného umenia. Neustále sa pohybuje v priestore aktuálnych, kultúrnych a umeleckých tendencií. Autor výstavy Miroslav Daubrava, Adam Križan. Výstava bola sprístupnená v priestoroch novej budovy Slovenského národného divadla od 15. 9. do 19. 10. 2021.

Dramatické stopy Ferka Urbánka

Divadelný ústav pripravil výstavu o dramatikovi Ferkovi Urbánkovi z archívnych dokumentov – fotografií, plagátov a bulletinov inscenácií vytvorených na ochotníckych a profesionálnych javiskách. Autorka výstavy Zuzana Nemcová, grafické riešenie Viera Burešová. Výstava bola sprístupnená v rámci festivalu Traktér 2021 v kultúrnom dome v Zohore od 12. 11. do 22. 11. 2021.

Mária Kráľovičová – Čary a stretnutia

Výstava je venovaná hereckej ceste Márie Kráľovičovej. Mapuje všetky dôležité umelecké míľniky a rázcestia, na ktorých sa ocitla od jej začiatkov v Slovenskom komornom divadle v Martine cez stretnutia s kmeňovými režisérmi Činohry SND, ktorí výrazne zasiahli do jej tvorivého profilu, cez zachytenie jej výnimočných divadelných postáv a kreácií, po súčasné divadelné aktivity nielen na pôde Slovenského národného divadla. Autorka výstavy je Zuzana Nemcová Gulíková a grafické riešenie pripravila Viera Burešová. Výstava bola sprístupnená v rámci festivalu Traktér 2021 v kultúrnom dome v Zohore od 12. 11. do 22. 11. 2021.

Július Barč Ivan

Výstava divadelného ústavu je venovaná dramatikovi, publicistovi a prozaikovi Júliusovi Barčovi-Ivanovi. Autor výstavy Martin Timko, grafické riešenie Viera Burešová. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Mestské centrum kultúry Malacky od 21. 9. do 18. 10. 2021.

Peter Karvaš

Výstavu venovanú 100. výročiu narodenia dramatika Petra Karvaša pripravil Divadelný ústav v spolupráci s Divadlom Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene. Peter Karvaš patrí k najznámejším slovenským dramatikom 20. storočia. Bol autorom, ktorý najvýraznejšie a najsústavnejšie profiloval slovenskú povojnovú drámu. Autorka výstavy Martina Daubravová, grafické riešenie Nora Nosterská. Výstava bola sprístupnená v priestoroch novej budovy SND od 18. 11. do 27. 12. 2021.

Nežná - Revolúcia, ktorá sa začala v divadle

Výstava pripravená pri príležitosti 30. výročia demokratickej zmeny v spoločnosti reflektuje prelomové dni a týždne, ktoré priniesli jeden z kľúčových medzníkov slovenských dejín. Zahŕňa dobové materiály, fotografie z archívov,

z divadiel a mapuje nielen atmosféru na námestiach, ale aj najvýznamnejšie inscenácie tej doby. Kurátor výstavy Marek Godovič, grafické spracovanie Ondrej Gavalda. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Divadelného ústavu v Bratislave od 15. 11. 2021 doteraz.

Výstavy pretrvávajúce:

Legenda zvaná Jozef Kroner

Divadelný ústav pripravil výstavu na počesť 95. výročia narodenia významného slovenského umelca. Autorom výstavy je Karol Mišovic, grafické riešenie Mária Čorejová. Výstava bola s prestávkami sprístupnená v Mestskom kultúrnom stredisku a v priestoroch kina Torysa v Sabinove od 2. 10. 2020 doteraz.

Romantik, komik i tragéd Jozef Adamovič

Divadelný ústav pripravil výstavu pri príležitosti hercových nedežitých 80. narodenín. Výstava pripomína jedinečného herca, ktorý svoje postavy vytváral neopakovateľnou malebnosťou gesta a vycibrenou a kultivovanou javiskovou rečou. Autorom výstavy je Martin Timko, grafické riešenie Ondrej Gavalda. Od 15. mája 2019 doteraz je sprístupnená v priestoroch Štátneho konzervatória Jozefa Adamoviča v Košiciach.

Stanislav Remar v SND

Výstava sa zameriava na Remarovo pôsobenie v Baletе SND v rokoch 1946 až 1955, počas ktorých zohral významnú úlohu vo vývoji slovenského baletného umenia. Autorka výstavy je Eva Gajdošová, grafické riešenie Viera Burešová. Od 25. marca 2019 doteraz je sprístupnená na Súkromnom konzervatóriu Dezidera Kardoša v Topoľčanoch.

Magda Husáková Lokvencová

Výstava o prvej dáme slovenskej profesionálnej divadelnej réžie. Autori výstavy Ján Jaborník, Zuzana Nemcová Gulíková, grafické riešenie Viera Burešová. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Akadémie umení v Banskej Bystrici od minulého roka 2020 do 16. 12. 2021.

Bienále divadelnej fotografie 2018

Výstava pozostáva z kolekcií originálnych fotografií súťaže Bienále divadelnej fotografie z roku 2018. Výstava bola sprístupnená v priestoroch Divadelného ústavu na prízemí a 1. poschodí od 10. 7. 2020 do 24. 5. 2021.

Janko Borodáč

Výstava o jednom zo zakladateľov profesionálneho slovenského divadla. Autori výstavy Katarína Kunová, Martin Timko, grafické riešenie Viera Burešová. Výstava bola s prestávkami sprístupnená v priestoroch Štátneho divadla v Košiciach od 25. 9. 2020. do 31. 12. 2021.

VI. ODBORNÉ ČINNOSTI ANALYTICKÉ A ŠTATISTICKÉ

ANALYTICKÁ ČINNOSŤ

Na podnet Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, resp. Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky boli v roku 2021 vypracované:

- Podklady Divadelného ústavu k ročnej informácii vybavovaní o sťažnosti a petícií vybavovaných v roku 2020,
- Podklady Divadelného ústavu k Správe o priebehu a následkoch povodní na území Slovenska za obdobie 1.7. – 31. 12. 2020,
- Podklady Divadelného ústavu k príprave návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 – 2023,
- Podklady Divadelného ústavu k odpočtu Stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v SR na roky 2016 – 2020, odpočet za rok 2020,
- Návrhy Divadelného ústavu na udelenie Ceny ministerky kultúry Slovenskej republiky za umenie a celoživotný prínos v oblasti kultúry za rok 2020,
- Podklady Divadelného ústavu k Akčnému plánu migračnej politiky za rezort kultúry s výhľadom do roku 2020, realizované opatrenia v podmienkach Divadelného ústavu a odpočet za rok 2020,
- Podklady Divadelného ústavu k Národnému programu aktívneho stárnutia na roky 2014 – 2020, odpočet plnenia úloh za roky 2020,
- Podklady Divadelného ústavu k Informácii o napĺňaní strategických cieľov Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím – odpočet za rok 2020,

- Podklady Divadelného ústavu k informáciám ku koncepcii štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí do roku 2020 – odpočet uskutočnených aktivít za rok 2020 a prehľad plánovaných aktivít na roky 2021 – 2022,
- Podklady Divadelného ústavu k novele zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov,
- Podklady Divadelného ústavu k Akčnému plánu realizácie Stratégie rozvoja kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike, odpočet za roky 2016 – 2020,
- Podklady k pripravovanému Manifestu Platformy pre kultúrny a kreatívny priemysel,
- Podklady a námety Divadelného ústavu ku koncepcii starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru do roku 2020 – odpočet za roky 2017 – 2020,
- Podklady Divadelného ústavu v súvislosti s výnimkou pre podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou podľa zákona o verejnom obstarávaní,
- Podklady Divadelného ústavu k Monitorovaniu zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike, odpočet za rok 2020,
- Podklady Divadelného ústavu k odpočtu plnenia úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre problémy s alkoholom za roky 2017 – 2020,
- Podklady Divadelného ústavu k správe expertov k rokovaniu ministrov krajín skupiny V4,
- Podklady Divadelného ústavu k realizácii bilaterálnych vzťahov medzi Slovenskou republikou a Čínskou republikou, odpočet za roky 2018 – 2020 a plánované aktivity,
- Podklady Divadelného ústavu k hodnoteniu efektivity členstva Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách, odpočet za roky 2018 – 2020,
- Podklady Divadelného ústavu k vyhodnoteniu projektu „Zavedenie triedeného zberu komunálnych odpadov na úrovni subjektov štátnej správy“ v období 20. 12. 2020 – 30. 4. 2021,
- Podklady Divadelného ústavu k pripravovaným projektom Divadelného ústavu cez štrukturálne fondy a komunitárne programy,
- Podklady Divadelného ústavu k monitoringu dopadu prijatých opatrení a výdavkov v súvislosti s pandemiou COVID-19 na rozpočet organizácie,
- Podklady Divadelného ústavu k zhodnoteniu aktuálneho stavu licencií Microsoft,
- Podklady Divadelného ústavu k Návrhu opatrení zameraných na realizáciu prístupových práv osob so zrakovým postihnutím s vodiacim psom do kultúrnych zariadení a cirkevných stánkov,
- Podklady Divadelného ústavu k príprave návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 – 2024,
- Podklady Divadelného ústavu k Správe o priebehu a následkoch povodní na území Slovenska za obdobie 1. 1. 2021 – 30. 6. 2021 a 1. 7. – 31. 12. 2021,
- Podklady Divadelného ústavu k stretnutiu ministerky kultúry Slovenskej republiky p. Natálie Milanovej s talianskou veľvyslankyňou na Slovensku – p. Catherine Flumiani,
- Podklady Divadelného ústavu k plánovaným aktivitám inštitúcie v zahraničí v roku 2022,
- Podklady Divadelného ústavu k aktivitám organizácie s francúzskymi partnermi v období júl 2020 – jún 2021
- Podklady Divadelného ústavu k prezentácii projektu v štátoch Dánsko a Fínsko v roku 2023,
- Podklady Divadelného ústavu k Národnému programu rozvoja životných podmienok osob so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 – odpočet za rok 2021,
- Návrhy Divadelného ústavu na štátnu cenu Alexandra Dubčeka,
- Podklady Divadelného ústavu k aktualizácii hodnotenia rizík pre plánovanie vnútorných auditov na rok 2022,
- Mesačné plány kľúčových a významných aktivít/činností Divadelného ústavu.

ŠTATISTICKÁ ČINNOSŤ

Program štátnych štatistických zisťovaní za rok 2020

MK SR – KULT 12 – 01 – Štatistické zisťovanie o profesionálnych divadlách v SR

MK SR – KULT 17 – 01 – Štatistické zisťovanie o divadelných festivaloch a prehliadkach v SR

Z poverenia MK SR v rámci Programu štátnych štatistických zisťovaní (§ 30 zákona č. 540/2001 Z. z.) vykonal Divadelný ústav v roku 2021 štatistické zisťovanie o činnosti štátnych divadiel, divadiel zriadených VÚC, mestami a obcami, ako aj neštátnych divadiel zriadených inými právnickými alebo fyzickými osobami za rok 2020

prostredníctvom **Ročného výkazu o profesionálnom divadle KULT (MK SR) 12 – 01** a štatistické zisťovanie o festivaloch a prehliadkach v **Ročnom výkaze o divadelných festivaloch a prehliadkach KULT(MK SR) 17 – 01**.

Účelom štatistických zisťovaní bolo získať informácie o činnosti a financovaní profesionálnych divadiel a zmapovať festivalové dianie so sprievodnými podujatiami na Slovensku za príslušný rok. Vzhľadom na protipandemické opatrenia súvisiace s ochorením Covid-19 však pravidelná činnosť divadiel bola vážne narušená a z veľkej časti sa presunula do virtuálneho priestoru internetu. Keďže Divadelný ústav si uvedomil, že aktuálny elektronický štatistický systém kultúry na túto situáciu nedokáže zareagovať a hrozí značné skreslenie celkového obrazu o divadelnej činnosti v roku 2020, v priebehu februára až apríla realizoval vlastný doplnujúci štatistický výskum prostredníctvom formulárov v Exceli **KULT (MK SR) 12-01 – COVID o on-line podujatiach subjektov v oblasti profesionálneho scénického umenia** a **KULT (MK SR) 17-01 – COVID o on-line festivaloch a prehliadkach profesionálneho scénického umenia** rozoslaných jednotlivým spravodajským jednotkám elektronickou poštou. V záujme zabezpečenia kompatibility bolo dodržané poradie aj číslovanie jednotlivých modulov s tým, že ich označenie oproti štandardným štatistickým formulárom bolo doplnené o malé písmená abecedy (1.a, 2.a, 2.b, 3.a, 3.b atď.). To umožnilo výsledné výstupy KULT z elektronického štatistického systému aj zberu pomocou výkazov v Exceli zlúčiť do jedného dokumentu poskytujúceho obraz o kompletnej činnosti v divadelnej kultúre v roku 2020.

Ročný výkaz o profesionálnych divadlách na Slovensku za rok 2020 KULT (MK SR) 12 – 01 (fyzické a on-line podujatia)

Pre štatistické zisťovanie poskytlo údaje 119 profesionálnych divadiel, z toho 6 štátnych – zriadených MK SR, 19 divadiel zriadených vyššími územnými celkami, 4 obecné divadlá a 92 divadiel zriadených inými právnickými alebo fyzickými osobami. Detské kočovné divadlo DRaK svoju činnosť skončilo.

Podľa predložených údajov mali divadlá v roku 2020 spolu 158 stálych divadelných scén – divadelných priestorov (vlastných, prenajatých, alebo užívaných iným spôsobom), v ktorých bolo k dispozícii 20 485 sedadiel. V danom roku pracovalo na Slovensku 91 divadelných súborov a prevádzkovali 18 vlastných dielní.

Vo svojom repertoári mali divadlá 1 112 inscenácií, z ktorých uviedli fyzicky 153 a on-line 65 premiér. Divadelné súbory vykazujúcich divadiel odohrali naživo 3 101 predstavení, z toho 71 na zahraničných scénach.

Predstavenia vykazujúcich divadiel videlo naživo 420 718 a na internete 265 784 divákov. Predstavenia hosťujúcich súborov navštívilo 25 887 divákov.

Virtuálny priestor poskytol divadlám možnosť zorganizovať aj iné podujatia, ako sú konferencie, webináre, scénické čítania, talkshow alebo diskusie. Spolu ich buď formou streamingu alebo zo záznamu realizovali 757, najčastejšie scénické čítanie – 249. Aj návštevnosť týchto podujatí bola vysoká, keď ich sledovalo spolu 463 835 divákov, scénické čítanie 143 888 návštevníkov.

V divadlách v roku 2020 pracovalo 5 972 interných a externých spolupracovníkov (osoby pracujúce na dohodu o prácach mimo pracovného pomeru, SZČO, zmluva o dielo alebo o vytvorení diela, dobrovoľníci), z toho 2 877 žien. Priemerná hrubá mzda dosiahla u mužov 1 460,76 eur a u žien 1 005,80 eur.

Údaje o ekonomických ukazovateľoch dokladajú prepád príjmov divadiel. Na činnosť dostali zo štátneho rozpočtu 41 674 826 € a na on-line podujatia 156 203 €. Samosprávne kraje a obce im prispeli sumami 19 253 656 € a 878 250 €. Do prieskumu o on-line podujatiach Divadelný ústav zaradil aj otázku na výpadok tržieb oproti roku 2019. Napriek neúplným údajom, keďže najmä divadlá zriadené inými právnickými a fyzickými osobami tieto údaje veľakrát neuviedli, je výsledná suma 6 601 794 €.

Porovnanie základných ukazovateľov

Rok	Počet div. subjektov*	Počet divadel. súborov	Počet stál. scén	Počet sedadiel	Počet inscenácií v repertoári	Počet premiér	Počet predstavení vykazujúcich divadiel	Počet predstavení hosťujúcich divadiel	Počet divákov (vykazujúce divadlá)	Počet divákov (hosťujúce divadlá)
2018	86	73	203	19 409	1 121	259	8 466	782	1 592 957	101 337
2019	116	88	172	21 728	1 224	279	8 845	750	1 587 449	105 221
2020 - f	119	91	158	20 485	1 112	153	3 101	208	420 718	25 887
2020 - o						65	525		225 784	

* počet divadiel, ktoré predložili štatistický výkaz; f – fyzické, o – on-line

Finančné údaje v €

Rok	Zamestnanci (interní)	Príspevok zo štát. rozpočtu	Príspevok od samosprávnych krajov a obcí	Granty (aj zo zahraničia) a príspevky od iných subjektov	Dary, sponzoring, reklama	Iné príjmy	Iné príspevky z verejných zdrojov
2018	2 722	35 909 815	17 251 819	1 646 267	323 920	3 132 914	395 313
2019	2 784	37 832 407	20 446 547	2 094 241	193 787	5 754 397	360 044
2020 - f	2 715	41 674 826	19 253 656	2 190 083	127 795	1 083 955	
2020 - o		156 203	878 250	74 673		46 101	68 448

*f – fyzické, o – on-line

Výpadky v tržbách oproti roku 2019

Divadlá zriadené štátom	4 194 351
Divadlá zriadené samosprávnym krajom	1 644 104
Divadlá zriadené obcou/mestom	230 079
Divadlá zriadené inou právnickou alebo fyzickou osobou	560 260
S P O L U	6 601 794

Ročný výkaz o festivaloch a prehliadkach na Slovensku za rok 2020 KULT (MK SR)**17 – 01 (fyzické a on-line podujatia)**

Na divadelných festivaloch a prehliadkach sa protipandemické opatrenia prejavili v mimoriadnej miere. Hoci Divadelný ústav s požiadavkou na poskytnutie štatistických údajov oslovil všetky štátne, samosprávne i nezávislé divadlá a organizátorov festivalov z predchádzajúceho roku, z 54 subjektov fyzický festival zorganizovalo 13 a on-line 4 subjekty. Tri subjekty svoju činnosť v tejto oblasti skončili.

V roku 2020 sa v SR uskutočnilo 12 fyzických a 3 on-line festivaly a prehliadky. Z fyzických podujatí patrili všetky medzi periodické (2 celoslovenské a 10 medzinárodných), kým on-line sa periodické podujatie uskutočnilo iba jedno medzinárodné podujatie.

Z tvorivých divadelných dielní a workshopov sa 8 uskutočnilo v reálnom a 21 vo virtuálnom priestore.

Naživo sa predstavilo spolu 144 subjektov oproti 8 v podujatiach on-line. Zahraničných súborov vystúpilo naživo 34 a on-line 2, v oboch prípadoch uviedli po jednom predstavení.

V 63 hracích priestoroch sledovalo predstavenia spolu 20 733 návštevníkov, vo virtuálnom priestore organizátori odhadli 480 divákov.

Okrem festivalom organizátori on-line aktivít uskutočnili 16 scénických čítaní slovenských umelcov a 13 diskusií, ktoré sledovalo 3 570, resp. 12 941 návštevníkov.

Údaje o financovaní festivalov sú vzhľadom na nízky počet respondentov iba orientačné, navyše niektorí organizátori ich uviedli iba čiastočne alebo vôbec nie. Zo získaných údajov však vyplýva, že celkové náklady 801 446 € značne presahovali príspevky a tržby 679 131 €.

Porovnanie základných ukazovateľov

Rok	Festivaly a prehliadky*	Z toho medzinárodné	Tvorivé dielne, workshopy	Počet hracích priestorov	Počet zúčastnených subjektov	Počet inscenácií	Počet návštevníkov
2018	46	25	38	150	537	484	119 340
2019	39	22	30	160	467	418	103 180
2020 – f	12	4	8	63	144	141	20 733
2020 - o	3	1			8	9	480

* počet festivalov a prehliadok v SR, ktorých organizátori predložili štatistické výkazy

Finančné náklady v €

Rok	Príspevky zo štátneho rozpočtu	Príspevky z rozpočtu samosprávneho kraja	Z rozpočtu obce	Granty	Z toho zahraničné	Celkové náklady	Tržby
2018	337 219	144 271	95 400	733 279	108 444	2 040 717	445 573
2019	259 739	137 268	886 980	704 812	77 344	2 074 388	302 481

2020 – f	50 000	27 000	25 000	462 185	42 950	746 948	71 996
2020 – o	15 000	15 000	0	39 250	0	54 500	1 200

*f – fyzické, o – on-line

Zo základných štatistických údajov od profesionálnych divadiel a organizátorov festivalov a prehliadok spracoval Divadelný ústav kompletný materiál za Slovenskú republiku pre potreby Štatistického úradu SR, Ministerstva kultúry SR a DÚ.

Pre internú potrebu Divadelného ústavu bol spracovaný prehľadný tabuľkový a grafický materiál o základných ukazovateľoch jednotlivých divadiel, ich návštevnosti, sebestačnosti a podiele dotácií zo štátnych zdrojov v pomere k počtom divákov a obyvateľov regiónov, v ktorých divadlo pôsobí.

Ďalšie čiastkové výstupy a grafické prehľady spracovávame v súlade s ustanoveniami zákona o štátnej štatistike podľa aktuálnych požiadaviek Ministerstva kultúry, médií a DÚ na riešenie vecných problémov v oblasti divadla, medzinárodné porovnanie a prezentovanie slovenskej divadelnej kultúry.

VII. NOVÉ FORMY PRÁCE S PUBLIKOM

Nové formy práce s publikom sa uskutočňujú na celkovej úrovni Divadelného ústavu s prihliadnutím na jednotlivé oddelenia a ich výstupy. V uvedenom polroku boli nové formy práce s publikom sústredené na online platformy a databázy, ktoré boli vymenované a popísané v predchádzajúcich častiach tejto správy. K inovatívnym prácam s publikom patria aj celoslovenské podujatia Noc divadiel a festival Nová dráma/New Drama, Dielne kreatívneho písania, e-publikácie.

4. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

4.1. Plnenie záväzných ukazovateľov a rozpočtové opatrenia

Divadelný ústav je štátna príspevková organizácia, ktorá v zmysle zákona o účtovníctve vedie účtovníctvo v sústave podvojného účtovníctva. Základné normy účtovníctva upravuje zákon o účtovníctve a naň nadväzujúce postupy účtovania. Účtovná osnova a postupy účtovania pre rozpočtové a príspevkové organizácie a obce sú stanovené opatrením MF/16786/2007–31. Divadelnému ústavu bol na základe Uznesenia vlády Slovenskej republiky na rok 2021 schválený rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2021 listom č. MK – 1804/2021-421/895 z 27. 1. 2021.

na bežný transfer celkom vo výške:	1 233 972 €
Program:	08S Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt
Podprogram:	08S0101 Divadlá a divadelná činnosť
v členení:	
Funkčná klasifikácia : 0.8.2.0 – Kultúrne služby:	1 106 082 €
Funkčná klasifikácia : 0.8.5.0 – Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva	127 890 €

V priebehu hodnoteného obdobia bola realizovaná jedna zmena záväzných ukazovateľov zo strany zriaďovateľa, ktoré k 31.12. 2021 predstavujú:

Ukazovateľ	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený opatrenie č. 5
Záväzný ukazovateľ, príspevok od zriaďovateľa	1 233 972,00	1 283 972,00
A. Prvok 08S0101 Bežné výdavky celkom (600) v z toho: – mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania z toho	1 233 972,00	1 233 972,00
610/0.8.2.0	517 310,00	517 310,00
610/0.8.5.0	48 600,00	48 600,00
Záväzný ukazovateľ, prioritné projekty – spolu	0,00	50 000,00
Prvok 08T0103 – 630 – podpora kultúrnych aktivít RO a PO	0,00	50 000,00
Orientačný ukazovateľ - priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov	36,00	36,00

Rozpočtové opatrenia

Opatrenie č. 1 z 25. 3. 2021

MK – 1804/2021-421/6615

Prvok 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

- 60. rokov Divadelného ústavu (Festival Nová dráma/New Drama) **50 000 €**

Opatrenie č. 2 z 9. 8. 2021

MK – 1804/2021-421/1770-4

Prvok 0EK

- Prvok 0EK – 0102 – Špecializované systémy **15 900 €**
- Prvok 0EK – 0103 – Podporná infraštruktúra **8 500 €**

Opatrenie č. 3 zo dňa 6. 9. 2021

MK – 1804/2021-421/18941

Prvok 08S0101 – Divadlá divadelná činnosť

Kompenzácia výpadkov COVID 19

2 000 €

Opatrenie č. 4 zo dňa 18. 11. 2021

MK SR – 1804/2021-421/24935

Prvok 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť

Záväzný ukazovateľ

Bežné výdavky celkom (610) – presun

610 – mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

- 25 000 €

630 – Tovary a služby

+25 000 €

Opatrenie č. 5 zo dňa 17. 12. 2021

MK SR – 1804/2021-421/28651

Prvok 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť

Záväzný ukazovateľ

Bežné výdavky celkom (610) – presun

610 – mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

14 490 €

620 – odvody do poisťovní

5 064 €

Opatrenie č. 6 zo dňa 21. 12. 2021

MK SR-2686/2021-421/28879

IA 19486 DU – Informačné databázy

25 800 €

- Nákup knižničného systému

- Technické zhodnotenie systému Theatre.Sk

- Servery: Diskové pole – náhrada 8 ročného diskového poľa IBM DS3512

IA 24 097 – Akvizície zbierkových predmetov

9 500 €

- Akvizičné nákupy zbierkových predmetov

K 31. 12. 2021 boli z celkovej upravenej výšky bežného transferu **1 329 926 €** poskytnuté finančné prostriedky v celej výške.

Prehľad poskytnutého transferu od 2014 – 2021

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 rozpočet
Zo ŠR	1 015 500	985 500	998 125	1 078 002	1 095 276	1 145 372	1 398 191	1 233 971

Pri odpočítaní záväzného ukazovateľa na mzdy sa vraciame k rozpočtu na činnosť a základnú prevádzku ako v roku 2017.

4.2. Náklady a výnosy organizácie

4.2.1. Náklady organizácie

Plán nákladov, výnosov a hospodárskeho výsledku

Ukazovateľ	Schválený plán na rok 2021 v €	Upravený plán na rok 2021 v €	Skutočnosť k 31. 12. 2021 v €
Náklady – tr. 5	1 261 872	1 385 731	1 401 920,25
Výnosy – tr. 6	1 261 872	1 385 731	1 440 266,21
Hospodársky výsledok	0	0	+ 38 345,96
Skutočnosť	Odúčtovanie výnosov z roku 2020		- 38 224,90
HV po odpočítaní výnosov z roku 2020			+ 121,06

Náklady na činnosť organizácie boli naplánované na základe finančného krytia rozpočtu MK SR na rok 2021, uzatvoreným kontraktom na rok 2021 a schválenými prioritami na uvedený rok. Organizácia upravovala rozpočet aj na základe predpokladaných výnosov z hlavnej činnosti. Podrobný rozpis plánu nákladov a výnosov a skutočnosť k 31. 12. 2021 sú uvedené v tabuľke č. 1A a 1B.

Plán nákladov a výnosov bol priebežne prehodnotený podľa potrieb a priorit organizácie – s dôrazom na pokrytie nákladov na činnosti vyplývajúce z kontraktu a zriaďovacej listiny organizácie, s ktorými sú spojené náklady na autorské honoráre za vytvorenie diela, materiálové náklady, v ďalšej skupine sa prihliadalo na pokrytie všetkých vstupných médií – hlavne energie, plynu, nájomného, a v nemalej miere finančného ohodnotenia vlastných a externých zamestnancov, čo tvorí najväčšiu položku z celkových nákladov organizácie. Aj napriek zníženému rozpočtu a proti-covidovým opatreniam sa organizácií podarilo nemeniť v priebehu roka Kontrakt organizácie.

K položke 50 – spotrebované nákupy (501 + 502)

Rok	Čerpanie z celkového upraveného rozpočtu
2017	82 624,18
2018	69 745,76
2019	126 640,53
2020	185 958,14
2021	56 249,85

Účet: 501 a 502

účet	Rok 2019	Názov	Rok 2020	2021
501100	2 731,74	Kancelárske potreby	3 995,14	1 678,98
501101	5 552,70	Papier, tonery	3 893,64	2 166,10
501110	43 637,75	Materiál, pracovné náradie, nástroje	73 209,70	8 253,98
501111	2 044,64	Materiál – Štúdio 12	876,97	592,76
501120	2 957,67	Čistiace a hygienické potreby	4 749,67	3 498,07
501130	2 047,13	Knihy, časopisy, noviny – knižnica	1 691,94	1 456,44
501131	230,95	Knihy, časopisy, noviny – ostatné	1 104,74	668,56
501140	338,42	Archívne krabice, obaly	625,63	636,10
501150	1 005,34	Vybavenie priestorov	684,18	0
501160	22 440,00	Nákupy – DDHIM	31 023,52	3 867,59
501180	595,90	Elektrospotrebiče	69,90	19,90
501190	8,58	Náhradné diely (disky, pneumatiky, batérie...)	236,10	297,60
501200	3 708,83	PHM – Peugeot	1 709,07	1 479,48
501210	29,90	Oleje, kvapaliny, mazivá	41,44	14,28
501230	4 236,97	Nákup PC (PC, tlačiarne, myši, klávesnice)	23 470,45	960,90
501240	976,94	Spoje, telekomunikačná technika (zvuk, obraz)	1 110,48	510,05

501260	3 000,00	Dokumentačný materiál – Kúpne mluvy	0	
502100	30 212,03	Energie	36 789,55	29 237,18
502200	885,04	Vodné, stočné	676,02	911,88

Organizácia aplikovala priebežne opatrenia vyhlásené Ministerstvom kultúry SR, Regionálnym úradom verejného zdravotníctva, Ústredným krízovým štábom Slovenskej republiky a Hlavným hygienikom Slovenskej republiky na činnosť inštitúcie.

V porovnaní s rokom 2020 ale najmä s rokom 2018, keď v uvedenom termíne nerealizovala prioritné projekty v takej výške ako v roku 2020, je evidentný pokles čerpania v niektorých položkách, nakoľko organizácia znížila náklady na nákupy, aby mohla realizovať projekty v zmysle schváleného Kontraktu na rok 2021.

Na základe prijatých opatrení organizácie bolo obmedzené cestovanie a návštevy divadiel, čoho následkom bol pokles na náklady PHM.

Nárast spotreby energie vznikol na základe zmeny v uzatvorenej zmluve s MK SR na výpožičku priestorov, v ktorých sídli organizácia, uzavretej od 1. 1. 2020 na ďalších 5 rokov, kde organizáciou MK SR navýšilo platby za prenájom priestorov mesačne o 652 €. Na konci roku 2021 nám MK SR na základe zúčtovania nákladov od 1 – 9. mesiac vrátilo 11 480 € za energie. V rámci postupov účtovania sme znižovali náklady na účte 502 o uvedenú sumu.

Rok	Čerpanie – pohonné hmoty
2014	4 978,01
2015	3 097,43
2016	2 876,13
2017	3 622,99
2018	3 624,25
2019	3 708,83
2020	1 709,07
2021	1 479,48

K položke 51 – služby (511, 512, 513, 518)

Rok	Čerpanie z celkového upraveného rozpočtu
2017	403 381,76
2018	458 216,81
2019	553 606,61
2020	443 937,70
2021	319 357,19

Čerpanie v položke 51 – služby, v porovnaní s rokom 2020 sa náklady značne znížili. V prvom polroku bol ukončený prioritný projekt, ktorý bol z roku 2020 presunutý na začiatok tohto roku. Ide o projekt v programe 08T0103 a uvádzaný ako zdroj čerpania 131K a to na vydanie publikácie *Dejiny slovenského divadla II.* vo výške 20 000 €. V zmysle uzatvoreného Kontraktu na rok 2021 boli zrealizované naplánované aktivity ako vydávanie časopisu *kôd*, priebežné edičné aktivity, výstavy, dokumentačné, archívne, zbierkotvorné, múzejné, knižničné a vedecko výskumné aktivity. **Ak porovnávame uvedené roky v tabuľke, vidíme že na činnosť organizácia mala v tomto roku najnižšie finančné prostriedky, v priemere o 30 % ako v uvedených rokoch.**

Náklady na opravu a údržbu:

- náklady na opravu a údržbu (účet 511) predstavujú v roku 2021 sumu 15 877,76 €. Organizácia čerpala najmä na servis a údržbu softveru IS THEATRE.SK v zmysle uzatvorenej zmluvy vo výške 12 852 €, na opravy priestorov po vytopení archívu v dôsledku zlých odvodov vody zo strechy na Jakubovom námestí 12 – 1 273,42 €, ako aj na povinné servisné prehliadky automobilu Peugeot Teepe, ktorý bol zakúpený v roku 2008, vo výške 824,34 €,
- cestovné náklady (účet 512) celkom 1 490,70 €. Z dôvodu karantény kvôli nákaze Covid-19, trvajúcej od januára až do posledného uvoľnenia bezpečnostných opatrení a povolenia hromadných podujatí najprv v polovici mája, neskôr opäť od novembra, sme boli nútení zrušiť všetky medzinárodné aktivity súvisiace s festivalom New Drama/Nová dráma ako aj účasti na medzinárodných ale aj tuzemských podujatiach. Náklady na cestovné do zahraničia vo výške 714,96 € boli čerpané na medzinárodný projekt a stretnutia zúčastnených organizácií SLOGI – Klasika v grafickom románe.

Náklady na reprezentáciu:

- náklady na reprezentačné (účet 513) dosiahli sumu 2 527,55 € (v rovnakom období roku 2020 to bolo 8 078,53 €). V tomto roku neboli realizované niektoré kultúrno-spoločenské aktivity počas festivalu Nová Dráma/New Drama, obmedzené bolo aj drobné občerstvenie pri sprievodných podujatiach festivalu. Ostatné náklady sú spojené s realizáciou projektov a aktivít bežného Kontraktu organizácie.

Náklady na ostatné služby (518):

- podstatnú časť nákladov na služby tvoria služby spojené s vydavateľskými aktivitami organizácie, náklady na obnovu a archiváciu fondov, skenovanie, triedenie, ukladanie scénografických fondov, predmetov múzejnej a galerijnej hodnoty, základnú prevádzku organizácie (prenájom priestorov na Jakubovom námestí 12, Hurbanových kasární). Značnú časť nákladov tvoria aj služby spojené s realizáciou výstav vo výške 20 142,43 € €, náklady na autorské honoráre 61 817,55 €, časopis kód – konkrétne ø divadle 8 480,50 tlač, grafické spracovanie publikácií v rámci edičnej činnosti 37 154,77 €, autorské honoráre a autorské práva súvisiace s projektmi naplánovanými na edičnú činnosť a časopis kód a projektov realizovaných v roku 2021, ako aj náklady za služby súvisiace s výpožičkou priestorov na Jakubovom nám.12 a Hurbanových kasární vo výške 20 142,43 €. Významnou položkou v roku 2021 bola položka demontáže výstavy na Bratislavskom hrade *Divadlené storočie – stopy a postoje* vo výške 17 730 €, na ktorú sme nemali v rozpočte naplánované výdaje. Demontáž sa plánovala na rok 2020, ale v dôsledku pandémie sa termín výstavy predĺžil až do septembra 2021.

K položke 52 – osobné náklady

Položka 521 – Mzdové náklady

Rok	Čerpanie z celkového upraveného rozpočtu	Z toho: dohody na mimopracovnú činnosť
2017	545 613,86	85 532,04
2018	590 908,96	90 924,65
2019	704 013,47	103 742,85
2020	732 614,69	64 000,01
2021	710 313,44	59 375,71

V schválenom rozpočte na rok 2021 organizácia mala záväzný ukazovateľ na platy vo výške 619 910 €, v porovnaní s rokom 2020, kde bol záväzný ukazovateľ vo výške 688 789 €. Pokles záväzného ukazovateľa predstavuje 10 %, v tom sú aj platy na výskum a vývoj v sume 48 600 €. Ukazovateľ je veľmi nízky pre potreby organizácie. Aby zabránila prepúšťaniu organizácia neobsadila niektoré pracovné miesta pri odchode zamestnancov TPP. MK SR znížilo organizácií aj orientačný ukazovateľ o 10 %.

Orientačný stav zamestnancov rok 2020 40

Orientačný stav zamestnancov rok 2021 36

Skutočnosť k 31. 12. 2021 vo FO zamestnancov je 41 v TPP. Organizácia z dôvodu zníženia záväzných ukazovateľov a orientačných ukazovateľov na mzdy a zamestnancov pristúpila k zmene Organizačnej štruktúry, kde zrušila niektoré pracovné miesta v celkovom počte 4 a znížila počet vedúcich oddelení (centier). Z uvedeného dôvodu organizácia vyplátila odstupné jednému pracovníkovi v zmysle schválených zákonov a smerníc organizácie.

Celková štruktúra miezd vrátane ich podielov oproti schválenému rozpočtu je súčasťou Tabuľky č. 2 – Prehľad o zamestnancoch a čerpaní mzdových prostriedkov za rok 2021.

Ostatné osobné náklady vznikli v prevažnej miere v súvislosti s výkonom pomocných a odborných prác v členení: na zabezpečenie odborných prác edičnej činnosti, na zabezpečenie festivalu Nová dráma/New Drama 2021 a ostatných prioritných aktivít v rámci prioritných projektov, v rámci zabezpečenia dokumentačnej a zbierkovej činnosti, na pomocné práce v súvislosti so zabezpečením hospodárskej správy a v rámci zabezpečenia realizácie ostatných dielčích projektov ale najmä na prípravu dokumentačných materiálov a zbierok k projektu Virtuálna databáza slovenského divadla.

Účet 524, 525, 527

Rok	Čerpanie z celkového upraveného rozpočtu
2017	206 807,02
2018	226 096,45

2019	271 483,69
2020	290 835,72
2021	289 422,43

Zákonné sociálne a zdravotné poistenie organizácia čerpala k 31. 12. 2021 v sume 246 081,12 € príspevok organizácie na doplnkové dôchodkové poistenie zamestnancov predstavuje sumu 8 415,59 €, ktorá sa každým rokom zvyšuje pre vyšší záujem zo strany zamestnancov, ktorý dosiahli vek 30 – 40 rokov. Sociálne náklady sú v sume 34 925,72 € (z toho príspevok na stravovanie zamestnancov 21 390,60 €, povinný prídel do sociálneho fondu 7 093,46 € a položka zákonné sociálne náklady zamestnanca na COVID – 441,66 €). Išlo o zabezpečenie zdravotných rúšok a osobných dezinfekčných sprejov pre zamestnancov, ako aj testovanie zamestnancov.

K položke – 53 Dane a poplatky

Celková výška nákladov účtovnej skupiny 53 – Dane a poplatky predstavuje k 31. 12. 2021 sumu 3 667,85 (v roku 2020 3 335,33 €). Na celkovej sume sa podieľajú dane a poplatky, koncesionárske poplatky a iné nákladové položky.

K položke 54 – Ostatné náklady

Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť DÚ v rámci účtovnej skupiny 54 dosiahli k 31. 12. 2021 výšku 14 102,52 € (v roku 2020 13 486,60 €).

Štruktúra čerpania ostatných nákladov je nasledovná:

- členské príspevky v tuzemských a medzinárodných organizáciách a účastnícke poplatky v sume 1 872,83 €,
- komisionálny predaj vo výške 905,50 €,
- karty, známky, parkovné 1 350,06 €,
- ostatné náklady na prevádzkovú činnosť 8 575,50 €.

K položke 55 – Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia

Náklady na odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia (účt. sk. 55) predstavujú k 31. 12. 2021 sumu 7 988,58 €.

K položke 56 – Finančné náklady

Finančné náklady v rámci účtovnej skupiny 56 dosiahli k 31. 12. 2021 výšku 818,38 €.

- kurzové straty v sume 6,40 €,
- ostatné finančné náklady v sume 811,98 €.

4.2.2. Analýza nákladov na prevádzku budov

Výška a štruktúra nákladov na prevádzku budov – budovy na Jakobovom nám. 12 a skladových priestorov v prenájme v Hurbanových kasárňach:

Je veľmi dôležité pripomenúť zvýšenie nákladov na archívne priestory v Hurbanových kasárňach o viac ako 100 %, následkom čoho stúpnu náklady na základnú prevádzku Divadelnému ústavu ročne o 8 000 €.

Od 1. 1. 2020 sa zmenila Nájomná zmluva na priestory na Jakobovom námestí 12 na Zmluvu o výpožičke priestorov, kde mesačná platba za poskytnuté služby je vo výške 5 421,68 €, čo je nárast v porovnaní s predchádzajúcou zmluvou o 652,05 € mesačne, t. j. nárast nevykrytých nákladov bol vo výške 7 824 €.

V rámci budovy odpisujeme počítačovú a telefónnu kabeláž.

Náklady na prevádzku budovy sa zvýšili v neúmernej miere nakoľko organizácia nemá pridelené nové priestory, viac ako 60 % priestorov je skladových, v ktorých sa nekúri, nakoľko slúžia na uloženie archívnych dokumentov a zbierkových predmetov. Náklady v roku 2021 sú zúčtované k 30. 9. 2021, v zmysle uzatvorenej zmluvy s MK SR náklady za 10 – 12 mesiac roku 2021 budú zúčtované v marci roku 2022. Uvedené náklady v tabuľke za rok 2021 sú už znížené náklady za obdobie 1 – 10 mesiac, keď nám MK SR kompenzovalo výpadok v rozpočte na výpožičku dobropisom vo výške 11 480 €.

Účtovné triedy	Náklady rok 2017	Náklady rok 2018	Náklady rok 2019	Náklady rok 2020	Náklady rok 2021
502 – energie	22 509,37	23 677,91	25 521,91	37 465,57	30 149,06
518 – služby	24 796,47	31 380,55	40 560,75	42 334,74	31 364,52
532 – dan z nehnuteľnosti	4 348,26	4 445,33	4 395,15	4 241,77	1 731,94

Celkom:	51 654,10	59 503,79	70 477,81	79 224,15	63 245,52 +11 480
---------	------------------	------------------	------------------	------------------	--------------------------

Celkové náklady na činnosť Divadelného ústavu v sledovanom období s porovnaním od r. 2017 – 2021.

ÚČET	NÁZOV ÚČTU	SKUTOČNOSŤ 2017	SKUTOČNOSŤ 2018	SKUTOČNOSŤ 2019	SKUTOČNOSŤ ROK 2020	SKUTOČNOSŤ ROK 2021
501	Spotreba materiálu	51 337,34	37 845,98	91 834,63	146 783,50 z toho výstava 107 693,47	24 621,31
501	Spotreba PHM	3 622,99	3 624,25	3 708,83	1 709,07	1 479,48
502	Spotreba energie	27 663,85	28 275,53	31 097,07	37 465,57	30 149,06
511	Opravy a udrzovanie	4 477,89	19 200,61	20 066,62	17 196,35	15 877,76
512	Cestovné náklady	38 115,63	14 027,49	19 537,15	888,09	1 490,70
513	Reprezentačné	6 852,26	5 042,06	7 351,82	8 640,46	2 527,55
518	Ostatné služby	353 935,98	419 946,65	506 651,02	417 212,80	299 461,18
521	Mzdové náklady	545 613,86	590 908,96	704 013,47	732 614,69	710 313,44
524	Základné. soc. poistenie	180 337,04	199 223,69	237 317,15	251 689,11	246 081,12
527+52 5	Základné. soc. náklady	26 469,98	26 872,76	34 166,54	39 146,61	43 341,31
53	Ostatné dane a poplatky	8 104,59	9 292,39	8 245,48	3 335,33	3 667,85
54	Ostatné náklady	6 471,44	12 786,23	12 718,59	13 486,60	14 102,53
551	Odpisy N a HIM	42 769,03	18 141,02	13 888,82	8 703,18	7 988,58
56	Finančné náklady	712,39	822,49	1 051,74	761,11	818,38
	Náklady spolu:	1 296 484,27	1 386 010,11	1 691 648,93	1 679 632,47	1 401 920,25

Ako je vidieť z uvedenej tabuľky, najvyššie náklady má organizácia na mzdové a sociálne náklady, ktoré tvoria 999 735,87 € z celkových nákladov, čo je viac ako 71,31 % rozpočtu organizácie.

4.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

DRUH PRÍJMOV	ROZPOČET PŮVODNÝ V €	ROZPOČET UPRAVENÝ V €	SKUTOČNOSŤ K 31. 12. 2019 V €	SKUTOČNOSŤ K 31. 12. 2020 V €	SKUTOČNOSŤ K 31.12.2021 V €
Tržby za vlastné výrobky a služby	22 000	23 680	36 649	14 993,90	23 680
V tom: Tržby za služby	4 400	3 685	19 512	6 044,80	3 685
Ostatné výnosy:	5 900	13 407	10 344	1 654	13 407
V tom: predaj majetku	0	1 831			1 831
iné ostatné výnosy	5 900	11 576	10 344	3 302,70	11 576
Iné – zmena stavu výrobkov	0	7 858	13 013	33 071,10	7 858
Výnosy BT od subj. VS		4 000	9 300	2 103	4 000
Tržby a výnosy celkom	27 900	48 945	69 306	60 237,38	48 945

Tržby

Činnosť organizácie je financovaná najmä zo štátneho rozpočtu vo výške 97,28 %. Tržby za služby predstavujú tržby za služby poskytované Oddelením divadelnej dokumentácie, informatiky a digitalizácie (výstrižková služba, služby knižnice, služby dokumentácie), tržby Štúdia 12 a Informačného centra Prospero.

Aj rok 2021 bol obrazom dopadu koronavírusu na činnosť a tržby organizácie, kde v porovnaní s rokom 2019 (bez zmeny stavu zásob) tržby klesli o 48,26 %. V roku 2021 v porovnaní s rokom 2020 stúpili tržby za predaj vlastných výrobkov (publikácie, časopis kôd) o 40 %, čo je dôsledok zvýšenia predaja on-line, zavedením platobného terminálu v predajni, zvýšením PR. Predaj zo vstupného klesol v porovnaní s rokom 2019 pred pandémiou o 70 %.

Iné ostatné výnosy sú z medzinárodného projektu Classics in The Graphic Novel – Klasika v grafickom románe v koordinácii SLOGI – Slovinského divadelného inštitútu z Lubľany, podporeného Európskou úniou v rámci programu Kreatívna Európa – Podpora projektov európskej spolupráce 2019. Tri európske kultúrne inštitúcie Divadelný ústav (Slovensko), Slovinský divadelný inštitút (Slovinsko) a Divadelný inštitút Zbigniewa Raszewského (Poľsko) sa stali spolupracovníkmi pri tvorbe pilotného modelu kultúrneho vzdelávania na stredných školách prostredníctvom grafického románu – komixu.

Ostatné výnosy

Okrem vlastných tržieb boli na krytie nákladov použité ostatné výnosy a to:

- Účt. skup. 61: Zmena stavu vnútroorganizačných zásob publikácií v sume 7 858,81 €.

- Účt. skup. 64: Ostatné výnosy v sume 17 407,47 €.

úč. 681 – Výnosy z bežných transferov 1 383 781,38 €, z toho výnosy z roku 2020 vo výške 58 224,90 €.

úč. 682 – Výnosy z kapitálových transferov ŠR – odpis 6 859,50 €.

úč. 683 – Výnosy z BT od ostatných subjektov VS 679,04 €.

úč. 687 a 688 – výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov verejnej správy 0 €.

4.3. Hodnotenie hospodárskeho výsledku

K 31. 12. 2021 organizácia vykazuje zisk vo výške + **38 345,96 €**. Uvedený hospodársky výsledok je vytvorený z výnosov z roku 2020 vo výške 38 224,90 €, ktoré v zmysle postupov účtovania pre RO a PO aktuálneho účtovania §19 sme do výnosov zaúčtovali v januári 2021. Skutočný HV je 38 345,96 – 38 224,90 = **121,06 €**.

Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie

VH pozostáva zo sumy zúčtovaných výnosov z bežných transferov z prostriedkov štátneho rozpočtu, účelovo určených na mzdy zamestnancom v sume 38 224,90 eur za rok 2020, zúčtovaných v súlade s pokynmi zriaďovateľa a sumy kladného výsledku hospodárenia v sume 121,06 eur.

Riadok súvahy			Bežné účt. obdobie rok 2021 v eurách
1		SPOLU MAJETOK r. 002 + r. 033 + r.110 + r. 114	364 642,58
117	A.I.	Oceňovacie rozdiely súčet (r. 118 + r. 119)	0
120	A.II.	Fondy súčet (r. 121 + r. 122)	0
124	A.III.1.	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia min. r +/-428	-136 063,72
126	B.	Závazky súčet r. 127 + 132 + 140 + 151 + 172	-189 462,97
180	C.	Časové rozlíšenie r. 181 + r. 182	-769,93
183	D.	Vzťahy k účtom klientov štát pokladnice (účt.sk. 20)	0
125	2.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	38 345,96

4.4. Prioritné projekty a ich plnenie

Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity za rok 2020 – bežné výdavky.

Poradové číslo	Prvok	Zdroj	Názov projektu	Objem poskytnutých finančných prostriedkov (v eurách)	Objem vyúčtovaných finančných prostriedkov (v eurách)	Rozdiel (+/-) (1-2) (v eurách)	Zhodnotenie prínosu
a	b	c	d	1	2	3	4
1.	08T0103	111	60. výročie Divadelného ústavu (Festival Nová Dráma/ New Drama)	50 000,00	50 000,00	0,00	
	08T0103	131K	Dejiny slovenského divadla II.	20 000,00	20 000,00	0,00	

v divadlách. Zároveň prostredníctvom špeciálnej zahraničnej sekcie Focus konfrontuje slovenské divadelné prostredie s tvorbou v zahraničí. V roku 2021 sa kvôli pandemickým opatreniam voči ochoreniu COVID-19 zahraničná sekcia neuskutočnila.

Plnenie projektu k 31. 12. 2021:

Komplexný popis projektu je uvedený na strane č. 38 – 41.

Zdroj 131 K - 08T0103 Dejiny slovenského divadla II (1949 – 2000), vydanie a verejná prezentácia publikácie 20 000 €

Výdavky na aktivitu v členení podľa rozpočtovej klasifikácie	Menovite	ROK 2021			
		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie prostriedkov	
				celkom	z toho: zo ŠR
637	Služby	0,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00
v tom	637 004	0,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00
SPOLU 600 - Bežné výdavky celkom		0,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00

Stručná charakteristika projektu:

Edícia Slovenské divadlo

Divadelný ústav niekoľko rokov pripravoval rozsiahle dvojzväzkové *Dejiny slovenského divadla II.* ako kolektívne dielo renomovaných slovenských teoretikov a historikov v oblasti divadla. Cieľom publikácií je poskytnúť koncentrovaný a prehľadný obraz o vývinových tendenciách slovenskej divadelnej tvorby na profesionálnych javiskách, zachytený na primerane charakterizovanom spoločenskom pozadí a v dejinných súvislostiach. Publikácia *Dejiny slovenského divadla II. (1949 – 2000)* je pokračovaním prvého zväzku (do roku 1948), ktorý vydal Divadelný ústav v roku 2018.

Dejiny slovenského divadla majú ambíciu byť komplexným a syntetizujúcim dielom. Autorské príspevky prinášajú menšie časové úseky ako súčasť celého zväzku, štruktúry, ktorá mala umožniť spracovať deje a dejiny slovenského divadla čo najdôkladnejšie, pričom sa sústreďuje pozornosť na kratšie etapy vývinu. Ani do objemných dvoch kníh dejín slovenského divadelníctva nebolo možné vtesnať všetky udalosti, osoby a osobnosti či divadlá rovnakým dielom, všetky premiéry, festivaly, ide však o výber toho najpodstatnejšieho v ére slovenského profesionálneho divadla.

Pod vedením profesora Vladimíra Štefka, odborného garanta projektu, jednotlivé štúdie napísali: Vladimír Blaho, Michaela Mojžišová, Miklós Vojtek, Peter Maťo, Eva Gajdošová, Maja Hriešik, Monika Čertezni, Dária Fojtíková Fehérová, Karol Mišovic, Martin Timko, Ľubica Krénová, Vladimír Predmerský, Ida Hledíková a Soňa Šimková. Publikácia vznikla s bohatou obrazovou dokumentáciou zo zbierok a fondov Divadelného ústavu, vo výtvarnom spracovaní Ondreja Gavaldu.

Štruktúra publikácie:

Úvod (Vladimír Štefko)

Hudobné divadlo

Michaela Mojžišová: *Hudobné divadlo na území Slovenska v rokoch 1949 – 1956*

Vladimír Blaho: *Hudobné divadlo na území Slovenska v rokoch 1956 – 1971*

Pavel Unger: *Hudobné divadlo na území Slovenska v rokoch 1971 – 1989*

Michaela Mojžišová: *Hudobné divadlo na území Slovenska v rokoch 1989 – 2000*

Stanislav Bachleda: *Muzikálové a operetné divadlo na území Slovenska v rokoch 1949 – 2000*

Činoherné divadlo

Dária Fojtíková Fehérová: *Činoherné divadlo na území Slovenska v rokoch 1949 – 1956*

Karol Mišovic: *Činoherné divadlo na území Slovenska v rokoch 1956 – 1971*

Martin Timko: *Činoherné divadlo na území Slovenska v rokoch 1971 – 1989*

Ľubica Krénová: *Činoherné divadlo na území Slovenska v rokoch 1989 – 2000*

Tanečné divadlo

Miklós Vojtek: *Tanečné divadlo na území Slovenska v rokoch 1949 – 1971*
 Peter Maťo: *Tanečné divadlo na území Slovenska v rokoch 1971 – 1989*
 Eva Gajdošová: *Stále tanečné scény na území Slovenska v rokoch 1989 – 2000*
 Maja Hriešik: *Nezávislé tanečné scény na území Slovenska v rokoch 1989 – 2000*
 Monika Čertezni: *Amatérske tanečné umenie na území Slovenska v rokoch 1949 – 2000*

Bábkové divadlo

Vladimír Predmerský: *Bábkové divadlo na území Slovenska v rokoch 1949 – 1971*
 Ida Hledíková: *Bábkové divadlo na území Slovenska v rokoch 1971 – 2000*

Osobitné kapitoly

Vladimír Štefko: *Ochotnícke divadlo na území Slovenska v rokoch 1949 – 2000*
 Soňa Šimková: *Divadelná kritika na území Slovenska v rokoch 1949 – 2000*

Fakty

Literatúra
 Zoznam inštitúcií
 Menný a vecný register
 Summary

Plenie projektu k 31.12. 2021:

Publikácia bola vydaná v roku 2020 ale uhradená v januári 2021. Išlo o prelom období, kde v zmysle uzatvorenej zmluvy na VO bola úhrada realizovaná do 14 dní od schválenia a odovzdania diela.

Kapitálový transfer – 131 K

V roku 2020 organizácia mala poskytnuté finančné prostriedky na kapitálový transfer vo výške 33 000 € na Prvok 08T0105 – projekt informatizácie kultúry – Virtuálna databáza slovenského divadla.

Program	Prvok	Názov investičnej akcie	Číslo IA v registri investícií	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet k 31. 12. 2020	Čerpanie k 31. 4. 2021	Predpokladaný termín ukončenia IA
08S	Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt						
				0	0	0	
SPOLU 08S:				0	0	0	
08T	Tvorba a implementácia politík						
				0	0	0	
08T	08T0105	DÚ – informačné databázy	19486		33 000,00	33 000,00	31.4.2021
SPOLU 08T:					33 000,00	33 000,00	
SPOLU zdroj 111				0,00	33 000,00	33 000,00	

Stručná charakteristika projektu:

Projekt Virtuálna databáza slovenského divadla (etheatre.sk) ako odbornej informačno-dokumentačnej on-line platformy je niekoľkoročný projekt Divadelného ústavu. V roku 2021 sa uskutočnilo jeho komplexné spustenie pre užívateľov (v tejto etape je platforma etheatre.sk považovaná za informačnú databázu).

Fáza naplňovania obsahu on-line platformy je však jej neoddeliteľnou súčasťou a vo forme digitalizácie materiálu trvá aj po zverejnení webovej stránky. Priebežne bude jej obsah dopĺňaný o plánovanú digitalizáciu dokumentačného materiálu, zbierkových predmetov Múzea Divadelného ústavu, ako aj o materiály Špecializovaného verejného archívu Divadelného ústavu. On-line platforma, ktorá vznikne za týmto účelom, bude obsahovať odborne spracovaný a popísaný materiál.

Štruktúra tejto platformy sa úmerne odvíja od odbornej klasifikácie materiálov v zbierkach a fondoch Divadelného ústavu. Zároveň sa prikladá zreteľ aj na skupinu návštevníkov mimo odbornej teatrologickej obce. Týmto návštevníkom platforma poskytuje základný prehľad a zároveň im ponúka možnosť výberu, na základe ktorého bude pre nich návšteva stránky používateľsky atraktívna.

Prvýkrát sa takto na jednom mieste spojí divadelná informačná databáza s digitálnym obsahom (fotografie, bulletiny, tlačoviny, múzejné zbierky...), ktorá je kompletne prelinkovaná a predstavuje unikát aj vo svetovom formáte. Divadelný ústav spolupracuje na projekte aj s digitálnym pracoviskom – Múzeom SNP v Banskej Bystrici, metadáta spracúva kompletne vo vlastnej réžii.

Plnenie projektu k 31. 12. 2021:

- Virtuálna databáza slovenského divadla spĺňa funkciu informačno-odborného systému, ktorý na prvom mieste poskytne návštevníkovi/širokej verejnosti rozšírený prehľad doplnený o taký druh materiálu, ktorý mu sprostredkuje komplexnú predstavu o profesionálnej produkcii divadiel na Slovensku, ako aj o jej tvorcoch.
- Projekt zároveň umožňuje ochranu zbierkových predmetov, ako aj dokumentačného materiálu tým, že tento materiál sprístupňuje v elektronickej podobe. Fyzická podoba materiálu tak môže byť následne odborne ošetrovaná a uchovaná v podobe konzervačného uloženia, ktoré jej manipuláciu a následne opotrebovanie a poškodzovanie eliminuje na minimum.

Súčasne je materiál prostredníctvom jeho digitalizácie metadátovo spracovaný a uložený do dátových systémov. Digitalizovanie materiálov, ako aj zber informácií, ktoré naplňajú virtuálnu databázu je kontinuálnym dlhodobým procesom. Virtuálna databáza slovenského divadla je výsledkom dlhoročného úsilia Divadelného ústavu o prepojenie a kompatibilitu na úrovni faktografických dát a dokumentačných materiálov z oblasti scénických umení od vzniku profesionálneho divadla na území Slovenska po súčasnosť. Databáza prepája bohatú informačnú platformu inštitúcie Informačný systém THEATRE.SK s vedeckým, umeleckým a výskumným materiálom Múzea Divadelného ústavu, Špecializovaného verejného archívu Divadelného ústavu, Špeciálnej knižnice Divadelného ústavu a dokumentačných fondov. Výsledkom tohto spojenia je komplexná vedomostná databáza, ktorá je výbornou pomôckou na výskumné a študijné účely, informuje širšiu verejnosť o slovenskom divadle a zároveň sa ňou zlepšuje ochrana uvedených zbierkových predmetov, dokumentačných a archívnych materiálov, ktoré boli dlhoročnou dennou manipuláciou nadpriemerne zaťažované. Databáza disponuje jedným miliónom údajov o profesionálnej scéne a takmer 50 tisíc digitálnych dokumentov.

Kapitálový transfer

V roku 2021 mala organizácia poskytnuté finančné prostriedky na kapitálový transfer vo výške 35 300 € na Prvok 08T0105 – projekt informatizácie kultúry a 08T0106 – Akvizície zbierkových predmetov.

IA 19486 DU – Informačné databázy

25 800 €

- Nákup knižničného systému
- Technické zhodnotenie Informačného systému THEATRE.SK
- Servery: Diskové pole – náhrada 8 ročného diskového poľa IBM DS3512

IA 24 097 – Akvizície zbierkových predmetov

9 500 €

- Akvizičné nákupy zbierkových predmetov

Výdavky na aktivitu v členení podľa rozpočtovej klasifikácie	Menovite	ROK 2021			
		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie prostriedkov	
				celkom	z toho: zo ŠR
719	Ostatné kapitálové výdavky	0	9 500,00	9 500,00	9 500,00
v tom:	719 002	0	9 500,00	9 500,00	9 500,00
SPOLU			9 500,00	9 500,00	9 500,00

Stručná charakteristika projektu:

K základným povinnostiam Múzea Divadelného ústavu patrí výskum a dopĺňanie zbierkových predmetov podľa schválených plánov a výskumných projektov tak, aby vo výsledku čo najvernejšie mapoval minulosť, vývoj a súčasné trendy slovenskej divadelnej scénografie, ako aj tvorbu jednotlivých osobností našej scénografie v domacom i zahraničnom divadelnom prostredí.

Plnenie projektu k 31. 12. 2021:

V roku 2021 realizovalo Múzeum Divadelného ústavu nákup zbierkových predmetov v dvoch plánovaných okruhoch – poznávanie minulosti a mapovanie prítomnosti. V rámci poznávania minulosti sa podarilo doplniť zbierkový fond Jozefa Vécseia nielen o jeho divadelnú ale aj voľnú tvorbu, čím prišlo k maximálnej kompletizácii fondu tohoto scénografa, ktorý bol kľúčovým nielen pre tvorbu Novej scény Národného divadla, ale aj pre Dedinské divadlo a po ňom vznikajúce krajové divadlá. V rámci mapovania divadelnej prítomnosti sa Múzeum DU zameralo na generáciu, ktorá vstupovala do divadla na prelome storočí a dnes ju reprezentujú tvorcovia uznávaní nielen u nás doma, ale aj v zahraničí. Svojou tvorbou reagujú na potreby moderných trendov divadelníctva, či už ide o dokumentárne, pohybové alebo

experimentálne divadlo. V rámci roku 2021 MDÚ získalo zbierkové predmety od šiestich scénografov, ktorých rukopisy sa výrazne odlišujú rôznym spôsobom uvažovania o divadelnom priestore a kostýme v rámci moderného výtvarného vnímania divadla.

Výdavky na aktivitu v členení podľa rozpočtovej klasifikácie	Menovite	ROK 2021			
		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie prostriedkov	
				celkom	z toho: zo ŠR
711	Nákup softvéru	0	15 421,20	15 421,20	15 421,20
v tom:	711 003	0	15 421,20	15 421,20	15 421,20
713	Nákup výpočtovej techniky	0	2 796,00	2 796,00	2 796,00
v tom:	713 002	0	2 796,00	2 796,00	2 796,00
718	Rekonštrukcia a modernizácia softvéru	0	7 500,00	7 500,00	7 500,00
v tom:	718 006	0	7 500,00	7 500,00	7 500,00
SPOLU			25 800,00	25 717,20	25 717,20

Stručná charakteristika projektu:

Centrum divadelnej dokumentácie sa dlhodobo snaží o priblíženie sa k bádateľovi aj skvalitňovaním ponúkaných elektronických služieb a to na báze budovania elektronickej študovne a prípravy na budovanie elektronickej knižnice. Na naplnenie týchto cieľov využíva viacero systémov a databáz. K nosným však patria KIS a IS.ETHEATRE, ktoré sú významnými pramennými elektronickými zdrojmi overených a štrukturovaných informácií.

Plnenie projektu k 31. 12. 2021:

Pre ďalší rozvoj a plnohodnotné fungovanie elektronických systémov Divadelného ústavu bolo potrebné zabezpečiť stabilné a aktuálne technické a softvérové prostredie, čo sa v roku 2021 aj podarilo zrealizovať. V roku 2021 sa podarilo rozbehnúť cez Virtuálnu databázu slovenského divadla prvú časť elektronickej študovne, a tak sprístupniť verejnosti informácie a dokumenty k inscenáciám z rokov 1920 – 1956, ktoré boli v predchádzajúcich rokoch zdigitalizované (fotografie, bulletiny, články, scénografiká) a postupne pripájané do databázy. V digitalizovaní a pripájaní digitalizátov a teda v rozvoji spomínanej Virtuálnej databázy slovenského divadla budeme pokračovať aj v nasledujúcich rokoch. Koncom kalendárneho roku 2021 sa podarilo zakúpiť nový knižničný softvér KIS ARL od spoločnosti Cosmotron. Vzhľadom k tomu, že KIS Clavius už jeho výrobca nerozvíja a nepodporuje, išlo o krok nevyhnutný pre ďalší rozvoj knižničných služieb na všetkých úrovniach (od spracovávania cez sprístupňovanie informácií až po poskytovanie elektronických služieb čitateľom) vrátane medziknižničnej spolupráce. Príprava a implementácia systému prebehne v prvom polroku roku 2022.

Rozdiel v schválených a čerpaných finančných prostriedkoch vo výške 82,70 € bude odvedený v zmysle §24 ods. 9 zákona 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

4.5. Výdavky organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

a) Bežné zdroje 111 ŠR

Program: 08S Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

Podprogram: 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť

Funkčná klasifikácia 0820 – Kultúrne služby

- 1 233 972 € schválený rozpočet
- 1 255 526 € upravený rozpočet

Funkčná klasifikácia 0850 – Výskum a vývoj v oblasti kultúry – 127 890 €

- Program 0EK – 24 400 €
- Program 08T0103 – 50 000 €

Prehľad čerpania bežného transferu za rok 2021 podľa jednotlivých programov

Kód			Položka	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet k 31. 12. 2021	Čerpanie k 31. 12. 2021
Zdroj	Program	Prvok				
a	b	c	d	1	2	3
111	08S	08S0101	600	1 233 972,00	1 255 526,00	1 233 048,65
11P3	08S	08S0101	600	5 900,00	16 000,00	4 480,12
46	08S	08S0101	600	22 000,00	50 299,95	50 299,95
131K	08S	08S0101	600			38 224,90
131K	08T	08T0103	600			20 000,00
131K	08T	08T0105	700			33 000,00
111	08T	08T0103	600		50 000,00	50 000,00
111	08T	08T0105	700		25 800,00	25 717,20
111	08T	08T0106	700		9 500,00	9 500,00
111	0EK	0EK0102	600		15 900,00	15 900,00
111	0EK	0EK0103	600		8 500,00	8 500,00
SPOLU				1 261 872,00	1 431 525,95	1 488 670,82

Hlavné úlohy Kontraktu na rok 2021

V rámci schváleného rozpočtu organizácia v roku 2021 zabezpečovala nasledujúce činnosti/aktivity:

a) odborné činnosti súvisiace s divadelnou kultúrou na Slovensku a smerom do zahraničia (dokumentačné, archívne, zbierkotvorné, múzejné, knižničné, informačné, edičné a vydavateľské, divadelné, metodicko-odborné, poradenské, konzultačné, vzdelávacie, expozičné, výstavné a prezentačné, analytické, štatistické a ďalšie),

b) odbornú vedecko-výskumnú činnosť,

c) pri plnení činností a realizácii aktivít prihliadala na špecifické potreby osôb so zdravotným znevýhodnením v rámci technických, finančných a personálnych možností.

Činnosti prijímateľa naplňali najmä nasledovné ciele a ich ukazovatele:

a) sprístupňovanie a napĺňanie Informačného systému THEATRE.SK pre odbornú a širšiu verejnosť – zabezpečenie nárastu databázy minimálne o 6 % oproti roku 2015, realizácia aktivít vyplývajúca zo štatútu Divadelného ústavu ako Špecializovaného verejného archívu, Múzea Divadelného ústavu a pracoviska s Osvedčením o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj (Centrum výskumu divadla),

b) publikačná činnosť (realizácia vydania pôvodných a prekladových teatrologických publikácií, resp. multimediálnych nosičov vydávanie periodickej a neperiodickej tlače, distribúcia a prezentácia knižných publikácií v minimálnom počte 6),

c) divadelná a edukačná činnosť (prevádzka Štúdia 12, tvorba a realizácia vlastných kultúrnych, edukačných a prezentačných aktivít),

d) výstavná činnosť (domáce a zahraničné výstavy v minimálnom počte 5),

e) rozvíjanie medzinárodnej spolupráce a medzinárodných vzťahov,

f) realizácia vlastných aktivít a zabezpečenie realizácie a propagácie podujatí zaznamenávajúcich 60 rokov činnosti Divadelného ústavu (publikačná a prezentačná činnosť),

g) realizácia nových foriem práce s verejnosťou/publikom.

Uvedené činnosti sú súčasťou uzatvoreného Kontraktu organizácie v roku 2021 a sú komentované v správe vyššie.

Prvok 08S0101 – Bežný transfer organizácie zdroj 111 – štátne F. K. 0820

Odborné činnosti súvisiace s divadelnou kultúrou na Slovensku a smerom do zahraničia (dokumentačné, archivačné, knižničné, informačné, edičné, výstavné, prezentačné a pod.)

Názov	Celkom v €	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	1 106 082,00	571 310,00	210 000,00	320 782,00	3 990,00	0,00
Upravený rozpočet	1 127 636,00	560 800,00	214 272,89	349 696,59	2 866,52	0,00
Skutočnosť	1 105 158,65	543 386,35	209 208,89	349 696,59	2 866,52	0,00

Položka 610 – Mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania – 543 386,35 €

Záväzný ukazovateľ mzdových nákladov organizácie na rok 2021 bol v sume 560 800 €. MK SR na základe rozpočtového opatrenia MF SR a plnenia Dodatku č. 1 ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí postupujú pri odmeňovaní podľa zákona č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na rok 2021, dohodlo o vyplatení odmeny vo výške 350 €. Organizácia v decembrových mzdách vyplatila v januári každému pracovníkovi uvedené odmenu. Tieto finančné prostriedky predstavujú rozdiel v plnení rozpočtu a záväzného ukazovateľa, nakoľko boli predmetom vyplatenia v januári nasledujúceho roka. Rozdiel v nedočerpaní finančných prostriedkov z odmien vo výške 1 100 € budú podliehať v zmysle § 24 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách povinnému ročnému zúčtovaniu.

Záväzný ukazovateľ na mzdové prostriedky predstavoval 51,73 % zo schváleného rozpočtu na rok 2021.

Položka 620 – poisťné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní – 209 208,89 €

Sú to finančné prostriedky odvedené do zdravotných poisťovní a sociálnej poisťovne za mzdy zamestnancov v TPP ako aj na uhradené odvody do poisťovní za dohody vykonávané na základe mimopracovnej činnosti. Zákonné poistenia a mzdy tvoria 19 % z čerpaného rozpočtu za rok 2021. Rozdiel uvedený ako nedočerpané sú odvody z odmeín za december 2021 vyplatené v roku 2022.

630 – Tovary a služby – 349 696,59 (v roku 2020 – 450 629,21 €)

Výdavky na nákup tovarov a služieb v zmysle schválených súhrnných činností Kontraktom na rok 2021.

Položka 631 – cestovné náhrady – 757,66 €

Sú to najmä služobné cesty domáce vo výške 311,17 € – návštevy divadiel a divadelných predstavení pre výber predstavení na Festival inscenácií súčasnej drámy Nová dráma/New Drama 2021 a dopĺňanie dokumentačných, archívnych a knižničných fondov organizácie, položka 631 002 – zahraničné cestovné – na účasť zástupcov Divadelného ústavu na medzinárodných projektoch vo výške 446,49 €. Enormné zníženie čerpania je dôsledkom dopadu dodržiavania všetkých opatrení prijatých NR SR pre zamedzenie šírenia sa pandémie COVID -19.

Položka 632 – Energie, voda a komunikácie – v celkovej výške 44 608,72 €

Výdavky za teplo, energie, vodné a stočné za prenajaté priestory, v ktorých sídli organizácia, ako aj za prenajaté archívne priestory v Hurbanových kasárňach vo výške 36 387,93€. Poštovné a telekomunikačné prostriedky sú vo výške 4 795,53. IKT – 3 425,26 €. Značnú časť čerpania v uvedenej položke je z nového programu 0EK.

Položka 633 – Materiál – v celkovej výške 23 644,01 € (v roku 2020 – 54 755,13 €)

V uvedenej položke je značné šetrenie nakoľko v zmysle prijatého Kontraktu organizácia potrebovala šetriť na základnom vybavení tak, aby sme mohli plniť najmä položku 637 – služby. Všeobecný kancelársky materiál vrátane tonerov a iných ďalej špecifikovaných položiek bol čerpaný 633006 – vo výške 15 862,54 €. Významnou položkou v rámci uvedenej klasifikácie je nákup kníh, časopisov, novín vo výške 3 446 €.

Položka 634 – Dopravné – vo výške 7 085,41 €

Čerpanie na nákup PHL 1 503,32 € na prevádzku služobného automobilu Peugeot Partner Tepee, ktoré je v porovnaní s rokom 2019 o 50 % nižšie, nakoľko mali v zmysle prijatých opatrení odborní zamestnanci obmedzenú možnosť návštevy divadelných premiér mimo Bratislavu. Prepravné v rámci výstavy Divadelné storočie – stopy a postoje, kde sa niektoré originály exponátov dovezené z Prahy, Budapešti, Viedne, Bardejova v zmysle uzatvorených zmlúv vrátili naspäť

vypožičiavateľom, bolo realizované vo výške 2 304,32 €. Ostatné výdavky predstavujú nákup kariet, diaľničných známok. Značnú položku dopravného tvoria aj opravy vozidla Teepe Peugeot (nákup v roku 2008) na jeho servis a údržby vo výške 1 378,46 €.

Položka 635 – Rutinná a štandardná údržba – 3 066,86 €

Čerpanie na servis a údržbu prevádzkových systémov, budovy a na opravu priestorov Štúdia 12 vo výške 3 066,86 €. Čerpania na servis a údržbu informačného softvéru IS THEATRE.SK sa presunul v tomto roku na program OEK.

Položka 636 – Nájomné za prenájom – vo výške 258,70€ (14 081,57 € – rok 2019)

Výdavky za prenájom techniky v Štúdiu 12.

Položka 637 – Služby vo výške – čerpanie vo výške 270 275,23 € (v roku 2020 – 308 810,18 €)

Najvyššie čerpanie je na autorských honorároch 41 886,83 € a všeobecných službách 134 925,04 €. Ide o služby za všetky aktivity uvedené v Kontrakte organizácie a Súhrne hlavných činností ako aj na základnú prevádzku organizácie. Ide najmä o také aktivity ako tlač publikácií, výstavy, vydávanie časopisu kœd, dokumentačnú činnosť, stravovanie zamestnancov vo výške 37 778,51 €, platby za činnosti, ktoré súviseli s mimopracovnou činnosťou – dohody vo výške 37 753,30 €, atď.

Položka 640 – Bežné transfery – výdavky vo výške 2 866,52 €

Platby za medzinárodné členské príspevky v ITI, IETM, SIBMAS, ENICPA, ICOM a výdavky na nemocenské dávky zamestnancov v TPP.

Prvok 08S0101 – Bežný transfer organizácie zdroj 111 – štátne F.K. 0850

Prehľad o plnení zamestnancov a čerpaní finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na vedecko-výskumnú činnosť za rok 2021

Program/Prvok	Kód zdroja	Katégoria/Položka ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet k 31. 12. 2021	Skutočnosť k 31. 12. 2021
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>C</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
08S0101	111	610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	48 600,00	48 600,00	48 600,00
08S0101	111	611 – Tarifný plat	30 916,00	34 765,40	34 765,40
08S0101	111	612 001 – Príplatky	11 800,00	12 330,28	12 330,28
08S0101	111	612 002 – Príplatky ostatné	5 884,00	1 204,32	1 204,32
08S0101	111	614 – odmeny	0,00	300,00	300,00
08S0101	111	620 – Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	17 450,00	22 245,11	22 245,11
08S0101	111	621 – Poistné do VZP	3 240,00	2 162,48	2 162,48
08S0101	111	623 – Poistné do ostatných zdrav.poisťovní.	1 620,00	4 444,28	4 444,28
08S0101	111	625 – Poistné do SP	11 940,00	14 877,95	14 877,95
08S0101	111	627 – Príspevok do dopln. dôchod. poistenia	650,00	760,40	760,40
08S0101	111	630 – Tovary a služby spolu:	61 840,00	57 044,89	57 044,89
08S0101	111	631 – Cestovné náhrady	1800,00	0,00	0,00
08S0101	111	632 – Energie, voda a komunikácie	1500,00	268,47	268,47
08S0101	111	633 – Materiál	2400,00	447,60	447,60
08S0101	111	634 – Dopravné	0,00	0,00	0,00

08S0101	111	635 – Rutinná a štandardná údržba	0,00	240,00	240,00
08S0101	111	636 – Nájomné za nájom	0,00	0,00	0,00
08S0101	111	637 – Služby	56 140,00	56 088,82	56 088,82
08S0101	111	640 – Bežné transfery spolu:	0	0	0
08S0101	111	642015 – Na nemocenské dávky			
08S0101	111	600 – Bežné výdavky spolu	127 890,00	127 890,00	127 890,00
Počet zamestnancov			4	4	5

Uzatvorený Kontrakt na odborné činnosti na vedu a výskum súvisia najmä s činnosťou Centra výskumu divadla. Činnosť CVD je každoročne schvaľovaná aj v Kontrakte na uvedený rok. V roku 2021 pracovalo Centrum výskumu divadla na nasledujúcich projektoch:

1. Publikácia k jubileu inštitúcie *Žijeme divadlom. Divadelný ústav 11/21*,
2. Medzinárodný projekt *Reclaimed Avant-garde*,
3. Projekt *Súčasný slovenský tanec*,
4. Projekt *Fond slovenských umelcov pôsobiacich v zahraničí*,
5. Výstava *Stanislav Remar*,
6. Výstava *Viliam Záborský – Majster slova*,
6. Výstava *Tanečná kozmopolitka Alica Pastorová*,
7. Výstava *tanečná – Eva Jaczová*,
8. Výstava *Peter Karvaš*,
9. Slovenská tanečná platforma. *Spolupráca Divadelného ústavu s Platformou súčasného tanca (PlaST)*,
10. *Výstavy venované dejateľom divadla: P. O. Hviezdoslav, I. Bukovčan, M. Prechovská*,

ŠPECIÁLNE PROJEKTY VEDY A VÝSKUMU

1. Projekt *Dejiny slovenského divadla*
2. Projekt *Súčasní režiséri Slovenska*
3. Projekt *Slovník divadelných kritikov*
4. Projekt *Divadelné prechádzky*
5. Projekt *Zlatá kolekcia slovenského profesionálneho divadla*
6. Projekt *Tvorcovia súčasného slovenského tanca*
7. Projekt on-line výstav platformy *Google Arts and Culture*

Všetky uvedené projekty sú bližšie špecifikované na stranách 23 – 27.

Program OEK – Medzirezortný program v súlade s Metodickým pokynom Úradu predstedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Prvok OEK 0102 – Špecializované systémy

Na prvku správca organizácia rozpočtovala výdavky na špecializované systémy, ktoré využíva na zabezpečenie svojich kompetencií a ktoré nie sú uvádzané samostatne v rámci ďalších prvkov podprogramu, ktorých výdavky na rutinnú a štandardnú údržbu/nájom za práce a služby, vrátane výdavkov na štandardnú údržbu licencií, zamedzujú vzniku poškodenia, straty využiteľnosti a plynulosti používania informačného systému, a zároveň nepresahujú kumulatívne sumu 100 000 €.

V roku 2021 sme čerpali finančné prostriedky na údržbu softvéru IS THEATRE.SK na základe uzatvorenej zmluvy o servise a údržbe s firmou Bach systém vo výške 15 900 €.

Názov	Celkom v €	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Upravený rozpočet	15 900,00	0,00	0,00	15 900,00	0,00	0,00
Skutočnosť	15 900,00	0,00	0,00	15 900,00	0,00	0,00

Prvok 0EK – 0I03 – Podporná infraštruktúra – 8 500 €

Názov	Celkom v €	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Upravený rozpočet	8 500,00	0,00	0,00	8 500,00	0,00	0,00
Skutočnosť	8 500,00	0,00	0,00	8 500,00	0,00	0,00

Na prvku organizácia rozpočtovala výdavky na všeobecnú infraštruktúru potrebnú pre podporu zamestnancov, akými sú komunikačné linky v budove, pripojenie na internet, stolové počítače a notebooky, počítačové príslušenstvo, SW licencie viazané na zabezpečenie služieb komunikačnej infraštruktúry, SW licencie viazané na zabezpečenie HW/IaaS a virtuálnej infraštruktúry, zálohovacie systémy, HW vybavenie konkrétneho pracovníka (PC, sieťové tlačiarne, sieťové servery), komunikačné linky, LAN, WAN aktívne a pasívne prvky či operačné systémy na koncových bodoch.

Organizácia čerpala uvedené prostriedky na RK 632004 Komunikačná infraštruktúra, 632005 – Telekomunikačné služby – Swan. Orange, 633 002 – nákup výpočtovaj techniky – kopírka, 633 003 – Telekomunikačná technika, 633 018 Licencie.

Program 0820 08S0101 – Bežný transfer organizácie zdroj 131K – prostriedky ŠR r. 2020

Finančné prostriedky bežného transferu na Divadlá a divadelnú činnosť v celkovej sume zostatku nevyčerpaných finančných prostriedkov z roku 2020 predstavujú čerpanie 38 224,90 € na mzdy zamestnancov organizácie za mesiac december 2020 (RK 610).

Finančné prostriedky boli čerpané v súlade s §8 ods. 5 Zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podprogram 08T0103 – podpora kultúrnych aktivít v PO a RO – zdroj 131K prostriedky ŠR r. 2020

Účelovo určené finančné prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v celkovej sume zostatku nevyčerpaných finančných prostriedkov roku 2020 na projekt *Dejiny slovenského divadla II (1949 – 2000)*, vydanie a verejná prezentácia publikácie vo výške 20 000 €.

Finančné prostriedky boli čerpané v súlade s §8 ods. 5 Zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Kapitálový transfer – 131 K – rprogram 08T0105 – projekt informatizácie kultúry, prostriedky z roku 2020

V roku 2020 mala organizácia poskytnuté finančné prostriedky na kapitálový transfer vo výške 33 000 € na Prvok 08T0105 – projekt informatizácie kultúry – Virtuálna databáza slovenského divadla.

Názov	Celkom v €	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Upravený rozpočet	33 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33 000,00
Skutočnosť	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Program 08S0101 – Bežný transfer organizácie zdroj 46 – vlastné

Názov	Celkom v €	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	22 000,00	15 000,00	7 000,00	0,00	0,00	0,00
Upravený rozpočet	50 299,95	0	18 431,59	25 868,36	6 000,00	0,00
Skutočnosť	50 299,95	0	18 431,59	25 868,36	6 000,00	0,00

Schválený rozpočet k 1. 1. 2021	22 000,00 €
Upravený rozpočet k 31.12. 2021	50 299,95,00 €
Skutočnosť k 31.12. 2021	50 299,95 €

Položka 610 – Mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania – 0,00 €

Tarifné platy, osobné príplatky, príplatky za riadenie vedúcich zamestnancov. Nakoľko záväzný ukazovateľ na mzdy organizácie je vždy nižší ako organizácia v skutočnosti potrebuje, je potrebné z výnosov organizácie vykryť mzdy pracovníkov a časť odmien pracovníkov.

Položka 620 – poisťovne a príspevok zamestnávateľa do poisťovní – 18 431,59 €

Finančné prostriedky odvedené do zdravotných poisťovní a sociálnej poisťovne za mzdy zamestnancov v TPP ako aj na základe novej legislatívy uhradené odvody do poisťovní za dohody vykonávané na základe mimopracovnej činnosti.

Položka 630 – Tovary a služby – 25 868,36€

Výdavky na nákup tovarov a služieb v zmysle schválených súhrnných činností na rok 2021.

- výstavy, demontáž výstava *Divadelné storočie – stopy a postoje*,
- edičné projekty (čiastočne),
- všetky výrobné, prevádzkové, prepravné služby, nájomné, dohody vykonávané mimopracovného pomeru,
- Štúdio 12,
- odborné činnosti súvisiace s divadelnou kultúrou na Slovensku a smerom do zahraničia (dokumentačné, archivačné, knižničné, múzejné, vzdelávacie, informačné, prezentačné a pod.).

Výdavky organizácie na schválené prioritné projekty podľa schválených prvkov.

Podprogram 08T0103 – podpora kultúrnych aktivít v PO a RO zdroj 111

Účelovo určené finančné prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v celkovej sume rozpísaného BT 50 000 € boli schválené na základe rozpočtového opatrenia č. 1. Ide o projekt 60. rokov Divadelného ústavu (festival Nová Dráma /New Drama 2021) vid'. str. 9, 38 – 41, 44

Celkom schválené 600/630 – tovary a služby	50 000,00 €
Vyčerpané	0,00 €
Rozdiel	50 000,00 €

Názov	Celkom v €	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Upravený rozpočet	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00
Skutočnosť	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Podprogram 08T0103 – podpora kultúrnych aktivít v PO a RO – zdroj 131K – prostriedky ŠR r. 2020

Účelovo určené finančné prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v celkovej sume zostatku nevyčerpaných finančných prostriedkov roku 2020 na projekty špecifikované Prílohou č. 4 v tabuľkovej časti tejto správy a predstavujú k 31. 12. 2021 čerpanie 20 000 € v členení:

Vydanie a prezentácia publikácie Dejiny slovenského divadla II.

Finančné prostriedky boli čerpané v súlade s § 8 ods. 5 Zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4.6. Vyhodnotenie čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zahraničné aktivity

Od roku 1999 vykonáva Divadelný ústav obnovenú správu Medzinárodného divadelného inštitútu ITI na Slovensku. Divadelný ústav je priamo členom viacerých medzinárodných združení a sietí ako napríklad SIBMAS – Medzinárodná asociácia knižníc a múzeí divadelného umenia, Medzinárodná sieť pre súčasné dramatické umenie – IETM, ENICPA – Európska sieť informačných centier dramatického umenia a od marca 2013 je Divadelný ústav členom Medzinárodnej rady múzeí – ICOM. Spolupráca s partnerskými divadelnými ústavmi a múzeami v krajinách V4 patrí k prioritným

zahraničným aktivitám DÚ. Intenzívna a systematická spolupráca sa uskutočňuje najmä s Divadelným ústavom Praha – Inštitutom umění, Maďarským divadelným inštitútom a múzeom Budapešť (OSZMI), Inštitútom Adama Mickiewicza Varšava, Divadelným inštitútom Zbigniewa Raszewského Varšava, Rakúskym divadelným múzeom Viedeň, Divadelným múzeom Vojvodiny v Novom Sade (výmena informácií, databáz, dokumentácie, expertov). S krajinami V4 spolupracuje na dlhoročnom projekte PACE – Performing Arts in Central Europe.

Vzhľadom k pretrvávaniu celosvetovej pandémie koronavírusu a následnými opatreniami Vlády Slovenskej republiky, Ústredného krízového štábu Slovenskej republiky, Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky ako aj v súvislosti odporúčaniami Ministerstva kultúry bolo v roku 2021 realizovaných zo strany Divadelného ústavu iba minimum zahraničných aktivít, na ktorých sa zúčastňovali odborní pracovníci – teatrologovia. K tým nemnohým patrila po uvoľnení striktných protipandemických opatrení účasť odbornej pracovníčky teatrologičky Divadelného ústavu na Medzinárodnom festivale Divadlo Plzeň 2021 v septembri 2021 a na Medzinárodnom festivale nemeckého jazyka v Prahe v novembri 2021, účasť vedenia Divadelného ústavu a odborných pracovníkov – teatrologov na prezentácii publikácií Divadelného ústavu vydaných pri príležitosti Roku slovenského divadla v priestoroch Inštitutu umění – Divadelného ústavu Praha – ČR za účasti ich autorov – vynikajúcich osobností slovenskej odbornej teatrologickej obce. V septembri 2021 sa riaditeľka Divadelného ústavu zúčastnila na Belehradskom medzinárodnom divadelnom festivale BITEF v Srbsku, kde prerokovala ďalšie okruhy spolupráce Divadelného ústavu pri prezentácii slovenského umenia na tomto festivale. V októbri sa koordinátorka slovenskej časti medzinárodného projektu Klasika v grafickom románe zúčastnila na dlho odkladanom pracovnom stretnutí v slovinskej Lubl'ane na ďalšom pracovnom stretnutí a workshope pripravovaného projektu spolu s autormi výtvarného konceptu a lektormi workshopu slovenskej časti projektu.

Dňa 18. 4. 2021 sa prostredníctvom platformy Zoom uskutočnilo vystúpenie divadla GUnaGu s inscenáciou hry Viliama Klimáčka *Horúce leto '68* v rámci festivalu Rehearsal for Truth (Skúška pravdy), ktorú každoročne organizuje v New Yorku Václav Havel Library Foundation.

V roku 2021 sa uskutočnili niektoré významné medzinárodné kongresy, konferencie a stretnutia on-line. K najdôležitejším patrili on-line stretnutia mimovládnej organizácie ENICPA (Európska sieť informačných centier performatívneho umenia) 15. 4. 2021 a Výročné stretnutie mimovládnej organizácie ENICPA dňa 15. 12. 2021, prostredníctvom ktorých sa Divadelný ústav zapojil do medzinárodných projektov tejto mimovládnej organizácie: Virtuálnej výstavy divadelnej fotografie a projektu medzinárodnej virtuálnej databázy performatívneho umenia VIKIDATA. V rámci výročného stretnutia prezentoval Divadelný ústav svoje aktivity a skúsenosti pri realizácii divadelného života v čase prísnych opatrení a obmedzených možností spôsobených pandemiou koronavírusu. On-line stretnutie s európskymi organizátormi Nocí divadiel si vyžiadala i príprava slovenskej časti tohto podujatia dňa 20. 11. 2021.

4.7. HODNOTENIE FONDOV ORGANIZÁCIE

4.7.1. Rezervný fond

Rezervný fond	Rok 2021
Stav k 1. 1.	2 258,5
Tvorba (<i>povinný príděl</i>)	0
Čerpanie rezervného fondu, v tom:	0
Stav k 31. 12.	
Sociálny fond	Rok 2021
Stav k 1. 1.	3 750,02
Tvorba sociálneho fondu (<i>povinný príděl</i>)	7 093,46
Čerpanie sociálneho fondu, v tom:	7 778,40
<i>Príspevok na stravovanie zamestnancov</i>	7 778,40
Stav k 31. 12.	3 065,08

4.7.2. Sociálny fond

Presuny v rámci rezervného fondu boli realizované v súlade s Metodickým usmernením Ministerstva financií SR č. MF/020324/2020-352 o účtovaní výsledku hospodárenia v príspevkových organizáciách, v členení:

- presun v sume +/- 185,37 € predstavuje zúčtovanie stavu výsledku hospodárenia bežného účtovného obdobia k 31. 12. 2020 do počiatočného stavu účtu výsledku hospodárenia v schvaľovaní k 1. 1. 2021 v zmysle platných predpisov a následne na účet Nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov,
- presuny v sume +/- 2 258,56 € predstavuje zúčtovanie zostatku rezervného fondu Nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov (stav k 31. 12. 2020 – suma výsledku hospodárenia za rok 2016, 2017, 2018 a 2019).

Zákonný rezervný fond (ú. 421)

- Stav k 31. 12. 2021 predstavuje nulový zostatok, nakoľko bol k 1. 1. 2021 zrušený.
- Zákonom č. 360/2020 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa s účinnosťou od 1. 1. 2021 vypúšťa ustanovenie §26 zákona o rozpočtových pravidlách, ktorý upravoval tvorbu rezervného fondu z dosiahnutého kladného výsledku hospodárenia príspevkovej organizácie.
- Metodické usmernenie č. MF/020324/2020-352 o účtovaní výsledku hospodárenia v príspevkových organizáciách stanovilo k 1. 1. 2021 preúčtovanie zostatku účtu 421 – Zákonný rezervný fond v prospech účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

5. PROSTRIEDKY EURÓPSKEJ ÚNIE A NA SPOLUFINANCOVANIE

Od roku 2019 má organizácia schválený projekt zo zdrojov EÚ (Kreatívna Európa – Podpora projektov európskej spolupráce 2019) pod názvom Classics in The Graphic Novel/Klasika v grafickom románe. Tri európske kultúrne inštitúcie – Divadelný ústav (Slovensko), Slovinský divadelný inštitút (Slovinsko, iniciátor projektu) a Divadelný inštitút Zbigniewa Raszewskiego (Poľsko) sa stali spolupracovníkmi pri tvorbe pilotného modelu kultúrneho vzdelávania na stredných školách prostredníctvom grafického románu – komiksu. Jeho hlavným cieľom je podnietiť vzťah cieľovej skupiny – študentov stredných škôl – k divadlu prostredníctvom grafických románov. Knižný komiks by sa mohol stať vhodným prostriedkom na oslovenie potenciálnych mladých divadelných divákov a oboznámiť ich s klasickými dramatickými textami vizuálne pútavou a zrozumiteľnou formou. Projekt končí v roku 2023.

Divadelný ústav chystá v rámci projektu tri grafické romány, sériu vzdelávacích workshopov so žiakmi ZŠ a SŠ, ako aj výstavné a diskusné platformy.

Program 08S0101 – Bežné výdavky organizácie zdroj 11P3 – Kultúra a médiá – prostriedky EÚ

Celkom schválené 600/630 – tovary a služby	16 000 €
Vyčerpané	4 480,12 €
Rozdiel	11 519,88 €

6. PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ

Organizácia nevykonáva podnikateľskú činnosť.

7. ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE

Divadelný ústav ako štátna príspevková organizácia spravuje dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok vo vlastníctve štátu. Prehľad o pohybe dlhodobého majetku je nasledovný:

Položka majetku	Účet	Riadok súvahy	OC k 31. 12. 2020	Prírastky +	Úbytky -	Presuny +/-	OC k 31. 12. 2021
Softvér	013	005	306 276,98	55 921,20	0,00	0,00	362 198,18
Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	019	008	2 591,25	0,00	0,00	0,00	2 591,25
(1) Dlhodobý nehmotný majetok spolu:		003	308 868,23	55 921,20	0,00	0,00	364 789,43
Umelecké diela a zbierky	032	013	130,00	0,00	0,00	0,00	130,00
Stavby	021	015	49 076,70	0,00	0,00	0,00	49 076,70
Samostat. hnutelné veci a súbory hnut. vecí	022	016	130 949,05	2 796,00	1 045,59	0,00	132 699,46
Dopravné prostriedky	023	017	16 768,57	0,00	0,00	0,00	16 768,57
Drobný DHM	028	020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatný DHM	029	021	50 864,54	0,00	0,00	0,00	50 864,54
(2) Dlhodobý hmotný majetok spolu:		011	247 788,86	2 796,00	1 045,59	0,00	249 539,27
Dlhodobý majetok celkom (1)+ (2):		002	556 657,09	58 717,20	1 045,59	0,00	614 328,70

Pohľadávky

Organizácia vedie iba pohľadávky voči odberateľom z titulu dodávky tovaru alebo poskytovania služieb na účte 311, 335 a 314 pohľadávky voči zamestnancom a preddávky na neuhradené nájomné a služby.

Pohľadávky po lehote splatnosti organizácia k 31. 12. 2021 neeviduje. Všetky pohľadávky sú uhrádzané priebežne a do lehoty splatnosti.

Celkový objem pohľadávok účtovnej jednotky Divadelný ústav k 31. 12. 2021 predstavoval sumu 1 896,83 € (súčet riadkov súvahy 048 a 060) a majú krátkodobý charakter. Uvedené krátkodobé pohľadávky sú všetky v lehote splatnosti a predstavujú pohľadávky za odberateľské platby za kúpnu cenu výrobkov.

Uvedené pohľadávky sú podľa doby splatnosti (riad. 048 a 60 súvahy) v členení:

Pohľadávky podľa doby splatnosti	Stav k 31. 12. 2021 v eurách
Pohľadávky po lehote splatnosti v tom:	0,00
<i>Pohľadávky po lehote splatnosti do 1 roka</i>	<i>0,00</i>
<i>Pohľadávky po lehote splatnosti nad 1 rok</i>	<i>0,00</i>
Pohľadávky v lehote splatnosti v tom:	1 896,83
<i>Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka vrátane</i>	<i>1 896,83</i>
<i>Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti od jedného do piatich rokov</i>	<i>0,00</i>
<i>Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako päť rokov</i>	<i>0,00</i>
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	1 896,83

Stav krátkodobých pohľadávok k 31. 12. 2021 predstavoval sumu 1 896,83 €, čo predstavuje sumu -553,74 € medziročnej zmeny stavu pohľadávok. Divadelný ústav nemá pohľadávky zabezpečené záložným právom alebo inou formou zabezpečenia a taktiež nemá pohľadávky, na ktoré sa zriadilo záložné právo ani pohľadávky, pri ktorých má účtovná jednotka obmedzené právo s nimi nakladať.

Finančný majetok

Finančný majetok účtovnej jednotky spolu k 31. 12. 2020 v sume 128 134,53 € s prírastkom v roku 2021 v sume 1 911 207,01 € a úbytkom v roku 2021 v sume 1 971 613,29 € dosiahol k 31. 12. 2021 sumu 67 728,25 € (riadok 085 súvahy). Medziročná zmena stavu finančného majetku takto predstavuje sumu -60 406,28 €. V účtovnej jednotke nebolo zriadené záložné právo na krátkodobý finančný majetok ani obmedzenie práva nakladať s krátkodobým finančným majetkom. Organizácia nečerpá bankové úvery ani návratné finančné výpomoci.

Číslo	Účet finančného majetku	Riadok súvahy	Hodnota finančného majetku k 31. 12. 2021 v eurách		
			Stav zistený inventarizáciou	Stav účtovný	Rozdiel (1 – 2)
1	221 – Bankové účty	088 -č.	65 585,93	65 585,93	0,00
	261 – Peniaze na ceste (hotovostný účet ŠP)	088 -č.	1 368,87	1 368,87	0,00
	Bankové účty (221 +/- 261)	088	66 954,80	66 954,80	0,00
2	211 – Pokladnica *	086	693,35	693,35	0,00
3	213- Ceniny *	087	80,00	80,00	0,00
(B)	Finančný majetok celkom:	085	67 728,25	67 728,25	0,00

Závazky

Číslo	Závazky	Riadok súvahy	Hodnota záväzku k 31. 12. 2021 v eurách		
			Stav zistený inventarizáciou	Účtovný stav	Rozdiel (1 – 2)
1	321 – Dodávatelia	152	12 992,00	12 992,00	0,00
2	325 – Ostatné záväzky	155	7 285,21	7 285,21	0,00
3	326 – Nevyfakturované dodávky	156	0,00	0,00	0,00
4	379 – Iné záväzky	160	0,00	0,00	0,00
5	333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom	164	0,00	0,00	0,00
6	331 – Zamestnanci	163	49 990,48	49 990,48	0,00
	336 – Zúčtovanie s orgánmi sociál. zabezpečenia a zdravot. poistenia	165	33 519,02	33 519,02	0,00
	342 – Ostatné priame dane	167	8 429,43	8 429,43	0,00
7	345 – Ostatné dane a poplatky	169	0,00	0,00	0,00
8	371 – Zúčtovanie s ES	171	9 092,06	9 092,06	0,00

Číslo	Závazky	Riadok súvahy	Hodnota záväzku k 31. 12. 2021 v eurách		
			Stav zistený inventarizáciou	Účtovný stav	Rozdiel (1 – 2)
9	372 – Transfery a ost. zúčtovanie so subjektami VS	172	0,00	0,00	0,00
(A) b)	Krátkodobé záväzky celkom	151	121 308,20	121 308,20	0,00

a) dlhodobé záväzky (r. 140 súvahy)

Číslo	Závazky	Riadok súvahy	Hodnota záväzku k 31. 12. 2021 v eurách		
			Stav zistený inventarizáciou	Účtovný stav	Rozdiel (1 – 2)
1	472 – Záväzky zo sociálneho fondu	144	3 065,08	3 065,08	0,00
2	379 – Iné záväzky	149	0,00	0,00	0,00
(A) a)	Dlhodobé záväzky celkom	140	3 065,08	3 065,08	0,00

Záväzky za rok 2021 predstavujú neuhradené faktúry k 31. 12. 2021 na účte 321. Účet 331, 336, 342 – záväzky vyplývajúce z vyplatenia mzdových prostriedkov za mesiac 12/2021 voči zamestnancom, poisťovniam a Daňovému úradu a účtu 371 – nedočerpaných finančných prostriedkov na Komix.

8. ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

Personálna činnosť bola v hodnotenom roku riadená a koordinovaná v zmysle Zákonníka práce, zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. Fyzický stav k 31. 12. 2021 je 41 interných zamestnancov. Priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov za rok 2021 je 39,4

Štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2021	Celkom	Muži	Ženy
Z toho:	6	1	5
Vedúci zamestnanci			
Administratívni zamestnanci	10	2	7
Odborní zamestnanci	25	8	18
Ostatní – robotníci	0	0	0

Činnosť DÚ zabezpečujú oddelenia v súlade s organizačnou štruktúrou. Prepočítaný evidenčný stav zamestnancov k 31. 12. 2021 je na jednotlivých oddeleniach nasledovný:

STAV ZAMESTNANCOV K 31. 12. 2021		
CENTRUM	FO k 31. 12. 2021	Prepočítaný stav
Centrum prezentácie a marketingu	10	10
Centrum ekonomiky a administratívy	6	6
Centrum divadelnej dokumentácie	14	13,40
Centrum výskumu a vzdelávania v divadle	6	5,6
Centrum edičnej činnosti	5	5
	41	40

K 31. 12. 2021 bolo v zmysle stupnice základnej tabuľky platových taríf k zákonu č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme zaradených podľa prílohy č. 3 – 31 zamestnancov. V roku 2021 má organizácia 5 pracovníkov na materskej dovolenke.

K 31. 12. 2021 pracujú 3 pracovníci na skrátenej pracovnej úväzok.

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov:

Vysokoškolské – 34

Stredoškolské – 7

Divadelný ústav umožňuje a podporuje ďalšie vzdelávanie svojich pracovníkov, v roku 2021 to boli školiace semináre z odboru ekonomického, personálneho, archívneho a múzejného.

Mnohí pracovníci Divadelného ústavu zastupovali Slovensko v porotách na medzinárodných divadelných prehliadkach a festivaloch, aktívne sa zúčastňovali na konferenciách a odborných seminároch v rámci divadelných podujatí na Slovensku aj v zahraničí. Venovali sa aj publikačnej činnosti.

Kvalitná personálna práca tvorí jednu zo základných koncepčných úloh organizácie, jej priamym dôsledkom je kvalita poskytovaných služieb DÚ. Starostlivosť o zbierkové fondy a s tým spojené doplnkové činnosti v zmysle uzatvoreného kontraktu vyžadujú špičkových odborných pracovníkov adekvátne finančne ohodnotených. S rozširujúcim sa okruhom činností organizácie je vyťaženosť jednotlivých pracovníkov vysoká, niektoré činnosti sú v roku 2021 zabezpečované aj externými pracovníkmi na základe uzatvorených dohôd o vykonaní práce alebo o pracovnej činnosti a to najmä na úseku špeciálnej knižnice, dokumentačnej činnosti, múzejnej činnosti a v Štúdiu 12.

Divadelný ústav spolupracuje s Vysokou školou múzických umení v Bratislave a v rámci spolupráce organizácia vytvorila podmienky pre vykonávanie odbornej praxe pre študentov. Taktiež v roku 2021 na oddelení špeciálnej knižnice vykonávali odbornú prax v priebehu roka študenti z Filozofickej fakulty UK – odbor informačné štúdiá, a z Dejin knižnej kultúry z Katedry knižničnej a informačnej vedy.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Aktivity Divadelného ústavu sú určené a využívané širokým okruhom užívateľov: z radov slovenských i zahraničných divadiel, zastupiteľských úradov SR v zahraničí, slovenských inštitútov, stredných a vysokých škôl, profesných organizácií, Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, medzinárodných mimovládnych organizácií, zahraničných inštitútov na Slovensku, domácich i zahraničných vedeckých inštitúcií, médií, medzinárodných divadelných festivalov na Slovensku i v zahraničí, vyšších územných celkov.

Služby verejnosti (knižničné služby, služby videotéky a fonotéky, služby bibliografie, výstrižková služba, sprístupňovanie dokumentačných a archívnych fondov, konzultačné činnosti) využívajú najmä teatrologovia, dramaturgovia, divadelní režiséri, scénickí a kostýmoví výtvarníci, študenti vysokých škôl umeleckého zamerania, študenti konzervatórií a stredných umeleckých škôl, kultúrni publicisti, akademickí pracovníci a široká verejnosť. Záujemcovia si môžu prezrieť videozáznamy divadelných predstavení vo video študovni, prezenčné a tiež absenčné služby poskytuje čitateľom špeciálna knižnica. Poradenské služby a konzultácie v oblasti dokumentačných, archívnych a zbierkových fondov poskytujú odborní zamestnanci – teatrologovia organizácie. Výstavná činnosť Divadelného ústavu je určená divadelným profesionálom a širokej verejnosti. Výstavy sa realizujú v priestoroch galérií, divadiel, v zahraničí najmä v priestoroch slovenských inštitútov.

Edičné projekty sú určené divadelným teoretikom a praktikom, študentom stredných a vysokých škôl umeleckého zamerania, ako aj širokej verejnosti. Pravidelne aktualizovaným výstupom Divadelného ústavu je webová stránka

www.theatre.sk, ktorá obsahujú informácie o divadelných premiérach, divadelných aktivitách doma a v zahraničí, seminároch, festivaloch a pod. Informácie na www.theatre.sk sú určené odbornej i širšej verejnosti.

Štatistické ukazovatele, ktoré spracúva Divadelný ústav za jednotlivé divadlá, využíva najmä Štatistický úrad SR, divadlá a Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky.

Informácie o činnosti organizácie sú prezentované v tlačenej a elektronickej médiách. Divadelný ústav je v oblasti divadelnej kultúry na Slovensku jedinou inštitúciou, ktorá odborným periodikám a verejnoprávnym i komerčným médiám poskytuje informácie i dobové materiály v tlačenej i obrazovej podobe. Užívateľmi v zahraničí sú najmä divadelní teoretici a praktici, spolupracovníci inštitúcií obdobného zamerania (Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Budapešť – Maďarské divadelné múzeum a inštitút, Muzeum teatralne Varšava, Divadelný inštitút Zbigniewa Raszewského vo Varšave a Institut umění – Divadelní ústav Praha).

Záujem o výstupy a služby inštitúcie vyplýva aj zo skutočnosti, že Divadelný ústav **plní niekoľko nezastupiteľných úloh v oblasti mapovania a výskumu profesionálnej divadelnej kultúry na Slovensku**. Domáci používatelia služieb Divadelného ústavu tvoria cca 80 % a zahraniční (partnerské inštitúcie a jednotlivci) cca 20 % všetkých užívateľov.

Informácie o činnostiach a službách poskytovaných Divadelným ústavom je možné získať na stránke Divadelného ústavu: www.theatre.sk, taktiež na podstránkach, ktoré sa týkajú špeciálnych projektov a aktivít DÚ: Štúdio 12, Noc divadiel, Nová dráma/New Drama, etheatre.sk.

10. ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONANÝCH KONTROLNÝMI ORGÁNMI

Za prvý polrok 2021 bola vykonaná kontrola prístupnosti webových sídiel podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídiel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora, ktorá ukladá povinnosť Ministerstvu investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR ako orgánu vedenia podľa zákona č. 95/2019 Z.z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonávať povinné monitorovanie prístupnosti webových sídiel. Webové sídlo Divadelného ústavu bolo vybrané do monitorovacej vzorky. Overovanie bolo vykonávané od 1. 3. 2021 do 4. 3. 2021. Monitorovanie ukončilo prístupnosť webovej stránky www.theatre.sk na úrovni 39 %, čo predstavuje závažný nesúlad so zásadami prístupnosti. Organizácia na základe listu č. 010713/2021/oSKŠITVS-1 zo dňa 18. 5. 2021 prijala oznámenie o chybách a termín na odstránenie nedostatkov stanovila do 1. 9. 2021. Všetky nedostatky boli v stanovenom termíne odstránené a oznámené príslušnému úradu Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

V súlade s Poverením na vykonanie vnútorného auditu č. MK-6021/2021-120/15579 z 29. 6. 2021, schváleným Programom na vykonanie vnútorného auditu č. MK-6021/2021-120/15575 z 29. 6. 2021 a na základe Ročného plánu jednotlivých vnútorných auditov na rok 2021 bol vykonaný vnútorný audit č. 21P03 v období od 9. 7. 2021 do 19. 9. 2021 zaslania správy povinnej osobe v príspevkovej organizácii Divadelný ústav v Bratislave (ďalej aj „DÚ“).

Hlavný cieľ

Overiť a hodnotiť finančné riadenie podľa § 5 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a overiť a hodnotiť ďalšie skutočnosti, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Čiastkový cieľ 1

Hodnotenie vykonávania základnej finančnej kontroly zamerané najmä na dodržiavanie ustanovení zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite.

Čiastkový cieľ 2

Hodnotenie rozpočtu, účtovníctva a výkazníctva.

Výsledok auditu

Vnútorným auditom boli identifikované 3 nedostatky, z toho 2 nedostatky so strednou závažnosťou, ktoré sa týkali oblasti vykonávania základnej finančnej kontroly a smernice pre výkon finančnej kontroly a 1 nedostatok s nízkou závažnosťou, ktorý sa týkal vykazovania údajov vo Finančných výkazoch o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách FIN 1-12 v auditovanom období.

Vnútorným auditom neboli identifikované závažné nedostatky. Identifikované nedostatky nemajú finančný charakter. Na nápravu identifikovaných nedostatkov organizácia prijala opatrenia.

11. ZÁVER – HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE

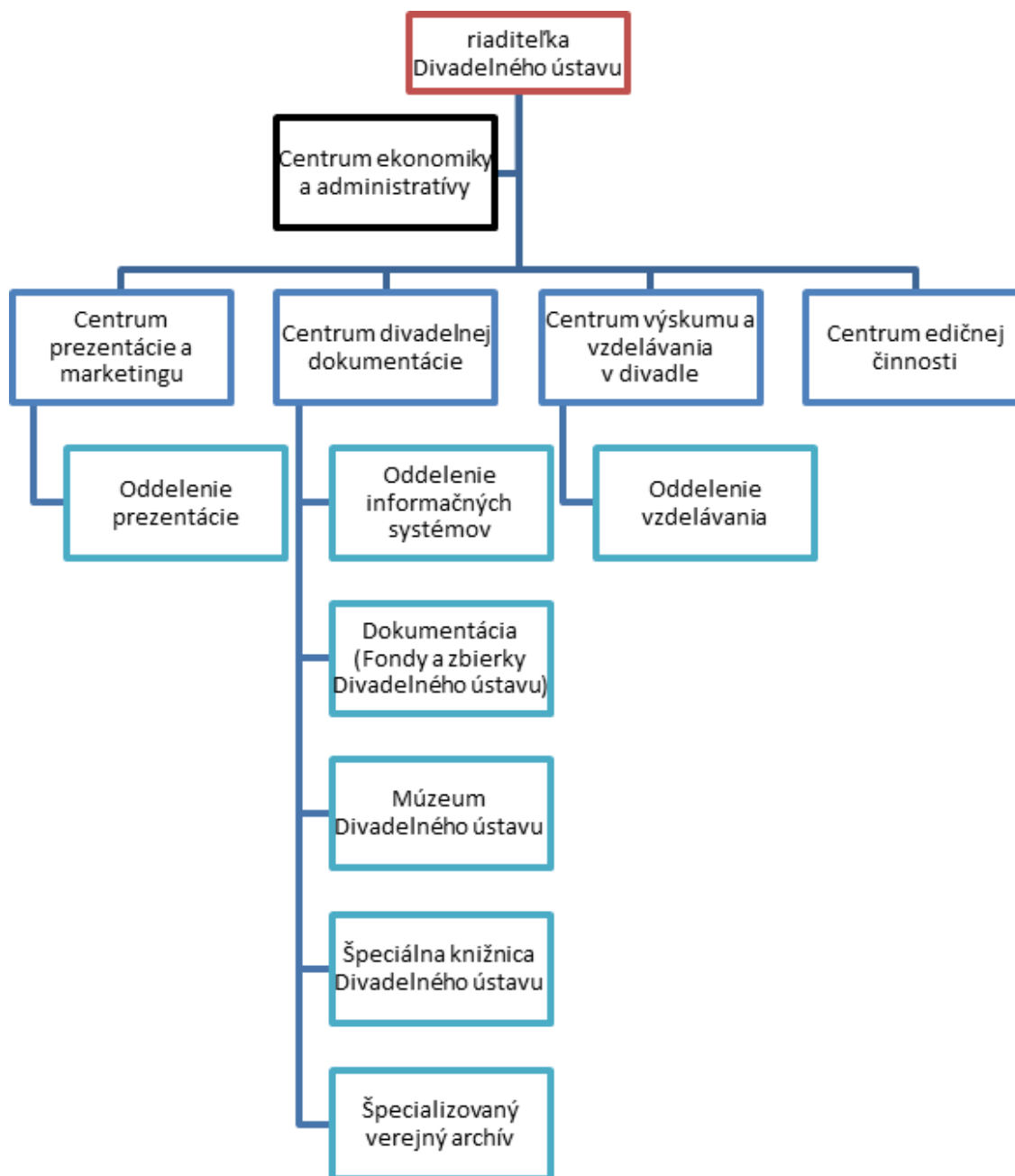
Hodnotenie činnosti a výstupov organizácie ukazujú, že jej poslanie a význam sú celoslovenského dosahu. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, aj v tomto roku je činnosť DÚ financovaná predovšetkým z prostriedkov štátneho rozpočtu. Niektoré projekty vznikajú v koprodukcii s divadlami, vydavateľstvami alebo občianskymi združeniami. V rámci odborných činností DÚ realizuje všetky plánované činnosti dlhodobého i krátkodobého charakteru, ktoré mu vyplývajú zo zriaďovacej listiny. Divadelný ústav plánuje pokračovať v smerovaní vyplývajúcom najmä zo zriaďovacej listiny a stanovil si nasledovné odborné priority (aj vzhľadom na podmienky, ktoré určuje pandemická situácia):

1. potvrdenie reputácie inštitúcie ako neodmysliteľnej súčasť kultúrnej mapy na Slovensku a v zahraničí;
2. posilnenie pozície inštitúcie ako vedecko-výskumného, zbierkotvorného, dokumentačného, múzejného, archívneho, knižničného, vydavateľského, konzultačného, analytického, prezentačného a divadelného centra;
3. rozvíjanie dialógu s aktuálnymi a potenciálnymi partnermi;
4. dostupnosť všetkých produktov/projektov inštitúcie pre všetky cieľové skupiny;
5. posilnenie interkultúrneho dialógu, otváranie a spracovanie aktuálnych kultúrno-spoločenských tém;
6. zapájanie sa do procesov súvisiacich s identifikáciou a finančným ozdravením subjektov v oblasti divadla a tanca, ktorých činnosť je vzhľadom na protipandemické opatrenia vystavená permanentnému obmedzeniu;
7. v zmysle participácie na Implementačnom pláne revízie výdavkov na kultúru 2021 – 2025 zapájanie sa do realizácie strategických kultúrnych procesov v rámci legislatívy (analýza právnych foriem kultúrnych inštitúcií, novelizácia zákona o divadelnej a hudobnej činnosti, sponzorský zákon, mediálny zákon, zákon o umeleckých fondoch, a i.);
8. zapájanie sa do procesov súvisiacich s rozvojom kreatívnych priemyslov;
9. napĺňanie a zdokonaľovanie aktuálnych dokumentačných a vedecko-výskumných online platforiem, ktoré budú predstavovať aj v postpandemickom období významný komunikačný kanál;
10. vyvíjanie procesov v rámci zvyšovania vlastných príjmov (najmä z publikačnej, umeleckej a prezentačnej činnosti);
11. zlepšenie stavu depozitárov pre zbierkové predmety;
12. prinášanie nových strategických cieľov smerujúcich k vzdelávaniu, príležitostiam pre mladých odborníkov a novým formám práce s používateľmi služieb/publikom;
13. dodržiavanie tzv. 17 cieľov pre lepší svet – Ciele udržateľného rozvoja SDGs – Sustainable Development Goals (najmä segmentov rodová rovnosť, kvalita vzdelávania, dôstojnosť práce a ekonomický rast, ochrana klímy, mier, spravodlivosť a silné inštitúcie, partnerstvá za ciele).

Bratislava, dňa 10. 2. 2022

Mgr. art. Vladislava Fekete, ArtD.
riaditeľka Divadelného ústavu

Organizačná schéma Divadelného ústavu platná k 31. 12. 2021 – Príloha č. 1

Výberová bibliografia Divadelného ústavu za rok 2021 v médiách – tlač, rozhlas, televízia, web
(príloha č. 2)

Divadelný ústav všeobecne

1. 4 x 5 x 100 ... to najlepšie zo sto(jeden)ročnej histórie slovenského divadla / Michaela Mojžišová a kol.
In: kôd - konkrétne o divadle. – Roč. 15, č. 3 (2021), s. 38-43. – ISSN 1337-1800.
Divadelný ústav – online projekt Zlatá kolekcia
2. 8 otázok o projekte Rok slovenského divadla 2020 / Barbora Forkovičová, Dominika Zat'ková
In: kôd - konkrétne o divadle. – Roč. 15, č. 2 (2021), s. 45-49. – ISSN 1337-1800.
Divadelný ústav – projekt Rok slovenského divadla
3. Aj divadlo má sieň slávy / Zora Handzová
In: Pravda. – Roč. 31 (3.4.2021), s. 50-51. – ISSN 1335-4051.
Divadelný ústav – 60 rokov
4. Bielorus, ktorý u nás našiel exil: Lukašenko vie, že už nikdy nevyhrá žiadne voľby / Fedor Blaščák
In: Aktuality.sk [online]. – (18.5.2021).
Dostupné na: <https://www.aktuality.sk/clanok/891611/bielorus-ktory-u-nas-nasiel-exil-lukasenko-vie-ze-uz-nikdy-nevyhra-ziadne-volby/>
Divadelný ústav – Vladislava Fekete – bieloruský dramatik Andrej Kurejčik
5. Bieloruský dramatik Kurejčik predstaví v Bratislave hru o prvom mesiaci bieloruskej revolúcie / TASR
In: Bratislavské noviny [online]. – (18.6.2021).
Dostupné na: <https://www.bratislavskenoviny.sk/kultura/66409-bielorusky-dramatik-kurejcik-predstavi-v-bratislave-hru-o-prvom-mesiaci-bieloruskej-revolucie>
Divadelný ústav – projekt Noc divadiel – Štúdio 12 – bieloruská dráma Urazení. Bielo(R)usko
6. Desť miest cez divadelný ďalekohľad / Zora Handzová
In: Pravda. – Roč. 31 (30.3.2021), s. 20. – ISSN 1335-4051
Divadelný ústav – online projekt Divadelné prechádzky
7. Divadelná kultúra by si zaslúžila nielen oslavu, ale permanentnú pozornosť / Vladimír Štefko a kol.
In: kôd - konkrétne o divadle. – Roč. 15, č. 2 (2021), s. 32-37. – ISSN 1337-1800.
Divadelný ústav – projekt Rok slovenského divadla
8. Divadelné prechádzky budú aj vo Zvolene / Ľubica Mojžišová
In: MY Zvolen [online]. – (30.3.2021).
Dostupné na: <https://myzvolen.sme.sk/c/22628779/divadelne-prechadzky-budu-aj-vo-zvolene.html>
Divadelný ústav – online projekt Divadelné prechádzky
9. Divadelný ústav jubiluje / Soňa Šimková
In: kôd - konkrétne o divadle. – Roč. 15, č. 6 (2021), s. 76-81. – ISSN 1337-1800.
Divadelný ústav – 60 rokov DÚ
10. Divadelný ústav nezískal ani v roku 2020 financie na akvizičnú činnosť / redakcia
In: Teraz.sk [online]. – (27.4.2021).
Dostupné na: <https://www.teraz.sk/kultura/divadelny-ustav-neziskal-ani-v-roku-2/544954-clanok.html>
Divadelný ústav – financovanie
11. Divadelný ústav sprístupňuje online Divadelné prechádzky / TASR
In: Pravda [online]. – (27.3.2021).
Dostupné na: <https://kultura.pravda.sk/divadlo/clanok/582605-divadelny-ustav-spristupnuje-online->

12. Divadlo namiesto spravodajstva / Romana Štorková Maliti
In: kód - konkrétne o divadle. – Roč. 15, č. 1 (2021), s. 44-45. – ISSN 1337-1800.
Divadelný ústav – bieloruská dráma Urazení. Bielo(R)usko
13. Divadlo pripravuje nočný program. Aj so sviečkami / MOJ
In: Zvolenské ECHO. – Roč. 16 (19.11.2021), s. 1-2. – ISSN 1338-5445.
Divadelný ústav – projekt Noc divadiel 2021
14. Divadlo virtuálne / MOJ
In: Zvolenské ECHO. – Roč. 16 (9.4.2021), s. 2. – ISSN 1338-5445.
Divadelný ústav – online projekt Divadelné prechádzky
15. Do Česka vysielame on-line „zelené“ divadlo, rozprávky aj osobnosti / Zora Handzová
In: Pravda. – Roč. 31 (26.2.2021), s. 14. – ISSN 1335-4051.
Divadelný ústav SR a Divadelní ústav ČR – Svetový deň divadla 2021 – Mesiac so slovenskou drámou – projekt Green Drama
16. Do Noci divadiel sa zapojí 57 divadiel v 24 mestách / SITA
In: Ženský web [online]. – (12.11.2021).
Dostupné na: <https://zenskyweb.sk/clanok/50418-do-noci-divadiel-sa-tento-rok-zapoji-57-divadiel-z-24-miest>
Divadelný ústav – projekt Noc divadiel 2021
17. Dotácia pre SND nepokryje ani mzdy, chýbajú milióny / Daniela Ďurišková
In: Trend. – Roč. 31 (31.3.2021), s. 36-37. – ISSN 1335-0684.
Slovenské národné divadlo – financovanie – koronakríza – Vladislava Fekete
18. E. Fačková: Celý mechanizmus kultúry sa bude zrejme musieť začať nanovo / redakcia
In: Teraz.sk [online]. – (25.2.2021).
Dostupné na: <https://www.teraz.sk/kultura/fackova-cely-mechanizmus-kultury-sa/530694-clanok.html>
Divadelný ústav – projekt Rok slovenského divadla
19. Festival súčasného tanca New Dance Fest / Katarína Otová, Marián Kukelka
In: Rádio Slovensko. – (29.8.2021). – Rádiožurnál Slovenského rozhlasu. – 18:00.
Divadelný ústav – tanečný festival New Dance Fest
20. Intímne detaily na divadelných prechádzkach / Andrea Šuvadová, Ľubomír Bajanič
In: RTVS Jednotka. – (2.4.2021). – Správy RTVS. – 19:00.
Divadelný ústav – online projekt Divadelné prechádzky
21. Knihy o divadle spestrili život v zariadeniach sociálnych služieb / TASR
In: Obecné noviny. – Roč. 31 (1.6.2021), s. 25. – ISSN 1335-650X.
Divadelný ústav – darovanie kníh DÚ
22. Noc divadiel 2021 / Katarína Otová, Juraj Jedinák
In: Rádio Slovensko. – (19.11.2021). – Rádiožurnál Slovenského rozhlasu. – 12:00.
Divadelný ústav – projekt Noc divadiel 2021
23. Noc múzeí a galérií 2021 na Slovensku bude naživo aj virtuálne / redakcia
In: Veda na dosah [online]. – (14.5.2021).
Dostupné na: <https://vedanadosah.cvtisr.sk/ludia/noc-muzei-a-galerii-2021-na-slovensku-bude-nazivo-aj-virtualne/>
Divadelný ústav – projekt Noc divadiel 2021

24. Noc múzeí a galérií bude naživo aj on-line / zoh:rak
In: Pravda. – Roč. 31 (15.5.2021), s. 31. – ISSN 1335-4051.
Divadelný ústav – projekt Noc divadiel 2021
25. Online divadelné prechádzky / Lenka Dzobová, R
In: Rádio Slovensko. – (9.4.2021). – Publicistika. – 14:17.
Divadelný ústav – online projekt Divadelné prechádzky
26. Opona sa dvíha: Táto sobota patrí divadlám / Zora Handzová
In: Pravda. – Roč. 31 (18.11.2021), s. 35. – ISSN 1335-4051.
Divadelný ústav – projekt Noc divadiel 2021
27. Personálna bibliografia Miša A. Kováča / redakcia
In: Literárny týždenník. – Roč. 34 (26.5.2021), s. 13. – ISSN 0862-5999.
Divadelný ústav – projekt Virtuálna databáza slovenského divadla e-theatre.sk
28. Predstavujeme Prvú Slovenskú tanečnú platformu - Tanec zblízka / redakcia
In: Denník N [online]. – (25.5.2021).
Dostupné na: <https://dennikn.sk/2404010/predstavujeme-prvu-slovensku-tanecnu-platformu-tanec-zblizka/>
Asociácia Bratislava v pohybe, Platforma pre súčasný tanec (PlaST), Nu Dance Fest a Divadelný ústav – festival Slovenská tanečná platforma
29. Prechádzky približujú miesta aj osobnosti / (MOJ)
In: Zvolensko-Podpolianske noviny. – Roč. 29 (6.4.2021), s. 7. – ISSN 1338-1725.
Divadelný ústav – online projekt Divadelné prechádzky
30. Prichádza Noc divadiel, bohatý program vás čaká až v 57 kultúrnych inštitúciách po celom Slovensku
In: Parlamentné listy [online]. – (14.11.2021).
Dostupné na: <https://www.parlamentnelisty.sk/arena/463435/prichadza-noc-divadiel-bohaty-program-vas-caka-az-v-57-kulturnych-instituciach-po-celom-slovensku/>
Divadelný ústav – projekt Noc divadiel 2021
31. Príbeh divadelných budov hlavného mesta / Silvia Hroncová
In: SME. – Roč. 29 (19.8.2021), s. 4-5. – ISSN 1335-440X.
budova Divadelného ústavu
32. Príbeh divadelných budov hlavného mesta / Silvia Hroncová
In: SME [online]. – (29.8.2021).
Dostupné na: <https://kultura.sme.sk/c/22730861/pribeh-divadelnych-budov-hlavneho-mesta.html>
budova Divadelného ústavu
33. Prvá Slovenská tanečná platforma Tanec zblízka / informačný servis
In: Webnoviny [online]. – (6.5.2021).
Dostupné na: <https://www.webnoviny.sk/prva-slovenska-tanecna-platforma-tanec-zblizka/>
Asociácia Bratislava v pohybe, Platforma pre súčasný tanec (PlaST), Nu Dance Fest a Divadelný ústav – festival Slovenská tanečná platforma
34. Rub a líce divadelnej ilúzie / Valéria Koszoruová
In: SME. – Roč. 29 (18.3.2021), s. 4. – ISSN 1335-440X.
Divadelný ústav – projekt Rok slovenského divadla
35. Slávnosť pre milovníkov umenia: Noc divadiel ponúkne bohatý program
In: Bratislavské noviny [online]. – (11.11.2021).
Dostupné na: <https://www.bratislavskenoviny.sk/kultura/68829-slavnost-pre-milovnikov-umenia-noc-divadiel-ponukne-bohaty-program>
Divadelný ústav – projekt Noc divadiel 2021

36. Slovenská tanečná platforma / redakcia
 In: Denník N. – Roč. 7 (21.5.2021), s. 1-4. – ISSN 1339-844X.
 Asociácia Bratislava v pohybe, Platforma pre súčasný tanec (PlaST), Nu Dance Fest a Divadelný ústav – festival Slovenská tanečná platforma
37. Slovenští kritici na monitoru pražského kritika / Petr Christov
 In: kød - konkrétne o divadle. – Roč. 15, č. 2 (2021), s. 52-53. – ISSN 1337-1800.
 Divadelný ústav – online projekt Slovník divadelných kritikov a publicistov
38. Súťaž Dramaticky mladí je otvorená pre kreatívnu mládež / TASR
 In: Pravda [online]. – (7.3.2021).
 Dostupné na: https://kultura.pravda.sk/divadlo/clanok/580094-sutaz-dramaticky-mladi-je-tovrena-pre-kreativnu-mladez/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss
 Divadelný ústav – súťaž Dramaticky mladí
39. Státisíce informácií / Alžbeta Vakulová
 In: kød - konkrétne o divadle. – Roč. 15, č. 6 (2021), s. 4. – ISSN 1337-1800.
 Divadelný ústav – projekt Virtuálna databáza slovenského divadla e-theatre.sk
40. Svetový deň divadla / Andrea Šuvadová, Viliam Stankay
 In: RTVS Jednotka. – (27.3.2021). – Správy RTVS. – 19:00.
 Divadelný ústav – Svetový deň divadla
41. Tanec zblízka / redakcia
 In: Nový čas pre ženy. – Roč. 18 (25.5.2021), s. 47. – ISSN 1336-3654.
 Asociácia Bratislava v pohybe, Platforma pre súčasný tanec (PlaST), Nu Dance Fest a Divadelný ústav – festival Slovenská tanečná platforma
42. Temperamentná Slovenka z Balkánu šéfuje Divadelnému ústavu už 15 rokov a popritom vyhráva ceny / Peter Scherhauser
 In: Trend [online]. – (25.7.2021).
 Dostupné na: <https://www.trend.sk/biznis/temperamentna-slovenka-balkanu-sefuje-divadelnemu-ustavu-15-rokov>
 Divadelný ústav – Vladislava Fekete
43. Tri divadelné riaditeľky / Peter Scherhauser
 In: Trend. – Roč. 31 (22.7.2021), s. 48-51. – ISSN 1335-0684.
 Divadelný ústav – Vladislava Fekete
44. Ústav oslavuje 60 rokov trvania / TASR
 In: Plus jeden deň. – Roč. 16 (1.4.2021), s. 7. – ISSN 1336-9776.
 Divadelný ústav – 60 rokov DÚ
45. V. Fekete: V roku 2020 sa kompletne pozmenila paradigma divadla / TASR
 In: Teraz.sk [online]. – (22.2.2021).
 Dostupné na: <https://www.teraz.sk/kultura/v-fekete-v-roku-2020-sa-kompletne-pozm/529827-clanok.html>
 Divadelný ústav – koronakríza
46. Virtuálna databáza vás prevedie divadelnou históriou až po súčasnosť / Lenka Dzobová, R
 In: Rádio Slovensko. – (16.6.2021). – Publicistika. – 16:12.
 Divadelný ústav – projekt Virtuálna databáza slovenského divadla e-theatre.sk
47. Vladislava Fekete / Klára Madunická, Vladislava Fekete
 In: SME. – Roč. 29 (26.8.2021), s. 10-11. – ISSN 1335-440X.
 Divadelný ústav – 60 rokov DÚ – rozhovor

48. Vladislava Fekete: Teória divadla a jeho prax, to sú dva svety, ktoré ma neprestávajú fascinovať / Klára Madunická, Vladislava Fekete
In: SME [online]. – (6.9.2021).
Dostupné na: <https://kultura.sme.sk/c/22729970/vladislava-fekete-teoria-divadla-a-jeho-prax-to-su-dva-svety-ktore-ma-neprestavaju-fascinovat.html>
Divadelný ústav – 60 rokov DÚ – rozhovor
49. Zatancujeme si on-line / Helena Dvořáková
In: Pravda. – Roč. 31 (22.5.2021), s. 43. – ISSN 1335-4051.
Asociácia Bratislava v pohybe, Platforma pre súčasný tanec (PlaST), Nu Dance Fest a Divadelný ústav – festival Slovenská tanečná platforma
50. Známí herci ako na dlani. Pozrite sa, kde bývali, hrali a kde sa odohrával divadelný život / redakcia
In: Pravda [online]. – (30.3.2021).
Dostupné na: https://kultura.pravda.sk/divadlo/clanok/582882-znami-herci-ako-na-dlani-pozrite-sa-kde-byvali-hrali-a-kde-sa-odohraval-divadelny-zivot/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss
Divadelný ústav – online projekt Divadelné prechádzky
51. Život za divadlo / Anna Grusková
In: kód - konkrétne o divadle. – Roč. 15, č. 2 (2021), s. 2. – ISSN 1337-1800.
Divadelný ústav – projekt Rok slovenského divadla

Nová dráma

52. COVID-19 zrejme ovplyvnil aj účasť autorov v súťaži Dráma 2020 / redakcia
In: Košice dnes [online]. – (4.2.2021).
Dostupné na: <https://kosicednes.sk/kultura/covid-19-zrejme-ovplyvnil-aj-ucast-autorov-v-sutazi-drama-2020/>
Divadelný ústav – festival Nová dráma/New Drama 2021 – súťaž Dráma 2020
53. Divadelný ústav vyhlásil 22. ročník súťaže Dráma - na víťaza čaká finančná odmena... / redakcia
In: Bratislavské noviny [online]. – (2.12.2021).
Dostupné na: <https://www.bratislavskenoviny.sk/kultura/69195-divadelny-ustav-vyhlasil-22-rocnik-sutaze-drama-aka-odmena-caka-na-jej-vitaza>
Divadelný ústav – festival Nová dráma/New Drama 2022
54. Dramatičky a dramatici môžu opäť súťažiť o najlepší dramatický text / Hana Šebanová
In: Ženský web [online]. – (3.12.2021).
Dostupné na: <https://zenskyweb.sk/clanok/50679-dramaticky-dramatici-mozu-opat-sutazit-o-najlepsi-dramaticky-text>
Divadelný ústav – festival Nová dráma/New Drama 2022 – súťaž Dráma 2021
55. Festival Nová dráma / Katarína Otová, Juraj Mikula
In: Rádio Slovensko. – (10.10.2021). – Rádiožurnál Slovenského rozhlasu. – 18:00.
Divadelný ústav – festival Nová dráma/New Drama 2021
56. Festival Nová dráma uvedie desať premiér a oslávi sedemdesiatku Blaha Uhlára / TASR
In: Pravda [online]. – (28.9.2021).
Dostupné na: https://kultura.pravda.sk/divadlo/clanok/602088-festival-nova-drama-uedie-desat-premier-a-oslavi-sedemdesiatku-blaha-uhlara/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss
Divadelný ústav – festival Nová dráma/New Drama 2021

57. Finalisti súťaže Dráma 2020 sú známi / TASR
 In: Pravda. – Roč. 31 (24.6.2021), s. 20. – ISSN 1335-4051.
 Divadelný ústav – festival Nová dráma/New Drama 2021 – súťaž Dráma 2020
58. Nová dráma ponúkne to najlepšie, čo na domácich scénach vzniklo / Jena Opoludusová
 In: Pravda [online]. – (11.10.2021).
 Dostupné na: https://kultura.pravda.sk/divadlo/clanok/603392-nova-drama-ponukne-to-najlepsie-co-na-domacich-scenach-vzniklo/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss
 Divadelný ústav – festival Nová dráma/New Drama 2021
59. Nová dráma vyhlási víťazov / redakcia
 In: Pravda [online]. – (16.10.2021).
 Dostupné na: https://kultura.pravda.sk/divadlo/clanok/604091-nova-drama-vyhlasivitezov/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss
 Divadelný ústav – festival Nová dráma/New Drama 2021
60. Patrónom festivalu Nová dráma/New Drama 2021 je bieloruský dramatik A. Kurejčik / redakcia
 In: Teraz.sk [online]. – (11.10.2021).
 Dostupné na: <https://www.teraz.sk/kultura/patronom-festivalu-nova-dramanew-dra/582683-clanok.html>
 Divadelný ústav – festival Nová dráma/New Drama 2021
61. To najlepšie, čo na domácich scénach vzniklo / Jena Opoludusová
 In: Pravda. – Roč. 31 (11.10.2021), s. 24-25. – ISSN 1335-4051.
 Divadelný ústav – festival Nová dráma/New Drama 2021
62. Túžbu tvoriť pandémie neuhasila, výkony treba oceniť / red/JA
 In: SME. – Roč. 29 (25.11.2021), s. 2. – ISSN 1335-440X.
 Divadelný ústav – divadelné ceny – festival Nová dráma/New Drama
63. V pondelok sa začína 17. ročník súťažného festivalu Nová dráma - ovplyvnený bude pandémiou... / redakcia
 In: Bratislavské noviny [online]. – (11.10.2021).
 Dostupné na: <https://www.bratislavskenoviny.sk/kultura/68305-v-pondelok-sa-zacal-17-rocnik-sutazneho-festivalu-nova-drama>
 Divadelný ústav – festival Nová dráma/New Drama 2021
64. Zverejnili finalistov súťaže Dráma 2020 / TASR
 In: Teraz.sk [online]. – (23.6.2021).
 Dostupné na: <https://www.teraz.sk/kultura/kultura-zverejnili-finalistov-sutaz/558349-clanok.html>
 Divadelný ústav – festival Nová dráma/New Drama 2021

Edičná činnosť

65. A. Kurejčik predstaví v Bratislave hru o prvom mesiaci bieloruskej revolúcie / TASR
 In: Teraz.sk [online]. – (18.6.2021).
 Dostupné na: <https://www.teraz.sk/kultura/a-kurejcik-predstavi-hru-o-prvom-mesi/557094-clanok.html>
 Divadelný ústav – edičná činnosť – Andrej Kurejčik: Urazení. Bielo(rusko) – prezentácia knihy
66. Ako vyzerá dobrý knižný dizajn? / Gabriela Ondrišáková
 In: Denník N. – Roč. 7 (22.1.2021), s. 16. – ISSN 1339-844X.
 Divadelný ústav – knižné publikácie – grafický dizajn
67. Cenu Literárneho fondu získal Kvet medzi priepast'ami od Bystríka Šikulu / redakcia
 In: Literárny týždenník. – Roč. 34 (8.7.2021), s. 12. – ISSN 0862-5999.

68. Dějiny, hozená rukavice? / Michal Zahálka
In: kód - konkrétne o divadle. – Roč. 15, č. 6 (2021), s. 88-90. – ISSN 1337-1800.
Divadelný ústav – edičná činnosť – Vladimír Štefko a kol.: Dejiny slovenského divadla 2
69. Fascinujúce dobrodružstvo pre zasvätených / Anna Grusková
In: Denník N [online]. – (26.8.2021).
Dostupné na: <https://dennikn.sk/2516332/fascinujuce-dobrodruzstvo-pre-zasvatenych/>
Divadelný ústav a Slovart – edičná činnosť – Ľubica Krénová: Martin Huba
70. Ktoré knihy sú na Slovensku najkrajšie? / redakcia
In: Pravda [online]. – (25.7.2021).
Dostupné na: https://kultura.pravda.sk/kniha/clanok/595550-ktore-knihy-su-na-slovensku-najkrajšie/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss
Divadelný ústav – edičná činnosť – výstava kníh z Kolekcie najkrajších kníh Slovenska – kol.: Dráma nie je súťaž
71. Literárny fond udelil ceny a prémie za rok 2020 / LF
In: Literárny týždenník. – Roč. 34 (3.11.2021), s. 2. – ISSN 0862-5999.
Divadelný ústav – edičná činnosť – Ľubica Krénová: Martin Huba – Vladimír Predmerský: Dejiny slovenskej dramatiky bábkového divadla
72. Martin Huba, nehrdinský hrdina / redakcia
In: Pravda [online]. – (30.6.2021).
Dostupné na: https://kultura.pravda.sk/kniha/clanok/593086-martin-huba-nehrdinsky-hrdina/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss
Divadelný ústav a Slovart – edičná činnosť – Ľubica Krénová: Martin Huba
73. Pozoruhodná historiografie / Ján Císař
In: kód - konkrétne o divadle. – Roč. 15, č. 6 (2021), s. 85-87. – ISSN 1337-1800.
Divadelný ústav – edičná činnosť – Vladimír Štefko a kol.: Dejiny slovenského divadla 1
74. Vyšla zbierka hier J. Bodnárovej Dievča z morského dna / redakcia
In: Pravda [online]. – (13.4.2021).
Dostupné na: https://kultura.pravda.sk/kniha/clanok/584339-vysla-zbierka-hier-j-bodnarovej-dievca-z-morskeho-dna/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss
Divadelný ústav – edičná činnosť – Jana Bodnárová: Dievča z morského dna
75. Vyšli nové Dejiny slovenského divadla / zoh
In: Pravda. – Roč. 31 (26.1.2021), s. 21. – ISSN 1335-4051.
Divadelný ústav – edičná činnosť – Vladimír Štefko a kol.: Dejiny slovenského divadla 2
76. Za Aničkou Fischerovou-Šebestovou / Vladimír Blaho
In: Literárny týždenník. – Roč. 34 (28.4.2021), s. 23. – ISSN 0862-5999.
Divadelný ústav – edičná činnosť – Vladimír Blaho: Viva la Bohème
77. Živý a vitálny kultúrny poklad / Anna Grusková
In: Denník N. – Roč. 7 (8.9.2021), s. 11. – ISSN 1339-844X.
Divadelný ústav a Slovart – edičná činnosť – Ľubica Krénová: Martin Huba

Výstavy

78. Divadelné storočie na Hrade je prístupné len s negatívnym testom / TASR
In: Pravda [online]. – (29.4.2021).
Dostupné na: <https://kultura.pravda.sk/divadlo/clanok/586138-divadelne-storocie-na-hrade-je-pristupne-len>

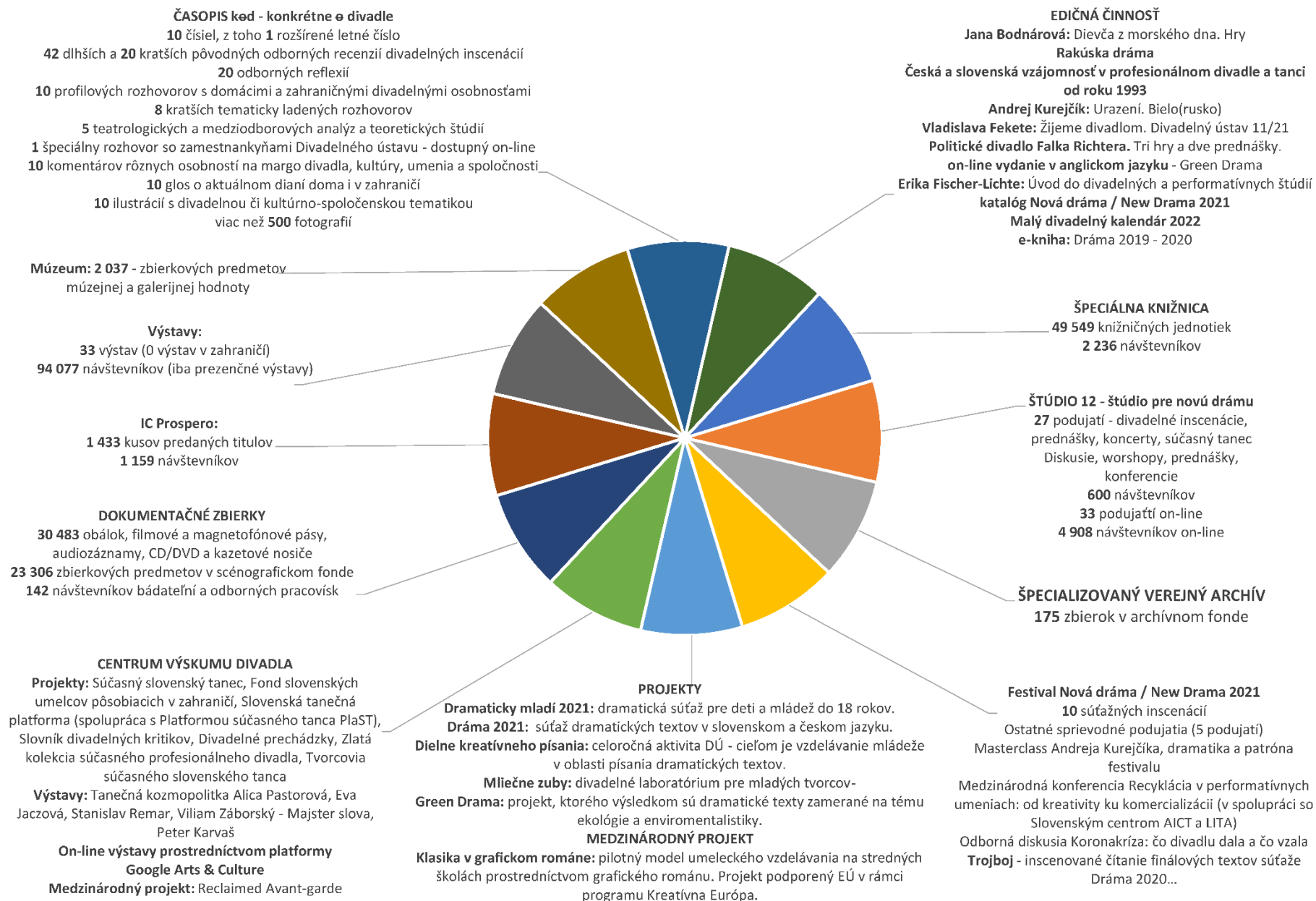
[s-negativnym-testom/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss](https://www.teraz.sk/kultura/divadelny-ustav-sa-stal-partnerom-google-arts-culture)

Divadelný ústav – výstava: Divadelné storočie - stopy a postoje

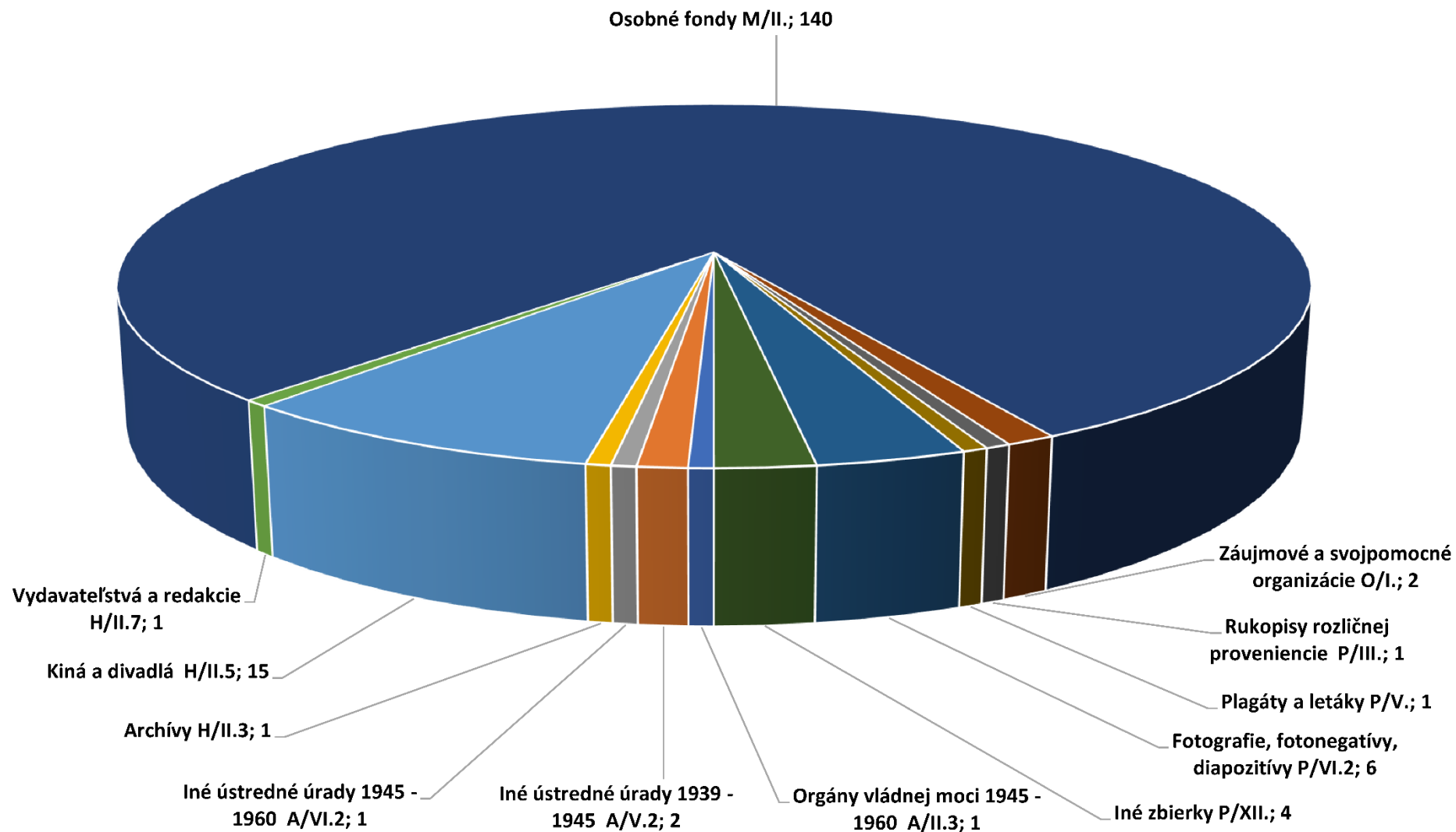
79. Divadelníci spomínajú na staré zlaté časy / TASR
In: Plus jeden deň. – Roč. 16 (7.5.2021), s. 15. – ISSN 1336-9776.
Divadelný ústav – výstava: Divadelné storočie - stopy a postoje
80. Divadelný ústav sa stal partnerom Google Arts & Culture / TASR
In: Teraz.sk [online]. – (21.10.2021).
Dostupné na: <https://www.teraz.sk/kultura/divadelny-ustav-sa-stal-partnerom-goog/585162-clanok.html>
Divadelný ústav a Google Arts & Culture – digitalizácia výstavy: Divadelné storočie - stopy a postoje
81. Google sprístupnil unikátnu prechádzku históriou slovenského divadla / Martin Kováč
In: Aktuality.sk [online]. – (21.10.2021).
Dostupné na: <https://zive.aktuality.sk/clanok/zpzryst/google-spristupnil-unikatnu-prechadzku-historiou-slovenskeho-divadla/>
Divadelný ústav a Google Arts & Culture – digitalizácia výstavy: Divadelné storočie - stopy a postoje
82. Herca Karola Machatu pripomína výstava / redakcia
In: Pravda. – Roč. 31 (4.5.2021), s. 34. – ISSN 1335-4051.
Divadelný ústav – online výstava: Karol Machata
83. Karol Machata vedel zbaviť heroické postavy pátosu a oživiť ich ľudský rozmer / TASR
In: Info.sk [online]. – (3.5.2021).
Dostupné na: <https://www.info.sk/sprava/189449/karol-machata-vedel-zbavit-heroicke-postavy-patosu-a-ozivit-ich-ludsky-rozmer/>
Divadelný ústav – online výstava: Karol Machata
84. Karola Machatu pripomína výstava Divadelného ústavu / TASR
In: Teraz.sk [online]. – (3.5.2021).
Dostupné na: <https://www.teraz.sk/kultura/kultura-herca-k-machatu-pripomina-v/546248-clanok.html>
Divadelný ústav – online výstava: Karol Machata
85. Kávičkou a kultúrou proti korone / Peter Bielik
In: TV TA3. – (22.4.2021). – Téma dňa. – 19:50.
Slovenské národné divadlo a Divadelný ústav – výstava: 100 rokov SND
86. Kedy na Slovensku vzniklo divadlo? Keď sa zmenila spoločnosť / Peter Hanák
In: Aktuality.sk [online]. – (7.8.2021). – Podcast. – 22 minút.
Dostupné na: <https://www.aktuality.sk/clanok/1s6nhgq/kedy-na-slovensku-vzniklo-divadlo-ked-sa-zmenila-spolocnost-podcast-muzeum/>
Divadelný ústav – výstava: Divadelné storočie - stopy a postoje
87. Ponitrianske múzeum predstavuje sériu výstav s pestrou divadelnou tematikou / Dominika Cunevová
In: SME [online]. – (5.10.2021).
Dostupné na: <https://mynitra.sme.sk/c/22756357/ponitrianske-muzeum-predstavuje-seriu-vystav-s-pestrou-divadelnou-tematikou.html>
Divadelný ústav a Ponitrianske múzeum v Nitre – séria výstav Divadlo v múzeu, múzeum v divadle – reínštalácie: Andrej Bagar, včera dnes a zajtra ; Z príbehu do príbehu. Dizajnéri/ky divadelného kostýmu
88. Ponitrianske múzeum pripravilo sériu výstav, ktoré sú venované divadlu / TASR
In: Webmagazín [online]. – (3.9.2021).
Dostupné na: <https://webmagazin.teraz.sk/styl/ponitrianske-muzeum-pripravilo-seriu-v/12473-clanok.html>
Divadelný ústav a Ponitrianske múzeum v Nitre – séria výstav Divadlo v múzeu, múzeum v divadle – reínštalácie: Andrej Bagar, včera dnes a zajtra ; Z príbehu do príbehu. Dizajnéri/ky divadelného kostýmu

89. Už len pár týždňov máte na návštevu výstavy o slovenskom divadle! / Slovenské národné divadlo
In: Aktuality.sk [online]. – (22.6.2021).
Dostupné na: <https://www.aktuality.sk/clanok/901686/uz-len-par-tyzdnov-mate-na-navstevu-vystavy-o-slovenskom-divadle/>
Divadelný ústav – výstava: Divadelné storočie - stopy a postoje
90. V SND otvorili výstavy k výročiam Márie Prechovskej a Viliama Záborského / TASR
In: SME [online]. – (2.6.2021).
Dostupné na: <https://bratislava.sme.sk/c/22673796/v-snd-otvorili-vystavy-k-vyrociam-marie-prechovskej-a-viliama-zaborskeho.html>
Divadelný ústav – výstavy: Mária Prechovská, prvá dáma Činohry SND ; Viliam Záborský, majster slova
91. Virtuálna prechádzka slovenským divadelným storočím / Roman Mališka
In: TA3 [online]. – (22.10.2021).
Dostupné na: <https://techpedia.ta3.com/technologie-pre-ludi/novinky/volny-cas/9687/virtualna-prechadzka-slovenskym-divadelnym-storocim>
Divadelný ústav a Google Arts & Culture – digitalizácia výstavy: Divadelné storočie - stopy a postoje
92. Vladimír Suchánek: Scénograf rôznorodých rukopisov / Dominika Horváthová, Miroslav Daubrava
In: Reflektor VŠMU [online]. – (8.2.2021).
Dostupný na: <http://reflektor.vsmu.sk/priestor/priestor-detail/article/vladimir-suchanek-scenograf-roznorodych-rukopisov/>
Divadelný ústav – výstava: Vladimír Suchánek: Od maľby k divadlu

Podujatia, aktivity a prezentácie Divadelného ústavu rok 2021

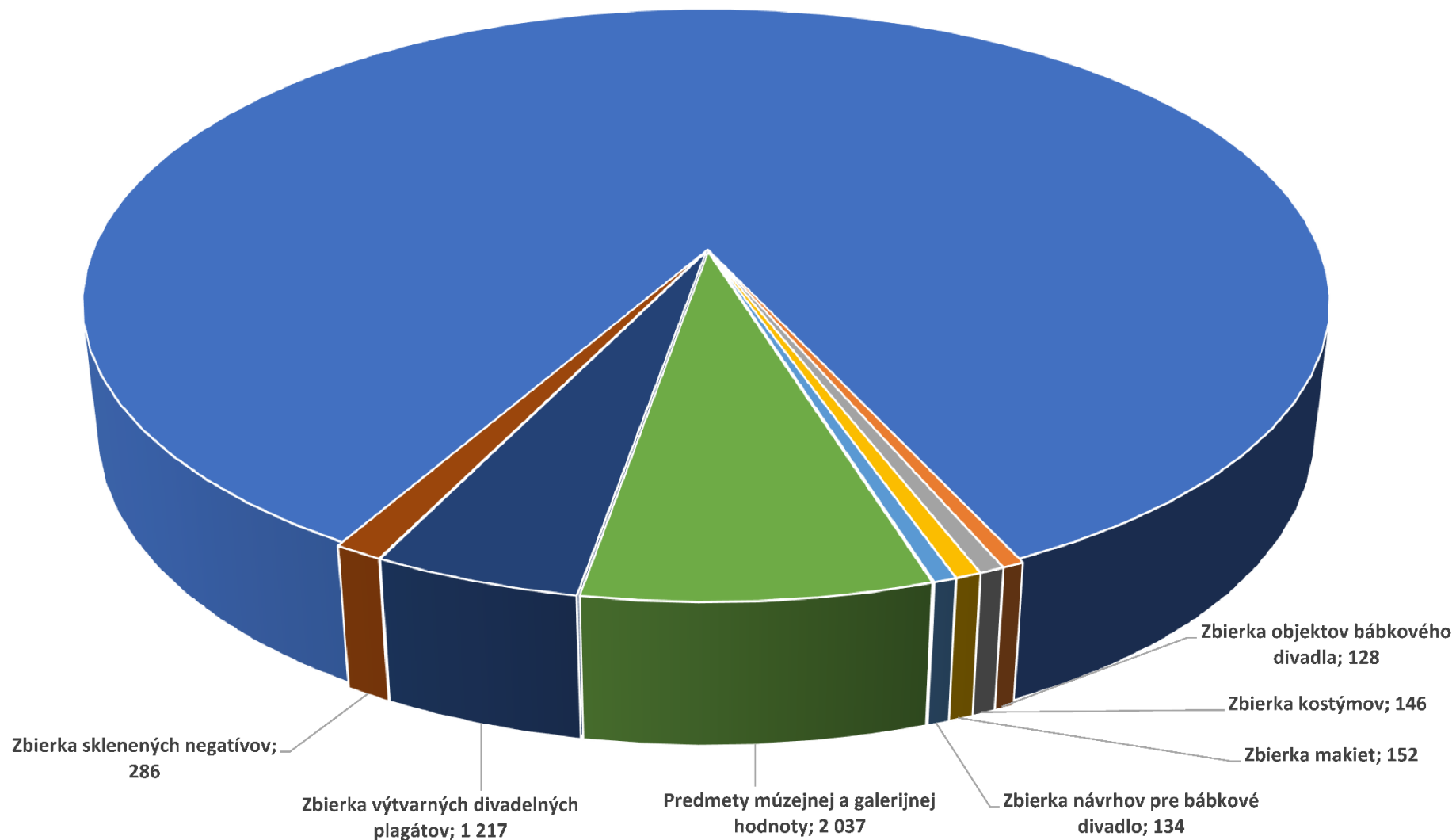

**Špecializovaný verejný archív
Divadelného ústavu
rok 2021**

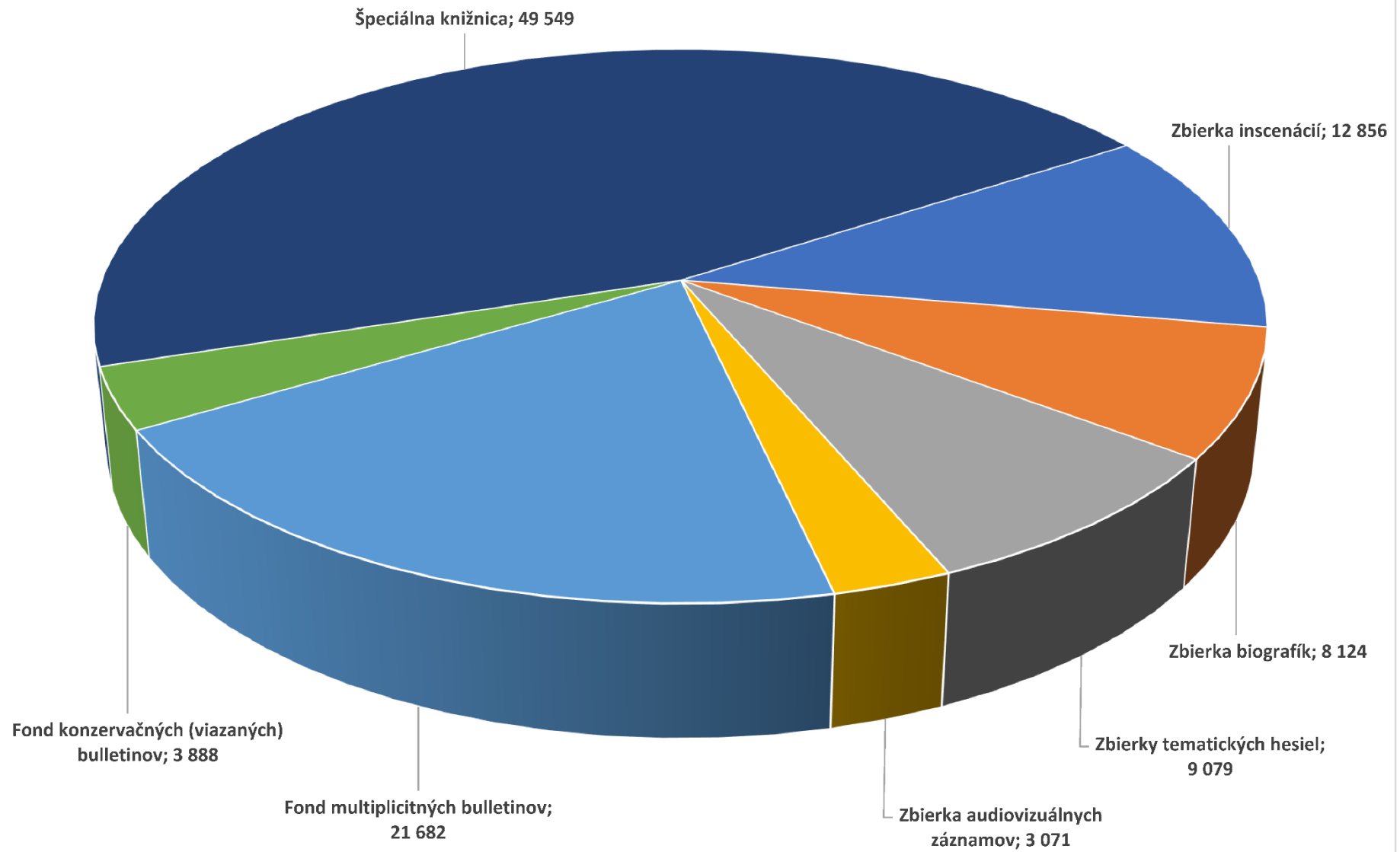

Zbierky múzejnej a galerijnej hodnoty Scénografický fond a fond zbierkových predmetov rok 2021

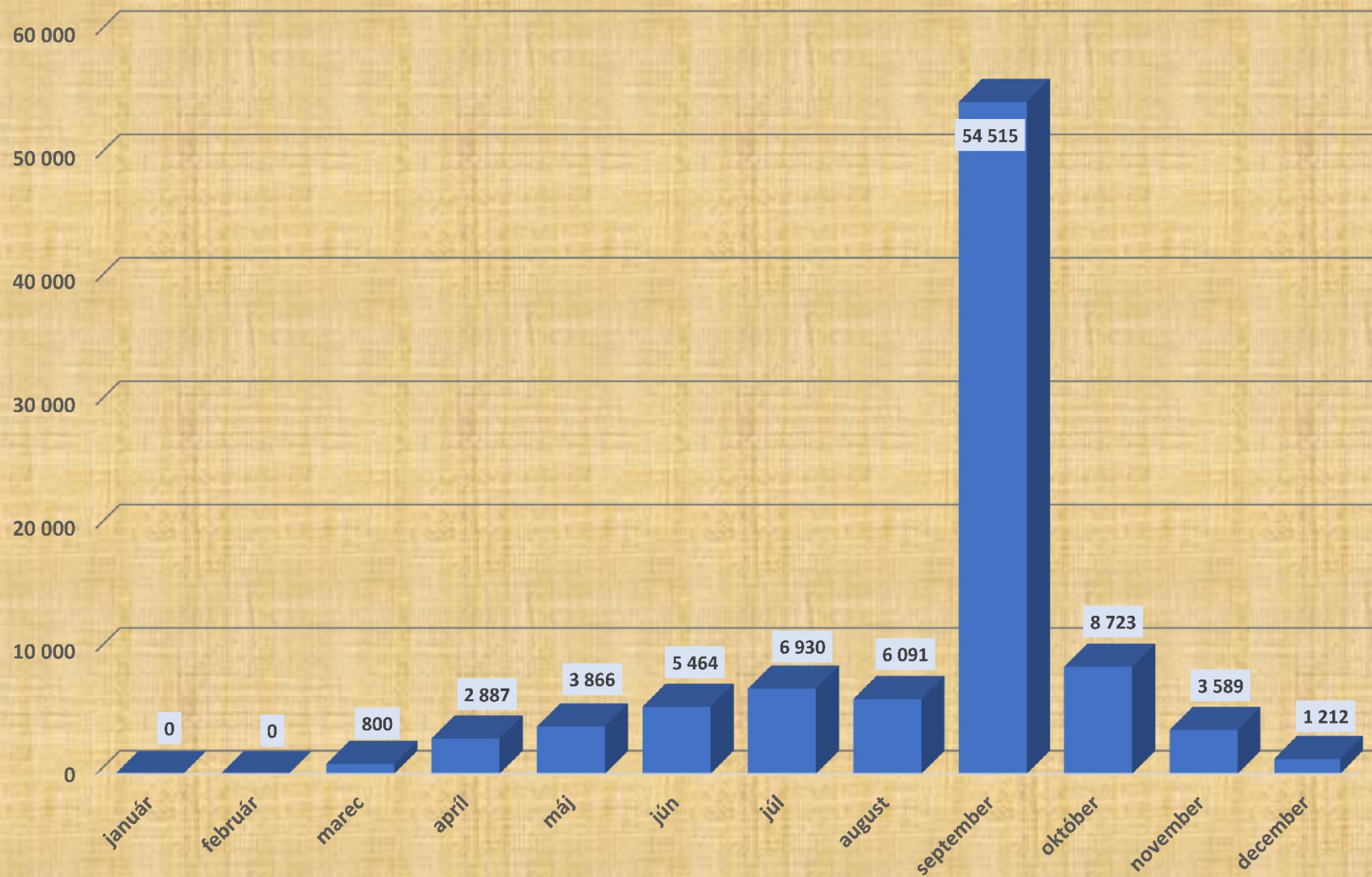
Zbierka scénických a
kostýmových návrhov; 22 746

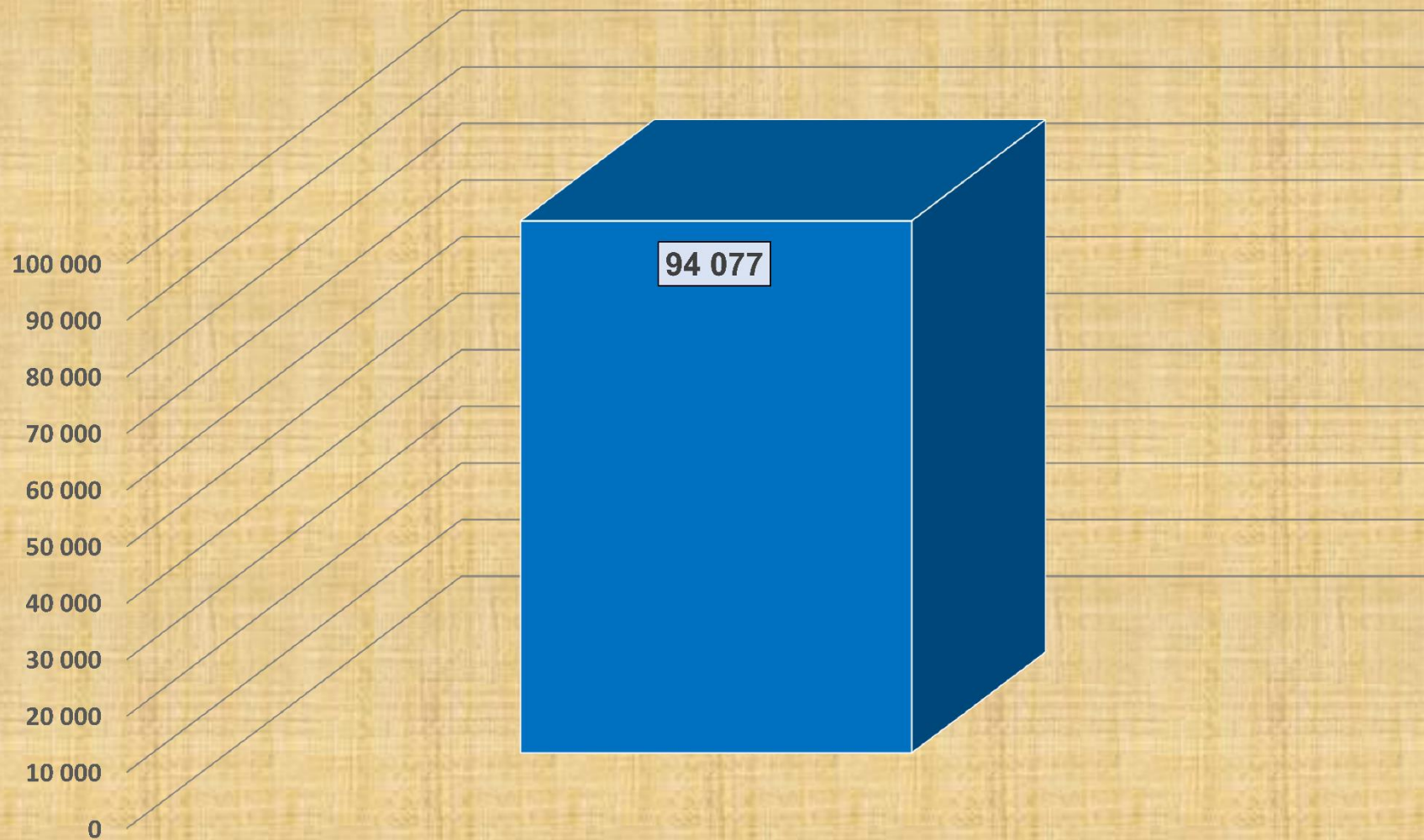
Dokumentačné, knižničné a audiovizuálne zbierky rok 2021

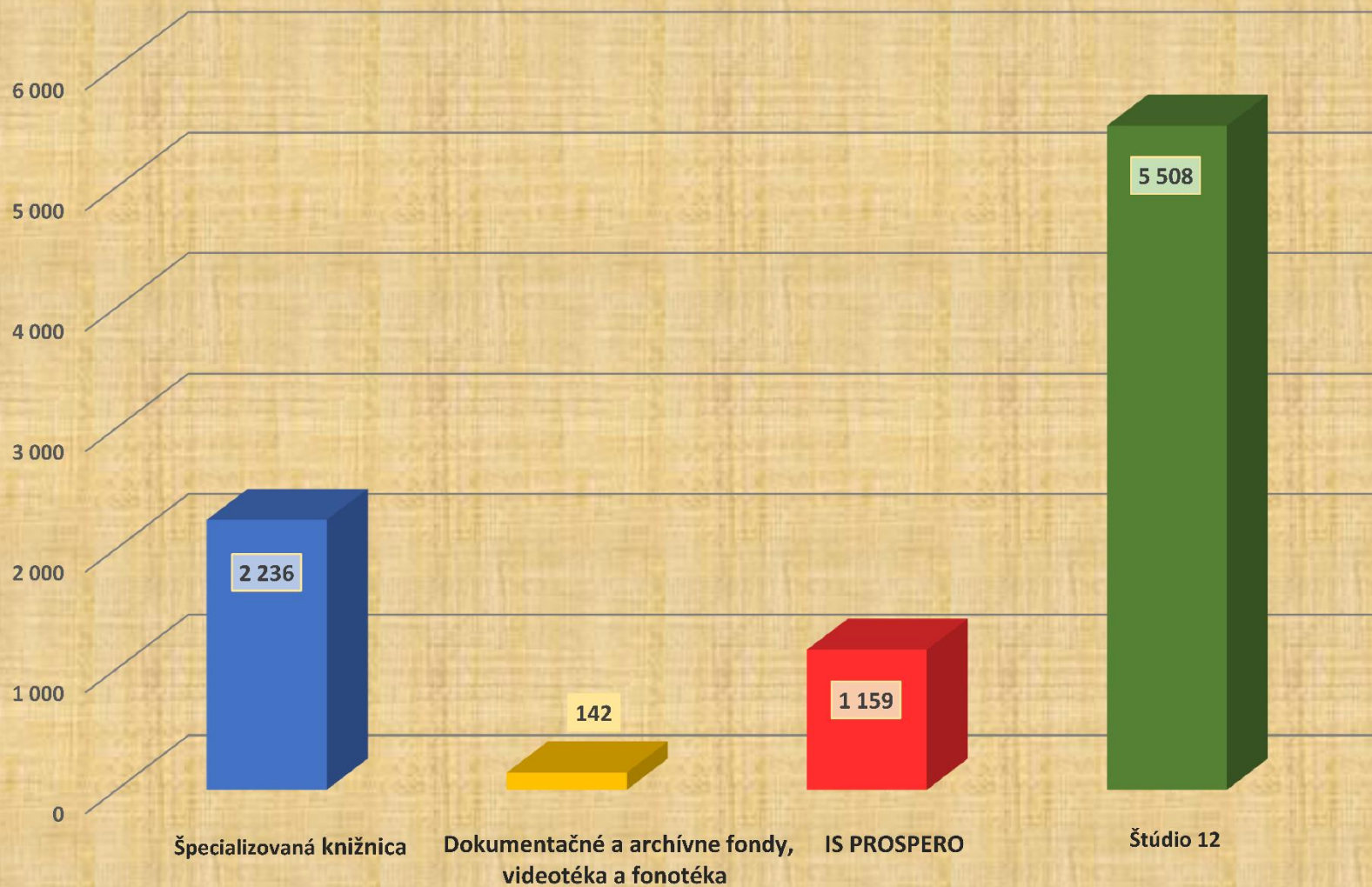
Návštevníci Výstavy rok 2021

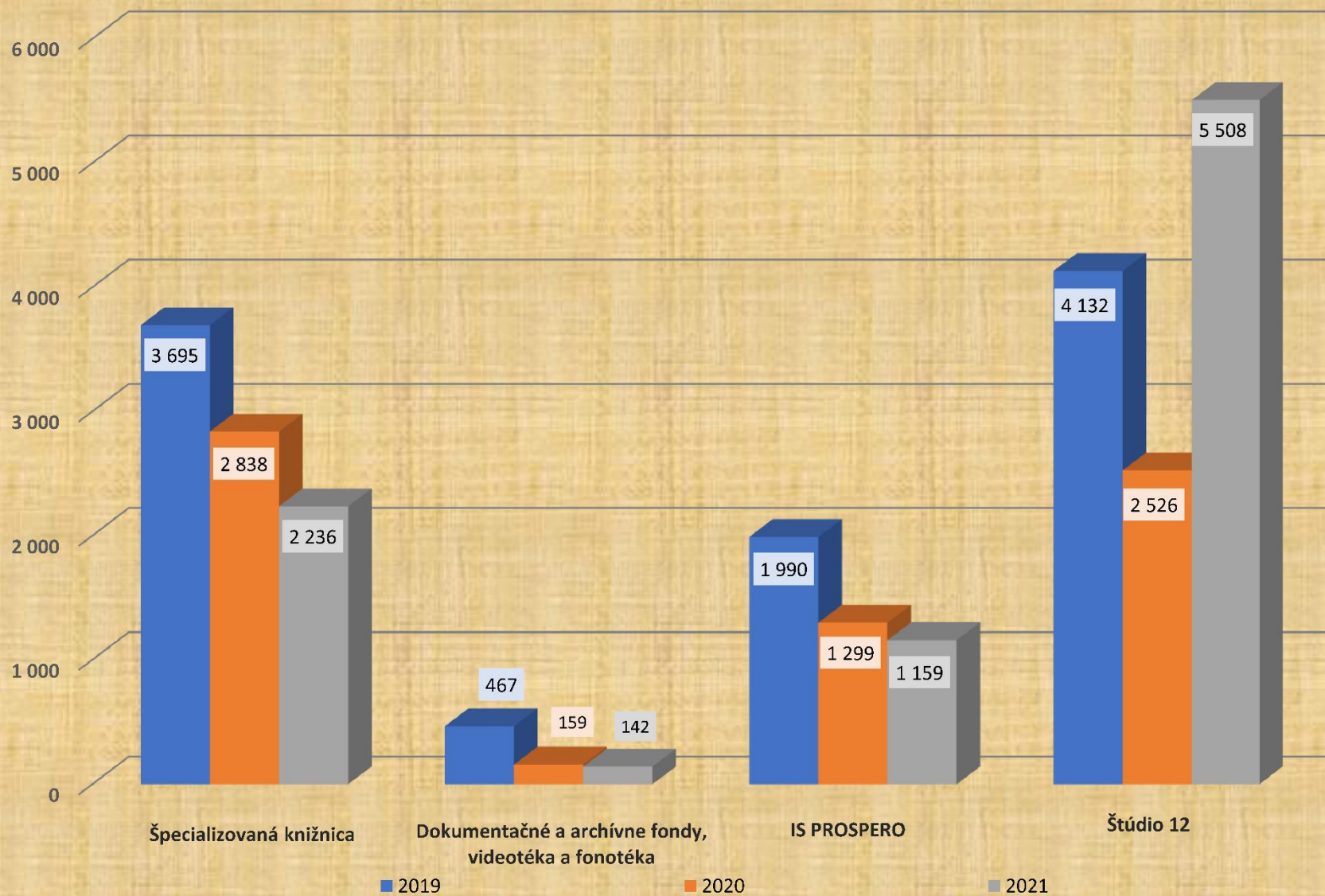
**Návštěvníci
Výstavy (iba prezenčné)
rok 2021**

Návštevníci
Pracoviská DÚ poskytujúce služby verejnosti
rok 2021

Návštevnosť Pracoviská DÚ poskytujúce služby verejnosti 2019 - 2021

Program Štúdia 12 za rok 2021 vrátane on-line záznamov (príloha č. 3)

január 2021

Kvôli pandemickej situácii bol priestor zavretý.

február 2021

Online diskusia: DRÁMA 2020 – a čo ďalej?

Organizoval: DÚ

Deň: 2. 2. 2021 o 20.00

Online predstavenie: *Princípy newspeaku* – derniéra

Organizoval: DÚ

Deň: 15. 2. 2021 o 20.00

marec 2021

Online diskusia: Z repertoáru Štúdia 12... vol. 1

Organizoval: DÚ

Deň: 2. 3. 2021 o 20.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & host' Marián Amsler

Organizoval: DÚ

Deň: 10. 3. 2021 o 20.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & host' Zora Jaurová

Organizoval: DÚ

Deň: 17. 3. 2021 o 20.00

Online diskusia: Z repertoáru Štúdia 12... vol. 2

Organizoval: DÚ

Deň: 24. 3. 2021 o 20.00

Online diskusia + prednáška: Veda v divadle VI.

Organizoval: DÚ a Slovenská akadémia vied

Deň: 27. 3. 2021 o 20.00

apríl 2021

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & host' Zuzana Ferenczová

Organizoval: DÚ

Deň: 15. 4. 2021 o 20.00

Online scénické čítanie: *Bolo nás jedenásť*

Organizoval: DÚ

Deň: 20. 4. 2021 o 20.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & host' Silvia Hroncová

Organizoval: DÚ

Deň: 22. 4. 2021 o 20.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & host' Romana Štorková Maliti

Organizoval: DÚ

Deň: 27. 4. 2021 o 20.00

Online diskusia a prednáška: Veda v divadle VII.

Organizoval: DÚ a SAV

Deň: 29. 4. 2021 o 20.00

máj 2021

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & host' Ján Šimko

Organizoval: DÚ

Deň: 6. 5. 2021 o 20.00

Online rozhovor: Rozhovor s... Martinom Hubom

Organizoval: DÚ

Deň: 12. 5. 2021 o 20.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & host' Lucia Hurajová

Organizoval: DÚ

Deň: 18. 5. 2021 o 20.00

Predstavenie: *Winterreise/Zimná cesta*

Organizoval: DÚ a oz. KunstPlay

Deň: 25. 5. 2021 o 19.00

Inscenované čítanie online: Dievča z morského dna

Organizoval: DÚ

Deň: 27. 5. 2021 o 20.00

jún 2021

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & host' Lýdia Ondrušová a Veronika Malgot

Organizoval: DÚ

Deň: 1. 6. 2021 o 20.00

Predstavenie: *Bye Bye Barcelona*

Organizoval: DÚ

Deň: 3. 6. 2021 o 19.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & host' Peter Pavlac

Organizoval: DÚ

Deň: 8. 6. 2021 o 20.00

Predstavenie: *Suvenir II: Not Titled Yet (Hortus Pomodorum)*

Organizoval: DÚ a Nástupište 1-12

Deň: 12. 6. 2021 o 19.00

Workshop: bodies of knowledge (subjekty poznania)

Organizoval: DÚ a tranzit.sk

Deň: 15. 6. 2021 o 15.00

Online diskusia a prednáška: Veda v divadle VIII.

Organizoval: DÚ a SAV

Deň: 16. 5. 2021 o 20.00

Predstavenie: *CHARON*

Organizoval: DÚ a Trakt oz.

Deň: 21. 6. 2021 o 19.00

Predstavenie: *↑ & X / A P E N D I X*

Organizoval: DÚ a GAFFA oz.

Deň: 24. 6. 2021 o 19.00

Prezentácia knihy: *Martin Huba*

Organizoval: DÚ

Deň: 28. 6. 2021 o 17.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & hosť Ľubomír Bukový
Organizoval: DÚ
Deň: 29. 6. 2021 o 20.00

júl 2021

Predstavenie: *DEKAMERON / Silent generation* PREMIÉRA
Organizoval: DÚ
Deň: 9. 7. 2021 o 19.00

Predstavenie: *DEKAMERON / Silent generation*
Organizoval: DÚ
Deň: 10. 7. 2021 o 19.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & hosť Dáša Krištofovičová
Organizoval: DÚ
Deň: 13. 7. 2021 o 20.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & hosť Jana Juráňová
Organizoval: DÚ
Deň: 30. 7. 2021 o 20.00

august 2021

Kvôli pandemickej situácii bol priestor zavretý + divadelné prázdniny

september 2021

predstavenie / festival: NuDance Fest – Martina Hajdyla Lacová / Zuzana Sceranková / Klára Hutečková – *MOMENTUM*
Organizoval: DÚ / NDF
Dňa: 4. 9. 2021 o 18.00

predstavenie / festival: NuDance Fest – Dominika Špalková a kol. – *A na noze pevnina*
Organizoval: DÚ / NDF
Dňa: 5. 9. 2021 11.00

predstavenie: Divadlo NUDE: *Mama ma má* _ _ _
Organizoval: DÚ / Divadlo NUDE
Dňa: 7. 9. 2021 o 19.00

predstavenie: *Søren Kierkegaard*
Organizoval: DÚ
Dňa: 20. 9. 2021 o 19.00

predstavenie: tanC: *poNoir + ATOPIC*
Organizoval: DÚ / tanC
Dňa: 29. 9. 2021 o 19.00

predstavenie: F. Schubert / E. Jelinek: *Winterreise/Zimná cesta*
Organizoval: DÚ
Dňa: 12. 10. 2021 o 17.00

Konferencia AICT (prezenčne aj online): Recyklácia v performatívnych umeniach
Organizoval: DÚ
Dňa: 15. 10. 2021 o 10.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & hosť Tomáš Procházka
Organizoval: DÚ
Deň: 20. 10. 2021 o 20.00

diskusia: Veda v divadle IX.

Organizoval: DÚ

Deň: 27. 10. 2021 o 19.00

Predstavenie: *DEKAMERON / Silent generation*

Organizoval: DÚ

Deň: 31. 10. 2021 o 19.00

predstavenie: M. Truban, H. Launerová: *Návrat Ondreja Baláža alebo obrázky z veľkej vojny PREMIÉRA*

organizoval: DÚ

Dňa: 2. 11. 2021 o 19.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & hosť Sláva Daubnerová

Organizoval: DÚ

Deň: 4. 11. 2021 o 20.00

predstavenie: M. Pollack: *Americký cisár*

organizoval: DÚ

dňa: 6. 11. 2021 o 19.00

predstavenie (v rámci festivalu Jeden svet): *@Hilma*

Organizoval: DÚ & Človek v ohrození n. o.

Dňa: 8. 11. 2021 o 20.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & hosť Adriana Totiková

Organizoval: DÚ

Deň: 11. 11. 2021 o 20.00

predstavenie: Tomáš Danielis: *21 & counting*

Organizoval: DÚ

Dňa: 15. 11. 2021 o 19.00

predstavenie: I. Vyrypajev: *Bytie 2*

Organizoval: DÚ & Príchod Godota o.z.

Dňa: 9. 11. 2021 o 10.00

predstavenie: I. Vyrypajev: *Bytie 2*

Organizoval: DÚ & Príchod Godota o.z.

Dňa: 16. 11. 2021 o 19.00

festival: Noc divadiel 2021

organizoval: DÚ

dňa: 20. 11. 2021 od 14.30

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & hosť Daniel Fischer

Organizoval: DÚ

Deň: 11. 12. 2021 o 20.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & hosť Mário Drgoňa

Organizoval: DÚ

Deň: 16. 12. 2021 o 20.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & hosť Andrej Kuruc & Róbert Pakan (No Mantinels)

Organizoval: DÚ

Deň: 20. 12. 2021 o 20.00

diskusia: Veda v divadle X.

Organizoval: DÚ
dňa: 22. 12. 2021 o 19.00

Online prezentácia: 20 rokov Štúdia 12
Organizoval: DÚ
Dňa: 23. 12. 2021

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & hosť Róbert Roth
Organizoval: DÚ
Deň: 27. 12. 2021 o 20.00

Online rozhovor: Oslavujeme 20 rokov & hosť Vladislava Fekete
Organizoval: DÚ
Deň: 30. 12. 2021 o 20.00